

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

28 czerwca 1996 r., nr 26 (273) Cena 80 gr (8000 zł)

GDY SZWANKUJE HIGIENA

Toksokaroza, żółtaczkę rozmaitych typów, posocznice, salmonellozy i wiele innych, groźnych dla zdrowia i życia „paskudztw” nabywa się wówczas, gdy środowisko domowe jest na bakier z higieną, a także gdy w szpitalach, przychodniach, mają miejsce zaniedbania pod kątem aseptycznym. Wszystkie te przypadłości – zazwyczaj ciężkie – wyniszczają organizm, lecz się na

oddziale zakaźnym. Na terenie Krakowa są dwa szpitalne oddziały zakaźne – w Szpitalu Jana Pawła II i w Szpitalu im. Żeromskiego. Miałam okazję rozmawiać na ten temat na dziecięcym oddziale zakaźnym nowohuckiego szpitala.

Groźne choroby zakaźne mogą mieć wpływ na rozwój dziecka i także później na zdrowie już człowieka dorosłego. Oprócz naturalnie domu,

środowiskiem zakaźnym w przypadku dzieci są placówki zbiorowe, jak przedszkole, szkoła, a teraz w wakacje również kolonie, obozy. Dziecko może się zarazić wszędzie tam, gdzie szwankuje higiena, zarówno w warunkach sanitarnych, jak i beztroska w przyrządzaniu i podawaniu posiłków.

(CIĄG DALSZY NA STR. 8)

Prawa i obowiązki najemców i właścicieli w świetle obowiązującego prawa lokalowego

LOKATORZY I KAMIENICZNIKY

Mieszkanie staje się obecnie nie tylko coraz bardziej pożądanym, ale także cennym towarem. Tak jak na innych rynkach rządzą tutaj normalne zasady ekonomiczne, które są korygowane dodatkowymi przepisami regulującymi w miarę precyzyjnie stosunki pomiędzy właścicielami, a najemcami mieszkań. W dzisiejszym „Głosie” przybliżamy relacje, które obowiązują pomiędzy właścicielami kamienic, a lokatorami wynajmującymi tam mieszkania.

(O szczegółach czytaj na str. 15)

TWÓJ ŚWIAT DYWANÓW
OD LAT W ALEI RÓŻ ...I JUŻ
PATRONAT „DYWILANU”

FIRMA HANDLOWA „INSTALATOR” s.c.

HURTOWNIA:

ul. Klimeckiego 25, tel. 23-51-29

SKLEPY:

- ul. Limanowskiego 6/8, tel. 56-42-10
- os. Handlowe 1
- al. Jana Pawła II 1, tel. 090-332-431

SPRZEDAŻ RATALNA BEZ ŻYRANTÓW

ART. INSTALACYJNO-SANITARNE I METALOWE

- Piece łazienkowe, termy, nagrzewnice (także części), bojler, termy elektryczne, podgrzewacze wody.
- Muszle, kompaki, umywalki, pisuary, bidety, postumenty, zlewozmywaki nierdzewne, emaliowane, wanny, brodziki (białe i kolor).
- Armatura łazienkowa: baterie wannowe, zlewozmywakowe, umywalkowe.
- Wodomierze • oraz wiele innych artykułów.

ZAPRASZAMY od 9.00–18.00, sob. 9.00–13.00.

radio
TAXI KIM
☎ 23-62-62

KONKURS DLA KLIENTÓW

- TAXI OSOBOWE I BAGAŻOWE
- USŁUGI KURIERSKIE
- ZAKUPY DO DOMU
- POMOC DROGOWA – KRAJ I ZAGRANICĄ
- BONIFIKATA DLA STAŁYCH KLIENTÓW**

WESELNE PRZYJĘCIA ORGANIZUJĘ
TEL. 48-36-04

HELLOU! TAXI
444-222

WYKŁADZINY DYWANY CHODNIKI

KRAKÓW
os. Strusia 1, tel. 48-48-24
ul. Królewska 51, tel. 36-12-87

abra

ZŁOTY „METALODLEW”

Hutnicza spółka „Metalodlew” S.A. otrzymała złoty medal na Międzynarodowych Targach Poznańskich zakończonych w ubiegłym tygodniu. Jury konkursowe wręczyło medal prezesowi Tadeuszowi Bogaczowi za kule miazdzące do zestawów mielących młynów węglowych. Piszemy o tym na str. 5.

Nie tylko nowohuckie

EGOIZMY

Po okresie wytężonej pracy wyjechałem wreszcie na odpoczynek do Krynicy. „Perle” polskich uzdrowisk zamierzam poświęcić odrębny tekst. Natomiast poniższe refleksje nosiłem w sobie od dawna. Jednak dopiero teraz, uwolniony od codziennej gonitwy i obowiązków, mogę w spokoju przelać na papier to, co od dawna we mnie dojrzało. Z góry przepraszam tych, którzy poczuć się urażeni, ale może też kiedyś w spokoju i z pewnego dystansu przyznają mi choć odrobinę rację. Przeciwników zachęcam do obiektywizmu. Tych, którzy zgadzają się ze mną pozdrawiam i życzę skuteczniejszej walki z egoizmami, które nas otaczają.

(CIĄG DALSZY NA STR. 9)

CZĘŚCI I AKCESORIA

LADA • SAMARA • NIVA • TAVRIA
• UAZ • WOŁGA • SKODA • FAVORIT
• POLONEZ • FIAT 126

AMORTYZATOR NR 1

★ Nr 1 na świecie
WSZYSTKO NA RATY!!!

MONROE
amortyzatory

Wylączny dystrybutor na Nową Hutę

BAJMOT os. Szklane Domy 1
tel./fax 44-17-26
pon.-pt. 8-18, sob. 9-14

Sprzedaż hurtowa i detaliczna

NOWO OTWARTY SKLEP

os. Handlowe 7, pon.-piąt. 10-18, sob. 10-14
Oferuje części zamienne: FIAT 126p,
POLONEZ, FSO 1500 oraz AKCESORIA

PRALNIA EKOLOGICZNA!

Kraków: ul. Zwierzyniecka 6, tel. 23-08-48;
ul. Długa 17

Nowa Huta: os. Centrum C, bl. 5, tel. 43-06-12

Czyszczenie odzieży i tkanin
wykonujemy w ciągu

24 godz.

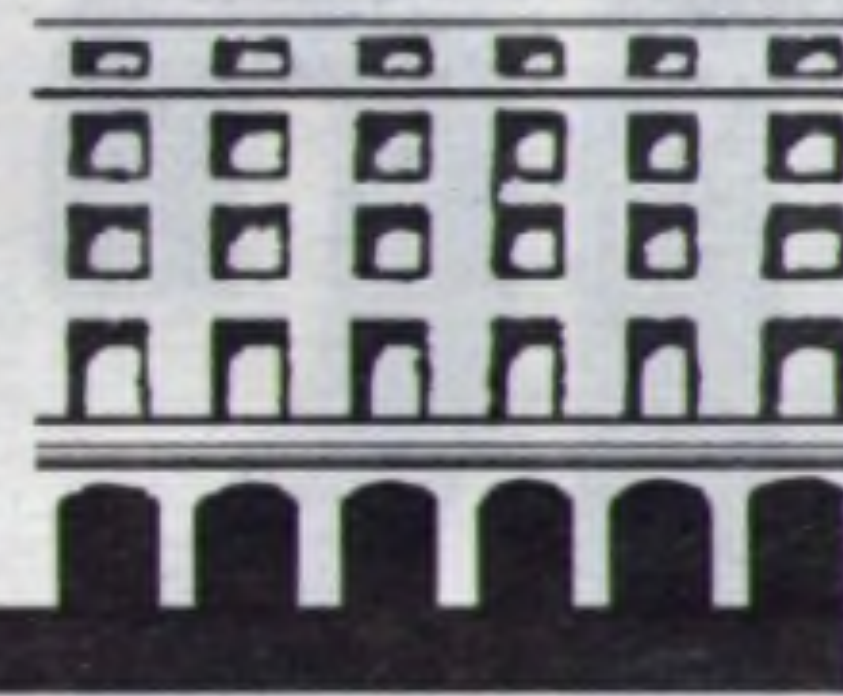
Zapraszamy od poniedziałku do piątku w godz. 8⁰⁰ – 19⁰⁰
w soboty w godz. 10⁰⁰ – 14⁰⁰

„BETTY CLEAN” TO NAJWYŻSZA JAKOŚĆ USŁUG
PRALNICZYCH ZA NAJNIŻSZĄ CENĄ

BETTY
Clean

CENTRUM I OKOLICE

KRÓTKO O DZIELNICY

• Znowu, prawdopodobnie nastoletni „włachacz”, zaatakował sklep „Ludwik” w os. Kazimierzowskim. Po północy, 22 czerwca złodzieje wybili szyby wystawowe kradnąc ze sklepu 10 butelek rozpuszczalnika uniwersalnego. (jdz)

NAJLEPSI JUŻ ZNANI

Impreza kończąca plebiscyt na najlepszego uzdrowiciela prowadzony przez miesięcznik „Uzdrowiacz”, odbyła się 22.VI w NCK. Zainteresowani i Ci, którym już terapeuci pomogli tłumnie wypełnili salę. A oto lista dziesięciu najlepszych w tym rankingu:

1. Ryszard Bąk - jest to już trzeci jego sukces. Miniony rok był dla niego bardzo pomyślny, m.in. został mistrzem reiki i odbył uzdrawiające tournée po Kanadzie.

2. Halina Ceglińska-Forystek - Pierwsza Dama polskiej bioterapii. Wielokrotnie gościła już w NCK, gdzie w najbliższym czasie tj. 4 lipca będzie przyjmować kolejnych pacjentów.

3. Edward Pietrzyk - uzyskał miejsce 3 i tytuł najlepszego uzdrowiciela Szczecina.

4. Jan Zaręba - miejsce czwarte i tytuł najlepszego uzdrowiciela Warszawy.

5. Zbigniew Nowak - miejsce piąte (nieobecny z powodu wyjazdu do Niemiec).

6. Jan Kądzierski - laureat szóstego miejsca jest ziołarzem, uczniem sławnego Eligiusza Kozłowskiego.

7. Bogusław Mikołajczak - siódme miejsce i tytuł najlepszego uzdrowiciela Wrocławia.

8. Eugeniusz Kubica - ma interesujące wyniki w tzw. przekazywaniu energii na odległość.

9. Czesław Jurga - jest m.in. specjalistą od leczenia kryształami.

10. Stanisław Kociński - miejsce dziesiąte i zaszczytny tytuł najlepszego kręgarza plebiscytu Uzdrowiciela '96. (p)

OPAKOWANIA

papier, tektura, reklamówki, woreczki, folie, taśmy do kas, metkownicy oraz kartonów, opakowania jednorazowe

HURTOWNIA „PAPAK”

Kraków, os. Kołopole 16 a
Tel. 44-06-79, 43-07-76.
Proszowice, ul. Nowa 2, tel. 88-18-36
Zamówienia telefoniczne -
dowozimy gratis najszybciej!

ZMARLI KRONIKA PAMIĘCI

W rubryce zamieszczamy bezpłatnie imię, nazwisko i wiek Zmarłego. Natomiast na życzenie rodzin, zamieścimy dodatkową informację.

Władysław IDZIK, lat 71

Plac Targowy „Złoty Wiek”

W STYLU EUROPEJSKIM

Targowisko „Złoty Wiek” stało się ozdobą osiedla, od którego wzięło nazwę. Wszystkim tym, którzy robią zakupy na innych placach targowych może się to wydać nieprawdopodobne. Udało się stworzyć coś wyjątkowego jak na rodzime realia. Pawilony, które wybudowano na tym placu porównuje się do zabudowy targowisk spotykanej w niemieckich Alpach. Ładnie wkomponowane w pejzaż osiedla tworzą jedyną w swoim rodzaju widok. Usytuowany w dwóch szeregach ciąg pawilonów tonie wśród drzew. Między pawilonami - stoiska dla rolników i działkowiczów. Targowisko otaczają strzyżone trawniki. Jest też

bezpłatny parking dla klientów. Płytę targowiska wyłożono kostką brukową. Do użytku klientów i handlujących tutaj rolników oddano toalety. Zbudowano śmietnik. Jest czysto. Założono kanalizację, podłączono sieć energetyczną. W sześciu pawilonach jest już klimatyzacja.

Można tu praktycznie zrobić wszelkie zakupy. Kupey oferują: warzywa, owoce, ryby i ich przetwory, wędliny, mięso, nabiał, pieczywo, artykuły ogólnospożywcze, kosmetyki i środki czystości. Uzupełnieniem tej oferty są płody rolne sprzedawane tutaj zarówno przez rolników jak i działkowiczów.

- Modernizację targowiska rozpo-

- Pracuję tu od 1960 roku i jeszcze nam się nie zdarzyło znaczące przechlorowanie wody - uspokaja Henryk Pawlik, kierownik najbliższej nam stacji uzdatniania wody „Dłubnia”.

WODA CHLOREM PACHNĄCA

W ubiegły piątek i sobotę mieszkańcy niektórych dzielnic Warszawy zaniepokoił się zapachem i smakiem wody w kranach. W radiu jednak mogli usłyszeć uspokajające komunikaty, że woda ta nie stanowi zagrożenia dla zdrowia.

Wprawdzie Kraków zaopatrywany jest głównie przez wodę z Raby, ale do sieci miejskiej w ciągu doby trafia także około 40 tys. metrów sześciennych wody uzdatnianej do użytku przez chlorowanie. W Stacji Uzdatniania Wody - „Dłubnia”.

- Normę zawartości chloru w wodzie ustala „Sanepid”, który pobiera próbki wody i narzuca normy. Wolny chlor „wiąże się” z wodą w sieci i musi go być w wodzie tyle, by zneutralizował bakterie coli u najdalszych odbiorców. Wielkość dawki ustalana jest w laboratorium zakładowym, w zależności od jakości wód. W naszej stacji mamy zainstalowany chloromierz amerykański, który w sposób ciągły odczytu-

je poziom chloru w wodzie. Operator obsługujący chlorownię ma ten wykres przed oczami, tak że przekraczanie normy przez dłuższy czas nie jest możliwe. Zawartość chloru może być nieco mniejsza lub większa, ale zawsze mieści się to w normie - mówi kierownik stacji.

Przykry zapach w warszawskiej wodzie sprawić miała chloramina, czyli związek chloru z amoniakiem. Dopuszczalna dawka to 2 miligramy na decymetr sześcienny wody, a w Warszawie było jej od 1 do 1,2 mg.

- W wodzie z Dłubni mieszały się czasami kłopoty z nadmiarem amoniaku. Tak zdarzyło się podczas ostatnich obfitych wiosennych deszczów, kiedy m.in. z jego nadmiaru musieliśmy zamknąć ujęcie. Jednak informacje o przekroczeniu normy uzyskujemy na samym ujęciu, więc mamy zawsze czas by wyłączyć ujęcie zanim woda ta dotrze do zakładu uzdatniania - wyjaśnia H. Pawlik. (l)

ZAKŁADY POGRZEBOWE

Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych
w Krakowie Sp. z o.o.

polecają:

kompleksową obsługę pogrzebów na wszystkich cmentarzach (sprzedaż trumien, przewozy zwłok na terenie całego kraju i za granicę, kremację, kondukt pogrzebowe, itp.)

Nowa Huta - na cmentarzu w Grębalewie, 7³⁰-15³⁰, tel. 45-31-61

Podgórze - na Cmentarzu Podgórskim, 7³⁰-15³⁰, tel. 56-55-11

Śródmieście - ul. Rakowicka 41 przy Cmentarzu Rakowickim, 7⁰⁰-16⁰⁰, tel. 11-47-76

ul. Reduty 1 obok cmentarza Batowice, 7⁰⁰-16⁰⁰, tel. 11-35-26, 11-45-02 (04)

Całodobowy dyżur - przewozy z mieszkań: ul. Reduty 1, tel. 11-45-02 (04)

czeliśmy w sierpniu 1994 r. Dala się ją przeprowadzić w sposób prawie niezauważalny dla naszego klienta - powie z dumą prezes Zarządu Spółki Kupieckiej z o.o. „Złoty Wiek” Kazimierz Fliśnik. - Sfinansowali ją nasi kupcy, którzy na ten cel wyłożyli 3,5 mld starych zł. Cieszy nas to czego dokonaliśmy i fakt, że nie ma tutaj konfliktów między kupcami a przyjeżdżającymi z okolicznych wiosek rolnikami i działkowiczami. Tutaj handlują wszyscy w zgodzie - dodaje.

21 czerwca dokonano oficjalnego otwarcia zmodernizowanego targowiska. Tę uroczystość zaszczyli swoją obecnością m.in.: prezydent M. Krakowa Józef Lassota, przewodniczący Rady M. Krakowa Stanisław Handzlik, dyrektor Wydziału Handlu i Usług Urzędu M. Krakowa Marta Nowak i przedstawiciele Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej, której spółka kupiecka „Złoty Wiek” jako jedyna spośród wszystkich działających na krakowskich placach targowych jest członkiem. (jdz)

P.S. W rozmowach z klientami powtarzał się jedynie zarzut, że jest tutaj drożej niż na innych placach. Sprawdziłam. Ceny na tym placu porównałam z cenami na placu w Bieżyczach. 25 czerwca np. ogórki szklarniowe na placu „Złoty Wiek” kosztowały 2 zł za kg, a w Bieżyczach - 2,20 zł, ogórki gruntowe odpowiednio - 1,80 i 2,20 zł za kg, szparagi - 4 i 5 zł za kg.

UZDROWICIEL KOBIETA FENOMEN HALINA CEGLIŃSKA- FORYTEK

o sprawdzonej

i niespotykanej sile biopola.

Osiaga bardzo dobre efekty w leczeniu chorób psychosomatycznych, nerwic, stanów lękowych, depresji psychicznych, bezsenności, schorzeń reumatycznych, narządu ruchu, przewodu pokarmowego, układu moczowego, krążenia, oddechowego, chorobach tarczycy i skóry.

Laureatka II miejsca w ostatnim plebiscycie „Uzdrowiacza” na najlepszego uzdrowiciela w Polsce.

Indywidualne spotkania z pacjentami: Nowohuckie Centrum Kultury, al. Jana Pawła II 232, dn. 04.07. 1996 r., godz. 11-18.

Najstarsze
w Krakowie
Przedsiębiorstwo
Usług
Reklamowych
31-957 Kraków
os. Słoneczne 11
tel./fax 44 34 64
tel. 25 95 25

REKLAMY
SITODRUK
UPOMINKI I ARTYKUŁY
REKLAMOWE
z nadrukiem i bez
PODKOSZULKI
z nadrukiem
TORBY REKLAMOWE
z nadrukiem

ARTYKUŁY BIUROWE I PAPIERNICZE

POLECAMY DUŻY WYBÓR:

• artykułów szkolnych: zeszyty, piórniki

• artykułów pismenniczych: długopisy, flamastry, kredki

• artykułów biurowych: segregatory, zszywacze,

papier ksero, druki akcydensowe

ORAZ BOGACTWO ZABAWEK

F.H. „GRAFIT”, os. Bohaterów Września 76
(obok pętli tramwajowej 10, 25, 26)

WYCIĘTE OGŁOSZENIE UPOWAŻNIA DO 5 % ZNIŻKI

GŁOS TYGODNIK NOWOHUCKI

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk. Redaguje zespół. Telefon red.: 43-44-33. Fax. 43-66-33. Adres: Nowohuckie Centrum Kultury, al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków. Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków. SKŁAD I ŁAMANIE: „Graf-Press”. DRUK: Polsko-Amerykańskie Towarzystwo Prasowe sp. z o.o. - Drukarnia w Krakowie, al. Pokoju 3, 31-548 Kraków. Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.

RZETELNIE - TANIO
ZAKUPY DO DOMU
KARTA STAŁEGO
KLIENTA

TELE TAXI 96-26

UWAGA! ZMIANA NUMERU TELEFONU!

TAXI BAGAŻ
POMOC DROGOWA
USŁUGI KURIERSKIE

W ubiegły poniedziałek, 24 czerwca, dwudziestu wychowanków, podopiecznych Warsztatów Rehabilitacyjnych przy nowohuckim Oddziale Towarzystwa Przyjaciół Dzieci rozpoczęło turnus rehabilitacyjny w Bojanowie w woj. tarnobrzeskim. Pojechali tam z wychowawcami, a więc będą mieć w dalszym ciągu zapewnioną stosowną opiekę. Spotkają tam podobną grupę młodzieży niepełnosprawnej z Sandomierza.

TURNUS REHABILITACYJNY

Turnus będzie trwać dwa tygodnie i jest finansowany przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Wykorzystane zostaną na ten cel również pieniądze zarobione przez młodzież. Podczas jednej z imprez z okazji Dnia Dziecka (organizowanej przez Policjalną Szkołę Pracowników Służb Socjalnych w NCK), młodzież sprzedawała wykonane własnoręcznie maskotki i drobne przedmioty użytkowe. Zarobiono 3 mln złotych w ten właśnie sposób.

Po roku działalności Warsztatów przy TPD, kierownik placówki, doświadczony psycholog, pan **Stefan BIERA**, mówi o zbawiennych efektach pracy rehabilitacyjnej. Widać postęp w rozwoju społecznym, fizycznym, a także intelektualnym. Takie Warsztaty warto utrzymywać. Spożytkowane środki nie idą na marne. Stworzona została szansa dla dzieci, które pozostawione w domu, same sobie, wyizolowane od społeczeństwa, mogłyby się nie rozwijać, a wręcz cofnąć w rozwoju.

Po powrocie z turnusu, Warsztaty po miesięcznej przerwie wakacyjnej, w drugiej połowie sierpnia rozpoczynają normalne zajęcia. (R)

UWAGA!

RENAULT MEGANE

NA NOWE RENAULT JESZCZE NIE JEST ZA PÓŹNO

MAKR s.c.

PARTNER RENAULT

SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW
AUTORYZOWANY SERWIS
CZĘŚCI ZAMIENNE

ROZNIKOWY
KREDYT
12,99%

RENAULT
Assistance
24h
0-72 672-24-02

ul. MAKUSZYŃSKIEGO 5 A
KRAKÓW – N. HUTA
tel. 44-99-64, 44-94-56

WYSTAWA U BRATA ALBERTA

16 czerwca po porannej Mszy św. proboszcz parafii św. Brata Alberta ks. Jan Bielański dokonał otwarcia wystawy kartonów i projektów witraży **Haliny Cieślińskiej-Brzeskiej**, znanej naszym Czytelnikom jako założycielka Zwierzynieckiego Koła Przyjaciół Sztuk Wszelkich. Wystawa prezentuje dorobek 30 lat pracy Artystki w tej dziedzinie. Kartony przedstawiają witraże już wykonane na terenie Polski i poza jej granicami (Jasna Góra i Warszawa – zwycięskie prace konkursowe, Augustów, Bydgoszcz, Marki, Wrocław, Żegiestów, a także... Pałac Narodów Zjednoczonych w New Yorku – witraż pt. „Śpiący Staś”). Kraków reprezentuje karton witraża do kościoła Najśw. Salwatora. Oprócz kartonów wystawiona jest część projektów dla rozmaitych kościołów oraz prac konkursowych. Wernisaż został uświetniony minikoncertem poezji i muzyki; wystąpili – inicjatorka wystawy, poetka **Barbara Urbańska**, kompozytorka, poetka i wokalistka **Barbara Brzezińska**, oraz aktor Teatru Ludowego, wszechstronny muzyk i kompozytor **Piotr Piecha** – również parafianin kościoła św. Brata Alberta. Wystawę będzie można podziwiać jeszcze przez lipiec. Naprawdę warto.

Jerzy Michał BOŻYK

„Pójdźcie błogosławieni”. Bydgoszcz – Kaplica Zmartwychwstania.

Biuro Turystyki Przedsiębiorstwa Usług Socjalnych „HUT PUS” S.A.

przepraszam Rodziców dzieci wyjeżdżających na I turnus obozu letniego w Mysłakach w dniu 23.06.96, za doznany stres na widok podstawionego przez PKP wagonu na stacji kolejowej w Płaszowie.

Jako organizator obozu, zostaliśmy również zaskoczeni tą nieodpowiedzialną „usługą”, która – według oświadczenia naczelnika stacji w Płaszowie – „mieści się w normach PKP”!!! Przekazaliśmy pisemną skargę Dyrektorowi Naczelnemu DOKP i mamy nadzieję otrzymać wyjaśnienie dot. tego „normalnego”, a skandalicznego naszym zdaniem, przewozu dzieci do Olsztyna.

Biuro Turystyki P.U.S. „HUT PUS” S.A.

AGNES SKLEP DZIECKA

- ★ os. Szklane Domy 1 (naprzeciw PZU)
- ★ Sklep „BOBAS”, os. Teatralne 3

Oferują:

- ⇒ foteliki samochodowe
- ⇒ pieluchy „PAMPERS”, pieluchy z tetry
- ⇒ odzież, kosmetyki, akcesoria

**SZEROKA OFERTA
ARTYKUŁÓW DLA NIEMOWLĄT**

PALISANDER

Plac targowy
„TOMEX”
Tel. 25-76-66 w. 169

Dojazd od strony
os. Niepodległości

LAKIERY ★ EMULSJE ★ KLEJE
IMPREGNATY ★ WYKŁADZINY ★ PARKIET
AKCESORIA MALARSKIE ★ TAPETY
★ WYKŁADZINY DYWANOWE

(obszycie również z materiału powierzzonego)
w cenach producentów
oferuje nowo otwarta

HURTOWNIA CHEMICZNA „PALISANDER”

Zapraszamy : ♦ przedsiębiorstwa remontowo-budowlane ♦
♦ sklepy ♦ zakłady usługowe ♦ klientów indywidualnych ♦
na tanie zakupy

Od niepodległości Ukrainy zależy bezpieczeństwo Polski. Taki zapis znalazł się w deklaracji podpisanej we wtorek przez prezydentów Polski i Ukrainy. Praktycznie wszyscy liczący się w naszym kraju politycy uznali, iż zaistniał do-

Tydzień Bezpieczniej

kument o wyjątkowym znaczeniu nie tylko dla Środkowej, ale i dla całej Europy. I tak chyba jest w istocie. Niepodległa, suwerenna i demokratyczna Ukraina to naturalny gwarant spokoju w naszej części kontynentu. To naturalna zaporą przed możliwymi imperialnymi zapędami Rosji. Nikt o zdrowych zmysłach nie będzie oczywiście szukał konfliktu z Moskwą, ale trzeba sobie zdawać sprawę także z tego, że mieszkają tam ludzie, którzy do dzisiaj nie mogą pogodzić się z utratą dotychczasowych wpływów. A nie ma gwarancji, że tych wpływów nie odzyskają nigdy.

Ukraina przeżywa trudny okres. Jej gospodarka - spadek po dziesięcioleciach komunizmu - uwikłana jest w sieć rosyjskich powiązań. Bez pomocy Zachodu nie uda jej się rozwiązać narosłych przez lata trudności. A wtedy? Wtedy pozostanie tylko zacieśnić kontakty ze swoim największym wschodnim sąsiadem...

Pisałem już o tym kilkakrotnie. Zdumiewała mnie jedynie reakcja niektórych Czytelników. Kilku z nich telefonicznie pytało wręcz, czy jestem Polakiem czy Ukraińcem? Jakby nie mogli pojąć, że pozostawienie Ukrainy samej sobie za jakiś czas doprowadzi do tego, że zamiast z dużym, demokratycznym krajem, graniczyć będziemy z państwem, którego zachowań nie zdołamy przewidzieć nigdy. I z którym może i dobrze jest się kochać, ale najlepiej czynić to na bezpieczną odległość.

Jan L. FRANCZYK

PODZIĘKOWANIA I GRATULACJE

Z okazji uroczystego uruchomienia linii ciągłego odlewania stali na ręce dyrektora generalnego HTS nadeszło szereg gratulacji i podziękowań za zaproszenia od tych, którzy uczestniczyli w uroczystości i od tych, którzy z różnych ważnych powodów nie mogli przybyć do huty. W imieniu premiera **Włodzimierza Cimoszewicza** do dyrektora huty napisał dyrektor gabinetu Prezesa Rady Ministrów, dr **Bogusław W. Załeski**. Oto treść jego listu:

Szanowny Panie Dyrektorze,

W imieniu Prezesa Rady Ministrów uprzejmie dziękuję za zaproszenie na uroczystość przekazania do eksploatacji nowoczesnej instalacji ciągłego odlewania stali w Hucie im. Tadeusza Sendzimira.

Ten jeden z najważniejszych elementów w procesie modernizacji technicznej Huty z pewnością zwiększy szanse Waszego zakładu na skuteczną konkurencję na rynkach światowych w warunkach gospodarki rynkowej.

Niestety z uwagi na wcześniej zaplanowane zajęcia oraz ważne sprawy bieżące Pan Premier nie mógł w tym dniu przybyć na Waszą uroczystość.

Dlatego na ręce Pana Dyrektora przekazuję serdeczne podziękowania Pana Premiera dla wszystkich, którzy przyczynili się do zakończenia realizacji tej tak ważnej inwestycji oraz życzenia dalszych sukcesów zawodowych i pomyślności w życiu osobistym.

Nadeszły również słowa uznania od dyrektorów hut i prezesów banków. Listę życzeń i gratulacji zamieściliśmy przed tygodniem, teraz dopisujemy jeszcze do niej bardzo serdeczne gratulacje od dyrektora Huty Zawiercie i dyrektora Oddziału Regionalnego PKO BP w Krakowie. Dyrekcja Huty wszystkim dziękuje! (jk)

KOMISJA WSPÓLNA HTS

Przedmiotem obrad kolejnego posiedzenia Komisji Wspólnej HTS, które odbyło się 21 czerwca w Hucie im. T. Sendzimira, było zapoznanie wszystkich członków Komisji z najnowszą inwestycją Huty. O szczegółach technicznych zebrani mogli rozmawiać bezpośrednio z pracownikami nowego wydziału, wszyscy bowiem skorzystali z możliwości wjazdu do huty i obejrzenia nowej linii podczas pracy. (vk)

KOLEJĄ NA MAZURY

Rodzice, którzy odprowadzali dzieci wyjeżdżające na kolonie zorganizowane przez Biuro Turystyki HUT PUS w ośrodku w Mysłakach, już na Dworcu PKP w Krakowie żalowali swej decyzji. 10 godzin podróży dzieci miały spędzić w wagonie bez przedziałów, z twardymi ławkami. Interwencje pracowników Biura Turystyki nie pomogły, a dyrekcja PKP twierdzi, że mieści się to w obowiązujących u nich normach przewozu dzieci na kolonie! (vk)

Personalia

Od 25 maja br. "ZŁOMEX S.A.", jedna z hutniczych spółek, ma nowego prezesa. Został nim mgr inż. **Władysław Wąchalewski**. Nowy prezes związany jest z hutą od końca 1961 r. Swoją karierę zawodową zaczynał w Stalowni Konwertorowej. W latach 1989 do 1991 działał w Radzie Pracowniczej huty, w tym również jako jej przewodniczący.

- Moim pomysłem było nazwanie huty imieniem Tadeusza Sendzimira - wspomina inż. Wąchalewski. Po rozwiązaniu, w związku z wdrażaniem programu naprawczego, Rady Pracowniczej, W. Wąchalewski pracował m.in. jako główny specjalista do spraw majątku wyłączanego z produkcji.

W. Wąchalewski jest mgr. inż. mechanikiem. Ukończył Wydział Maszyn Hutniczych krakowskiej AGH. (l)

Hutnicza orkiestra najlepsza!

Orkiestra Dęta Huty im. T. Sendzimira odniosła niedawno kolejny sukces. Wygrała 12. Międzywojewódzki Konkurs Orkiestr Dętych w Wieliczce. Muzycy przywieźli z tego konkursu ponadto jeszcze dwie nagrody indywidualne. Zdobyli je - dyrygent **Marek Zajfryd** i klawecista **Jan Ignatiuk**. 26 bm. hutnicza orkiestra wyjeżdża na II Międzynarodowy Balatoński Konkurs Muzyczny. Życzymy sukcesu! (jk)

"Głos HTS" - Centrum Administracyjne HTS, budynek „Z”, pok. 109, tel. 44-00-23 lub przez centralę Huty, wewn. 50-37.

Przed tygodniem, w czwartek 20 bm. w Hucie im. T. Sendzimira odbyło się wyjazdowe posiedzenie sejmowej **Komisji Przekształceń Własnościowych**. W obradach uczestniczyli również przedstawiciele Ministerstwa Przekształceń Własnościowych, Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Najwyższej Izby Kontroli oraz dyrektorzy niektórych hut.

Posłowie bardzo chwalili profesjonalne przygotowanie ich posiedzenia. Wśród materiałów otrzymali m.in. „Założenia strategii HTS”, dzięki czemu mogli

nuowanie restrukturyzacji zatrudnienia. Startowaliśmy, przed rozpoczęciem sektorowego programu restrukturyzacji, od 143 tysięcy zatrudnionych. Teraz w hutnictwie pracują 93 tysiące ludzi. Analizy rządowe pokazują, że może zostać nie więcej niż 45 tysięcy. Zdaniem branży może to być 70 tysięcy.

Czy musieliśmy oddać jakiś „haracz” w sektorze hutniczym za przyjęcie do OECD? Czy w budżecie państwa znajdują się dodatkowe środki dla sektora hutniczego? Czy uda się nam nadrobić opóźnienie w re-

Wyjazdowe posiedzenie sejmowej Komisji Przekształceń Własnościowych w HTS

HUTY POD LUPĄ POSŁÓW

się dowiedzieć, że dokonania w dziedzinie przekształceń własnościowych stanowią integralny element szerzej zakrojonego programu strategicznego HTS.

W trakcie obrad przedstawiciel Ministerstwa Przekształceń Własnościowych przedstawił program restrukturyzacji Huty Katowice. Jest w nim mowa o stworzeniu struktury holdingowej, powołaniu wydzielonej spółki - grupy kapitałowo-inwestycyjnej oraz grupy podmiotów zależnych (np. Huta Batory). W planach rozprowadzenie wśród pracowników obligacji, które będą w przyszłości zamieniane na akcje grupy kapitałowo-inwestycyjnej.

Wiceminister przemysłu i handlu **Stanisław Padykula** poinformował o dążeniu Unii Europejskiej do uzyskania komplementarności hutnictwa krajów Unii z hutnictwem tych krajów, które starają się o członkostwo w Unii. Minister ubolewał nad opóźnieniami w restrukturyzacji technicznej polskiego hutnictwa. Mogą być za kilka lat problemy z utrzymaniem naszych wyrobów (jakość i cena) na poziomie europejskim. Sporym problemem będzie również konty-

strukturyzacji polskiego hutnictwa? Czy jest szansa na opóźnienie otwarcia polskich granic dla wyrobów hutniczych z Europy Zachodniej? Te pytania posłów najlepiej oddają temperaturę obrad i tematykę, wokół której dyskutowano w HTS.

Zdaniem hutniczych posłów - **Piotra Czarneckiego** i **Janusza Lemańskiego** (członek Komisji Systemu Gospodarczego i Przemysłu) - to było jedno z lepiej zorganizowanych posiedzeń wyjazdowych. Szkoda tylko, że z uwagi na piątkowe Zgromadzenie Narodowe, nie było więcej czasu na obrady. Wielu posłów po raz pierwszy zobaczyło hutę, z przyjemnością słuchali o efektach prowadzonego tutaj programu restrukturyzacji. Ich przychylność może okazać się potrzebna dla huty w przyszłości.

Po obradach posłowie zwiedzili linię ciągłego odlewania stali i linię elektrolitycznego cynkowania blach. Spotkali się również w „Metalodlewie” z prezesami wszystkich hutniczych spółek.

Jacek Krąg

Udane targi w Poznaniu

RURY KWADRATOWE PRZEBOJEM

Na 68. Międzynarodowych Targach Poznańskich bardzo dużym powodzeniem u zwiedzających cieszyła się, wśród stoisk przedsiębiorstw branży hutniczej, ekspozycja Huty im. Tadeusza Sendzimira. **Zainteresowanie było duże, zarówno krajowych jak i zagranicznych klientów. Przychodzili z konkretnymi potrzebami i pytaniami. Widoczne było zwłaszcza zainteresowanie rurami kwadratowymi i prostokątnymi** - mówi **Anna Czekaj**, kierownik Działu Reklam i Promocji HTS.

Jubileuszowe, liczące już 75 lat, Międzynarodowe Targi Poznańskie zajęły ogółem 61,1 tys. m kw. powierzchni ekspozycyjnej, z czego na polskie firmy przypadły 44 tys. m kw. powierzchni. Huta im. T. Sendzimira, wraz z całą branżą hutniczą, po raz pierwszy prezentowała swoją ofertę w nowo otwartym, najnowocześniejszym pawilonie „23”. Poprzednio zajmowany przez branżę metalurgiczną pawilon „1” okazał się już za mały dla tak znaczącej dziedziny przemysłu, w której konkurencja, także za sprawą coraz liczniejszych firm zagranicznych, rośnie z roku na rok.

TU TRZEBA BYĆ

Targi tej rangi, jaką mają Międzynarodowe Targi Poznańskie, sprzyjają nawiązywaniu kontaktów z kontrahentami krajowymi i zagranicznymi, dla których Poznań jest „wizytówką” polskiej gospodarki. Kilka dni, które upłynęły od zakończenia imprezy, to zbyt krótki okres na ocenę nowych kontaktów. Przedstawiciele poważnych

firm traktują targi najczęściej jako „pierwszy krok” na drodze do prawdziwego interesu. Na ogół najpierw wymieniają telefony i adresy, zapoznają się dokładnie z propozycjami wystawców i dopiero po analizie oferty decydują się na nawiązanie współpracy. Pewne jest natomiast to, że bez targów pierwszy kontakt byłby o wiele trudniejszy.

- Liczymy, że ci, którzy dzisiaj wykazują tylko chęć zapoznania się z ofertą, za jakiś czas staną się poważnymi klientami Huty - twierdzi **Anna Czekaj**.

WIĘKSZE

ZAINTERESOWANIE

- Na targach zauważyliśmy wyraźny wzrost zainteresowania wyrobami huty. Nasze stoisko odwiedziło stali klienci (m.in. partner handlowy z Bejrutu), którzy utrzymują z HTS kontakty od lat, ale nie zabrakło nowych firm, m.in. produkcyjnych i handlowych z Węgier, Ukrainy, Litwy, a nawet Stanów Zjednoczonych. Te targi dają przede wszystkim możliwość

nawiązania kontaktów. Dopiero po zapoznaniu się z programem produkcyjnym klienci mogą zdecydować o zawarciu kontraktu handlowego - mówi **Ewa Gajec**, specjalista ds. eksportu w Biurze Handlu Zagranicznego HTS.

- Krajowi klienci chcą znać dokładnie zasady sprzedaży (m.in. z odroczonymi terminami płatności) oraz asortyment wyrobów. Są to głównie handlowcy i przedstawiciele firm przemysłu elektromaszynowego. Klienci są zainteresowani spisaniem umów handlowych na różne wielkości partii towarów: od 2-3 ton do 500-1000 ton stali - ocenia **Marek Torbac**ki z Biura Sprzedaży Krajowej.

ZŁOTO

DLA „METALODLEWU”

Na targach w Poznaniu obok HTS obecne były również dwie hutnicze spółki - „Stalprodukt” i „Metalodlew”, które po raz kolejny zdecydowały się na własne stoiska. Sztandarowy wyrób tej drugiej firmy - kule miazdzące do zestawów mielących młynów węglowych - znalazł uznanie w oczach jury przyznającego nagrody uczestnikom targów. 19 czerwca w Poznaniu złoty medal dla „Metalodlewu” za ten wyrób odebrał prezes spółki **Tadeusz Bogacz**. Piszemy o tym na sąsiedniej stronie.

Jan Bereza

„ZASŁUŻONY DLA HTS”

Z okazji przekazania do eksploatacji urządzeń ciągłego odlewania stali i uruchomienia nowej linii dyrekcja Huty im. T. Sendzimira nadała firmom, które najbardziej przyczyniły się do tego sukcesu, Odznakę „Zasłużony dla HTS”. Wśród odznaczonych znalazły się firmy:

- „Budostal-1”
- Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego „Budostal-2”
- „Montin”
- „Mostostal” Kraków

- Przedsiębiorstwo Produkcji i Montażu Urządzeń Elektrycznych Budownictwa „Elektromontaż-2”
- Przedsiębiorstwo Remontowo-Produkcyjne „Belmer HTS”
- Firma Inżynieryjno-Konsultingowa „Biprostal”
- Centrala Banku Przemysłowo-Handlowego
- Bank Handlowy
- Spółka Handlowo-Przemysłowa z o.o. „Centrozap”
- niemiecka firma Schloemann-Siemag.

ZŁOTY „METALODLEW”

Złoty medal 68. Międzynarodowych Targów Poznańskich jest od 19 czerwca br. w posiadaniu jednej z hutniczych spółek - Metalodlew S.A. To wyróżnienie przyznano spółce za jej sztandarowy wyrób - kule miazdzące do zestawów młynów węglowych. Kule miazdzące zdobyły złoty medal poznańskich targów obok 22 innych produktów. Metalodlew znalazł się w wyjątkowo ekskluzywnym gronie 23 laureatów, m.in. obok tak znanych firm jak amerykańska Leco, fińska część koncernu ABB czy niemiecki Viessmann.

Nagrodzony w Poznaniu wyrób charakteryzuje się oryginalną technologią wykonania. Kule są puste w środku, o równomiernej grubości ścianki, co w połączeniu z doskonałymi własnościami przeciwnymi materiału, z którego są wykonywane, oraz dodatkową obróbką cieplną daje produkt zdecydowanie przewyższający żywotnością produkty konkurentów. Warto dodać, chociaż doenia to chyba przede wszystkim fachowcy, że geometria kształtu kuli uzyskiwana jest bezpośrednio z formy odlewniczej. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe

Goście stoiska „Metalodlewu” mogli podziwiać złoty medal

Złoty medal targów poznańskich trafił w godne ręce

„Metalodlew” S.A. powstało w 1994 roku w wyniku prywatyzacji i restrukturyzacji HTS. Pół roku temu, podczas grudniowej uroczystości wręczenia sztandaru, prezes zarządu spółki, **Tadeusz Bogacz**, tak wspominał minione dwa lata: *Gdy przejmowaliśmy była odlewnia staliwa, średni stopień umorzenia (amortyzacja) maszyn i urządzeń wynosił około 95 proc. Po dwóch latach zatrudnienie zwiększyło się o 100 osób. Wydatnie zmniejszyliśmy zapylenie, hałas i vibracje dzięki wprowadzeniu nowoczesnej technologii wykonywania odlewów. Mamy już bardzo nowoczesne pomieszczenia socjalne dla załogi. Myślimy o wprowadzeniu systemu zapewnienia jakości zgodnym z międzynarodową normą ISO 9002. Aktualnie uzyskaliśmy certyfikaty polskie na wyroby dla przemysłu energetycznego.*

W roku 1995 Metalodlew zwiększył swoją produkcję dla klientów spoza HTS o 57 proc., a na eksport aż o 135 proc. Przychody

dy wzrosły o 80 proc. W grudniu ubiegłego roku Państwowa Inspekcja Pracy przyznała Metalodlewowi drugie miejsce w grupie zakładów średnich w konkursie „Pracodawca organizator pracy bezpiecznej”. Metalodlew w ciągu dwóch lat swojego istnienia (oczywiście to kontynuacja 40-letniej tradycji byłego wydziału odlewni) stał się uznanym w kraju i za granicą producentem odlewów dla branży metalurgicznej, energetycznej, ceramicznej, budowlanej i urządzeń transportowych.

Szef marketingu spółki, **Adam Górny**, poinformował nas, że Metalodlew może już niedługo będzie odnosił sukcesy w kolejnej dziedzinie. Otóż w Poznaniu ogromnym zainteresowaniem cieszyły się odlewy artystyczne z brązu (szkuteraria odlewnicza), znakomicie nadające się na prezenty.

Jacek Krag
fot. **Robert Musiał**

Rozpoczyna się cykl prezentacji

„PROGRAM RESTRUKTURYZACJI HTS”

W ubiegłym tygodniu doszło w Hucie im. T. Sendzimira do prezentacji najnowszej wersji „Programu restrukturyzacji HTS”, nad którym pracują specjaliści z angielskiej firmy konsultingowej **Beddows & Company** wspólnie z pracownikami Wydziału Zarządzania Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Zmieniająca się sytuacja w polskim hutnictwie wymusiła na specjalistach z konsorcjum Beddows\AGH dokonanie pewnych korekt w programie restrukturyzacji HTS, przedstawionym na początku roku. Spotkanie z przedstawicielami kadry kierowniczej i związków zawodowych prowadzili dr **Krzysztof Kwaśniewski** i dr **Jan Sas** z AGH.

Przedstawiający nowy program członkowie konsorcjum Beddows\AGH największy nacisk położyli na zapoznanie hutników z kluczowymi czynnikami, warunkującymi sukcesy rynkowej HTS w przyszłości i dokładne przedstawienie diagnozy strategicznej.

Według autorów programu można wymienić sześć najważniejszych czynników sukcesu HTS. Są to:

1. portfel produktów, których potrzebuje rynek
2. akceptowany poziom jakości wyrobów
3. poziom kosztów pozwalających na elastyczność cenową
4. skuteczne kanały dystrybucji
5. sprawne zarządzanie przedsiębiorstwem - dostęp do źródeł finansowania
6. akceptacja otoczenia - ekologia.

Krzysztof Kwaśniewski i Jan Sas przedstawili również opracowaną przez konsorcjum Beddows\AGH diagnozę strategiczną. Wskazali w tym miejscu pewne priorytety.

Należą do nich takie czynniki, jak:

1. Utrzymanie udziału w rynku w obszarze wyrobów płaskich - zabezpieczenie długoterminowej pozycji rynkowej.
- modernizacja technologii hutniczych - inwestycje w poprawę jakości wyrobów oraz obsługę klientów
- zbilansowanie mocy produkcyjnych i dostosowanie inwestycji do wymagań rynku wyrobów płaskich i rur
- wycofanie się z rynku kształtowników, prętów i walcówki w celu zapewnienia wsadu do produkcji wyrobów płaskich
- nawiązanie ścisłej kooperacji z producentem wyrobów hutniczych płaskich głęboko przetworzonych - Huta Florian
- utrzymanie kontroli kapitałowej „Stalproduktu” w Bochni, w świetle zapisów statutu oraz postanowień Kodeksu Handlowego, udział HTS musi być wyższy od 30 proc.
- zaangażowanie się kapitałowe i przejęcie kontroli nad siecią dystrybucji, kluczowym elementem

jest tutaj utworzenie centrów obsługi przemysłu samochodowego i AGD na wzór zachodnich service centers oraz składów centralnych na terenie kraju

- wprowadzenie systemu zapewnienia jakości według standardów ISO 9000

2. Spełnienie wymagań norm ochrony środowiska.

Program ograniczenia poziomu emisji prowadzony jest w HTS od sześciu lat. Mimo ogromnego postępu, obecny poziom emisji zanieczyszczeń nie jest satysfakcjonujący. W takiej sytuacji huta zamierza ten program radykalnie przyspieszyć i poszerzyć. Program zakłada:

- dalszą redukcję źródeł emisji dzięki wyłączeniu części instalacji produkcyjnych
- ograniczenie wskaźników emisji dzięki inwestycjom modernizacyjnym
- poszukiwanie dodatkowych źródeł finansowania modernizacji z wprowadzeniem partnera strategicznego do Siłowni włącznie.

3. Zapewnienie prawidłowej struktury prawnej, organizacyjnej i kapitałowej przedsiębiorstwa - zapewnienie odpowiedniego poziomu jego finansowania.

Konsorcjum Beddows\AGH przewiduje jako konsekwencję ambitnego, koniecznego programu inwestycyjnego - powstanie luki finansowej w okresie średnioterminowym. Specjaliści zakładają, że realne możliwości sfinansowania tej luki będą wymagać zaangażowania ze strony inwestora

strategicznego. Aby zwiększyć szansę sukcesu w poszukiwaniach takiego inwestora, konsorcjum Beddows\AGH przewiduje następujące kroki jako niezbędne:

- wykreowanie odrębnej prawnie jednostki organizacyjnej HTS Steel S.A., w której znalazłby się zasadniczy biznes huty
- sformułowanie biznes planu HTS Steel S.A.
- zdefiniowanie grupy zarządzającej dla przyszłej HTS Steel S.A.
- uzyskanie akceptacji właściciela na realizację zaproponowanego rozwiązania.

4. Wywiązanie się z roli odpowiedzialnego pracodawcy - spełnienie oczekiwań społecznych w regionie.

Program ograniczający redukcję zatrudnienia zawiera następujące elementy:

- przekształcenie obecnej huty, przedsiębiorstwa państwowego, w organizację holdingową, w skład której wejdą, poza wspomnianą wcześniej HTS Steel S.A., jedno-

stki utworzone na bazie działalności pomocniczych i usługowych, dywersyfikujące rynki i produkty, utrzymujące i kreujące w ten sposób miejsca pracy

- planowa polityka zatrudnienia (przeszkolenia, przesunięcia, wielozawodowość)
- nowe inwestycje w pogłębiany przerób i centra serwisowe
- kreowanie przez Agencję Rozwoju Gospodarczego Kraków-Wschód miejsc pracy poprzez pozyskiwanie inwestorów wykorzystujących zbędne aktywa huty.

Hutnicy mieli sporo pytań i wątpliwości. Dyskusja podczas prezentacji „Programu restrukturyzacji HTS” w ubiegłym tygodniu może sugerować, że jednomyślność w sprawie przyszłości huty nie będzie sprawą prostą. Przed nami cały cykl spotkań i prelekcji, na których hutnicy poznają wszystkie szczegóły, dotyczące przyszłości swojego przedsiębiorstwa.

(jack)

GIŁOS
HUTY
im. SENDZIMIRA

GŁOS video

„RYCERZ KRÓLA ARTURA” („First knight”) - reż. Jerry Zucker, wyst. Richard Gere, Julia Ormond, Sean Connery, Ben Cross, John Gielgud.

Mamy kolejny film, będący opowieścią o legendarnym dzielnym i sprawiedliwym królu Arturze i jego walecznych rycerzach okrągłego stołu. Kiedy skończyły się wojny król Artur osiadł na zamku Camelot i poślubił młodą i piękną Ginewrę. Jednak niezbyt długo cieszyli się szczęściem i spokojem. Jeden z jego rycerzy, Malagant, zbuntował się i wojna rozgorzała na nowo. Artur musiał zwyciężyć przeciwnika i zapłacić pustą miejscę przy okrągłym stole. Właśnie wtedy pojawił się niejaki Lancelot, krnąbrny i zادیorny pyszałek, potrafiący jednak znakomicie walczyć mieczem. Przybysz jednak nie myślał w pierwszej kolejności o wojnie, pojawił się w tych stronach dla pięknej Ginewry, która

również nie pozostała obojętna na wdzięk śmiałka. Film autora takich hitów, jak „Naga broń” i „Uwierzyć w ducha” ma znakomitą obsadę aktorską. Nie przegapcie tego tytułu!

1. (3) Nagła śmierć
2. (1) System
3. (4) Honor zabójcy
4. (2) Don Juan de Marco
5. (N) Jade
6. (7) Kocham kłopoty
7. (6) Chłopaki na bok
8. (5) Liberator 2
9. (10) Waleczne serce
10. (8) Apollo 13

W nawiasie podajemy pozycję zajmowaną przed tygodniem.
N - nowość w „Dziesiątce”
P - powrót na listę hitów nowohuckich wypożyczalni

**HITY
'96**

1. Waleczne serce	65
2. Pulp fiction	51
3. Francuski pocalunek	49
4. Szklana pułapka 3	48
5. Wodny świat	47
6. Szybcy i martwi	47
7. Wichry namiętności	46
8. Karmazynowy przypływ	46
9. Quiz show	45
10. Leon zawodowiec	44

os. Tysiąclecia 42, tel. 47-75-36
os. Oświecenia 44
i os. 2. Pułku Lotniczego 9

★ sprzedaż ★ wypożyczanie ★ wymiana ★ komis
gier telewizyjnych i cartridge'ów

SEGA (16 bitów) – 259 zł,
PEGASUS IQ – 145 zł,
PEGASUS TYP 777 – 97 zł,
GAME BOY (Nintendo) – 176 zł,
SUPER NINTENDO – 460 zł.

**NAJLEPSZY PREZENT NA KOMUNIE
I DZIEŃ DZIECKA**

Notowania cenowe

PYSZNA RYBA

Wiele osób lubi zjeść dobrze przyrządzoną rybę. Do tej pory nie mieliśmy w Nowej Hucie możliwości skonsumowania ryby pod różną postacią i przyrządzonej na różne sposoby. Od niedawna w os. Stalowym (dawny DMR od podwórca) działa Rybiarnia REDA. Czynna codziennie włącznie z niedzielą w godzinach 9.00–21.00. Ostatnio zyskała ona na wystroju i estetyce. Z daleka widać na ścianie wielką rybę oraz zawieszoną autentyczną kotwicę. Teraz można zjeść rybkę na zewnątrz przy specjalnym kamiennym stole. Ma tu jeszcze być grill na którym własnoręcznie będziemy mogli przyrządzić sobie pstrąga w folii lub łososia na sposób Fondy tj. w pojemniczku z przyprawami skroplonego odrobina koniaku i przyrządzonego na grillu (palec lizać). Na razie możemy tutaj zjeść na miejscu przeróżną rybkę smażoną w następujących cenach (podajemy za 100 g): filety z łososia – 2,90 zł, z dorsza – 1,20 zł, z pstrąga – 2,70 zł, z okonia – 1,90 zł, a nawet rekina po parysku – 3,40 zł, są ryby saute szczupak – 2,80 zł, leszcz – 0,75 zł, flądra – 0,95 zł, tarbot (gatunek flądry) – 1,85 zł, pstrąg 1,85, czy karp panierowany – 1,30 zł lub śledź w cieście za jedyne 95 groszy. Są także przystawki rybne tj. śledzik po japońsku za porcję: 2,20 zł, w oleju i śmietanie – 1,60 zł, dorsz po grecku – 2,80 zł, a także sosy andaluzyjski i tatarski po 95 groszy za 100 g. W REDZIE można także zrobić zakupy na wynos, gdyż działa tutaj normalny sklep rybny. Podajemy ceny ryb za kilogram: halibut – 24,00 zł, sandacz – 22,00 zł, łosoś – 18,00 zł, grenadier – 9,50 zł, flądra – 6,50 zł, turbot – 7,00 zł, szczupak – 18,00 zł, leszcz – 5,50 zł, płoć – 6,50 zł, karp żywy – 7,00 zł, karp patroszony – 10,00 zł, filet z łososia – 22,00 zł. Są także ryby wędzone, takie jak węgorz po 75,00 zł, czy łosoś po 35,00 zł, oczywiście są tradycyjnie szprotki wędzone i makrela świeża. Możemy tutaj nabyć frutti di mare, czyli rarytasy nie tylko morskie jak kalmary po 30,00 zł, wątróbka z dorsza po 5,00 zł, czy same ogony z raka po 10,00 zł (za porcję w słoiku). Warto zajrzeć do REDY bo jej właściciel był kucharz najlepszych krakowskich restauracji przyrządza rybę w pyszny sposób. Można także zamówić w REDZIE potrawy na wynos, a nawet przyjęcie. (sp)

WALUTA

Dolar odbudowuje swoją pozycję. W lipcu jego kurs może osiągnąć 27 500 zł.
W kantorze na pl. Bieńczyce, paw. 14, tel. 25-87-71, odnotowaliśmy następujące ceny walut: USD: 27 100 - 27 250 zł, DEM: 17 650 - 17 750 zł, ATS: 2505 - 2520 zł. (sp)

**PROMOCJA
SIECI
„EXPRES TAXI”
40% TANIEJ**
z telefonu i abonamentu
MIŁA, SZYBKA
OBSŁUGA
PRZESYŁKI
KURIERSKIE

Budmet

Os. Centrum B 4
Tel. 44-47-23

SKLEP OGÓLNOBUDOWLANY B.M. BARANIK

Polecamy największy w Nowej Hucie asortyment:

- ♦ materiałów do FLIZ – kleje, fugi, listwy zewnętrzne i narożnikowe, zaprawy wyrównujące, samopoziomujące, silikon i wypełniacze, specjalistyczne narzędzia
- ♦ kabiny natryskowe na zamówienie
- ♦ farby, lakiery, emulsje produkcji krajowej i zagranicznej
- ♦ środki ochrony drzewa, impregnaty, bejcolakiery
- ♦ klódki, zamki, narzędzia, elektronarzędzia oraz wiele innych artykułów budowlanych.

**SPRZEDAŻ RATALNA NA KORZYSTNYCH WARUNKACH
DLA STAŁYCH KLIENTÓW RABATY
I MOŻLIWOŚĆ NEGOCJACJI CEN**

F.H.U. „SCORPIO”

TEL. 49-48-84

**USŁUGI FOTOGRAFICZNE:
CHRZTY, KOMUNIE, ŚLUBY,
FOTOGRAFIA REKLAMOWA**

Oferujemy:

– przede wszystkim

PUNTO już od 28 500

na rewelacyjnych warunkach
zarówno gotówkowych jak
i ratalnych.

Do wyboru zawsze ponad 200 modeli we wszystkich kolorach tarczy, a także CC 704 YOUNG, UNO 1.0, 1.4 (także w wersji dostawczej – VAN), UNO 1.7 DIESEL.

BRAVO, BRAVA, ALFA ROMEO

– wszystkie wersje!!!

**ZAPRASZAMY W KRAKOWIE
NA UL. OFIAR DĄBIA 14 (TEL. 14-11-22, 14-11-99, 14-11-33)**

**SPRZEDAŻ RATALNA – CENTRALA TEL. 11-30-09, 11-27-95
SERWIS TEL. 14-11-00, 14-10-00
SZYBKE NAPRAWY I BLACHARKA TEL. 58-38-96,
57-55-99, 57-55-88
ORYGINALNE CZĘŚCI I AKCESORIA TEL. 14-16-77,
14-17-66**

„POLINAR”

KRAKOW, ul. Ofiar Dąbia 14; 14-11-22; 14-11-33; 14-11-99
Nowy Sącz, ul. Tarnowska 32, tel. (018) 41-21-19 w. 32
Limanowa, ul. Piłsudskiego 20, tel. (018) 37-17-48

„TIMEX-2” S.C.

zaprasza do

**HURTOWNI WĘDLIN, MIĘSA I DROBIU
DRÓB Z OPOLSKICH ZAKŁ. DROBIARSKICH
PO PROMOCYJNYCH CENACH!**

„TOMEX”, ul. Bieńczycka, PAWILON 660

Tel/fax 43-78-19. Telefony: 43-07-11, 25-76-66, w. 166
Zamówienia są przyjmowane od pon. do
soboty w godz. 5-14 lub po 14 za pośrednictwem sekretarki automatycznej.
**POLECAMY ZNAKOMITE WĘDLINY, MIĘSO
I DRÓB Z RENOMOWANYCH I SPRAWDZONYCH
ZAKŁADÓW PRZETWÓRSTWA MIĘSNEGO
z dostawą do klienta
REALIZUJEMY ZAMÓWIENIA NA WESELA
I PRZYJĘCIA OKOLICZNOŚCIOWE**

NOWY KOŚCIÓŁ W NOWEJ HUCIE

Czy w miejscu zielonego skweru w os. Handlowym powstanie nowy kościół i plebania? Na wieść o tym zaprotestowała część mieszkańców stojących najbliżej dwóch bloków.

— We wrześniu ub. roku wpłynął do nas wniosek od Parafii rzymsko-katolickiej z Nowej Huty — Bieńczyc o wydanie decyzji o warunkach zabudowy terenu w os. Handlowym pod nowy kościół i budynek plebanii. Powierzchnię kościoła określono na 400 metrów kwadratowych. Nasz referat sprawdza, czy będzie to zgodne z planem zagospodarowania przestrzennego miasta i zawiadania wszystkich właścicieli działek, których rzecz może dotyczyć, a także prosi o opinie m.in. Radę Dzielnicy. Propozycja budowy w tym miejscu świątyni jest zgodna z planem zagospodarowania terenu, gdyż jest to teren w planach oznaczony jako mieszkaniowo-usługowy, a obiekty sakralne można zaliczyć do branży „usług publicznych”. Zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego o zamiarze powiadomiliśmy właścicieli mieszkań własnościowych bloków nr 5 i 7 os. Handlowego, z prośbą o zgłaszanie uwag. Teraz czekamy na opinie. Jest to dopiero etap postępowania wstępnego — powiedziała nam Beata Danielówna, referent w Referacie Urbanistyki Wydziału Architektury Urzędu Miasta.

Skwer w os. Handlowym należy do najładniejszych skwerów Nowej Huty. Łącząc się z parkiem w os. Kolorowym stanowi jeden z ciekawszych terenów zielonych i rekreacyjnych. Ten aspekt sprawy podnoszą przede wszystkim mieszkańcy.

— Pamiętamy „walki” o wycięcie zacieśniających nasze mieszkania topól, a teraz będzie wyciętych tyle drzew — mówią z rozgoryczeniem, deklarując się równocześnie jako osoby wierzące.

Osiedle położone jest w pobliżu węzłów komunikacyjnych i do najbliższych kościołów można wygodnie dojechać — argumentują.

Mieszkańcy wystosowali protest do Rady Dzielnicy XVIII. Ta jednak w środę (12 bm.) pozytywnie zaopiniowała wniosek parafii w Bieńczycach.

— Podejmowaliśmy decyzje przez głosowanie: 16 radnych było za, 1 przeciw, 4 wstrzymało się. Niestety, mimo naszego zaproszenia na sesję rady nie przybyli protestujący mieszkańcy. Swoje racje wyłożył natomiast ksiądz proboszcz z Bieńczyc. Mówił o nadmiernej liczebności parafii (około 40 tys. wiernych), co jest niezgodne z zaleceniami władz kościelnych i utrudniające działalność duszpasterską. Skoro — zgodnie z przeznaczeniem tego terenu — mogą tu zostać wybudowane sklepy to dlaczego nie kościół? Ksiądz proboszcz, po obejrzeniu z pracownikami geodezji terenów o takim przeznaczeniu, stwierdził, że jedynie ten się na taki cel nadaje. Wśród radnych także rozgorzała dyskusja. Ktoś stwierdził, że na lawkach wysiadają zazwyczaj pijacy. A wokół świątyni nikt raczej pijaka nie spotka. Biorąc to wszystko pod uwagę zadecydowaliśmy, tak a nie inaczej — powiedział nam Adam Obuszko, członek Zarządu Rady Dzielnicy XVIII.

Jak się dowiedzieliśmy teren na którym miałby być wybudowany kościół ma kilku właścicieli i nie jest jeszcze skomunalizowany i decyzja o warunkach jego zabudowy jeszcze sprawy nie przesądza. (L)

REGIONALNA TELEWIZJA KABLOWA AUTOCOM REGIONALNA TELEWIZJA KABLOWA „AUTOCOM” W NOWEJ HUCIE!

Wszystko zaczęło się w 1990 roku, kiedy trzech absolwentów Krakowskiej AGH otworzyło firmę zajmującą się między innymi montażem anten satelitarnych. W 1991 roku, korzystając jedynie z własnego kapitału, rozpoczęli działalność w dziedzinie telewizji kablowej. Już w pierwszym roku działalności firma „AUTOCOM” zbudowała w Krakowie sieć, do której podłączone zostało ponad 8 tys. mieszkań. Dziś „AUTOCOM” posiada w Krakowie sieć obejmującą swoim zasięgiem 21 krakowskich osiedli mieszkaniowych (ok. 70 tys. mieszkań) oraz miasto Skawinę. Całkowita liczba Abonentów sieci zbliża się już do 40 tys., co daje realnie ponad 120 tys. Krakowian oglądających programy TV za pośrednictwem „AUTOCOM-u”. Firma ta pracuje w oparciu o zgodę wydaną przez Ministerstwo Łączności RP oraz o przepisy i na mocy koncesji wydanej przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji.

Teraz, realizując koncepcję budowy ogólnomiejskiej sieci telewizji kablowej, RTK „AUTOCOM” przystępuje do działalności na terenie Nowej Huty. Dzięki umowie podpisanej z Zarządem Budynków Komunalnych w Krakowie (w imieniu którego spółka „ADREM” administruje budynkami dawnego PGM Nowa Huta) firma uzyskała dostęp do większości osiedli mieszkaniowych w Nowej Hucie. W konsekwencji pojawiła się szansa na korzystanie z jej usług dla wszystkich mieszkańców Nowej Huty. „AUTOCOM” rozpoczął już działania mające na celu zawarcie stosownych umów z pozostałymi właścicielami zasobów mieszkaniowych. Sukcesywnie, każdy z nich otrzymuje stosowną ofertę wraz z zaproszeniem do rozmów z przedstawicielami firmy.

Korzystając z kilkuletniego doświadczenia w kontaktach z Klientami, oraz opierając się na wielokrotnie przeprowadzonych badaniach rynkowych wykonywanych przez własny Dział Marketingu i Sprzedaży, RTK „AUTOCOM” opracowała rozbudowany system pakietyzacji swojej oferty programowej. Obecnie firma ta proponuje Mieszkańcom 3 pakiety programowe (8, 23 i 44 programy TV), oraz (jako jedyna firma w Krakowie) możliwość rozkodowania równocześnie dwóch płatnych, polskojęzycznych programów — CANAL+ i FilmNet. Oprócz tego, każdy z tych pakietów programów TV zapewnia równocześnie możliwość odbioru programów radiowych nadawanych na paśmie UKF.

Pod względem cen za świadczone przez siebie usługi, RTK „AUTOCOM” zawsze była NAJTAŃSZĄ telewizją kablówką w Krakowie. Obecnie wszelkie opłaty za korzystanie z usług „AUTOCOM-u” są od 20 do 400% (!!!) niższe, niż w innych, konkurencyjnych firmach o podobnym profilu, działających na terenie Krakowa (przy porównywalnych pakietach programów). Dzięki temu „AUTOCOM” może poszczycić się najwyższym w Krakowie (a przekraczającym średnią krajową) procentowym udziałem wykonanych instalacji abonenckich w stosunku do całkowitej ilości mieszkań objętych swoją siecią telewizji kablowej.

W najbliższych planach „AUTOCOM-u” znajduje się również umożliwienie Abonentom korzystanie z innych usług za pomocą swojej sieci. Będą to m.in.: dostęp do sieci komputerowej INTERNET, świadczenie usług telefonicznych, „video” na żądanie, zdalne przeciwwłamaniowe monitorowanie poszczególnych mieszkań czy podłączenie do sieci Banków i innych przedsiębiorstw użyteczności publicznej.

Regionalna Telewizja Kablówka „AUTOCOM” czynnie uczestniczy w pomocy finansowej dla różnych instytucji mających siedzibę w Krakowie. Część z zysków przeznaczona jest na pomoc charytatywną m.in. dla Instytutu Kardiologii prof. Działkowiaka, Ośrodka Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym, ZOO w Krakowie. Również Osiedlowe Domy Kultury, Szkoły i inne organizacje znajdujące się na terenie jego działalności mogą liczyć na wsparcie finansowe ze strony firmy „AUTOCOM”. „AUTOCOM” to także miejsca pracy przy budowie sieci oraz w planowanym oddziale, który powstanie w Nowej Hucie.

Właściciele RTK „AUTOCOM” mają nadzieję, że wszyscy mieszkańcy Nowej Huty będą mogli korzystać z tak szerokiej gamy usług, oferowanej przez ich firmę. Wyznając zasadę — „Sukces Naszego Abonenta Jest Naszym Sukcesem”, zapraszają Państwa do Wielkiej Rodziny, jaką stanowi już znaczna grupa Mieszkańców Naszego Miasta.

KALENDARZ NOWOHUCKI

SŁUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

Pogotowie Ratunkowe 999, Straż Pożarna 998, 44-22-22, Policja 997, Pogotowie gazowe 992, Toksykologia 11-99-99, Informacja o lekach 11-07-65 (g. 8-15), Policja, os. Zgody 44-44-44, Straż Miejska 44-17-81, Straż Pożarna, os. Zgody 44-08-43, Pogotowie Ratunkowe - Nowa Huta 44-49-99, Pogotowie ADREM (elektryczne, c.o., wod.-kan.-gaz) 44-19-69, Pogotowie dźwigowe 44-23-08, Pogotowie elektryczne dla os. Oświecenia 47-05-65 w dni powszednie i 47-15-87 w dni świąteczne, ADREM awarie poza budynkiem 44-12-10, Pogotowie c. o. 44-38-46, Wodociągi 48-28-61.

NIEDZIELNE MSZE ŚW.

Bazylika w Mogile: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 16.30, 18.
Kościół św. Bartłomieja: 8, 11.30.
Szkłane Domy: 6.30, 8, 9.30, 10.45, 12, 13.15, 14.30, 17, 19, 20.30.
Bieńczyce: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 15, 17.30, 19.
Czyżyny: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18.
Dywidjonu 303: 6.30, 8, 9.30, 11, 13, 16, 18, 19.
Mistrzejowice: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 17, 18.30, 20.
Kalinowe: 6.45, 8, 9.30, 11, 13, 15, 18.
Wzgórza Krzesławickie: 7, 8, 9.30, 11, 12.15, 16, 19.
Boh. Września: 6.30, 7.30, 9, 10.30, 12, 13.15, 16.30, 18, 19.30.

DYŻURY SZPITALI

● 28.06. (piątek): chirurgia ogólna i urazowa — III Klinika Chir., ul. Prądnicka 35, tel. 33-31-05, chirurgia dziecięca — Inst. Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 55-20-11, okulistyka — Witkowiec, tel. 33-94-44, laryngologia — Szp. im. Narutowicza, ul. Prądnicka 35, tel. 33-01-00, neurologia — Klinika, ul. Grzegorzewska 10, tel. 21-08-30 i 18-86-12.
● 29.06. (sobota): chirurgia ogólna i urazowa — Szpital im. Bierackiego, ul. Trynitarzka 11, tel. 66-90-20, chirurgia dziecięca, laryngologia i urologia — Szp. im. Żeromskiego, tel. 44-01-44, okulistyka — Witkowiec, tel. 33-94-44.
● 30.06. (niedziela): chirurgia ogólna — I Klinika Chir., ul. Kopernika 40, tel. 21-21-59, chirurgia urazowa — Klinika Ortopedii, ul. Kopernika 19a, tel. 21-40-46, chirurgia dziecięca — Inst. Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 55-20-11, okulistyka — Klinika, ul. Kopernika 38, tel. 21-42-30, laryngologia — Klinika, ul. Kopernika 23a, tel. 21-00-38, urologia — Szpital im. Narutowicza, ul. Prądnicka 35, tel. 33-01-00.
● 1.07. (poniedziałek): chirurgia ogólna i urazowa — II Klinika Chir., ul. Kopernika 21, tel. 21-37-43, chirurgia dziecięca — III Klinika Chir., ul. Prądnicka 35, tel. 33-31-05, laryngologia i okulistyka — Szp. im. Żeromskiego, tel. 44-01-44, urologia — Klinika, ul. Grzegorzewska 10, tel. 21-08-30 i 18-86-12.
● 2.07. (wtorek): chirurgia ogólna i urazowa, laryngologia i urologia — Szpital Kolejowy, ul. Lea 44, tel. 37-34-59 i 37-63-68, chirurgia dziecięca — Inst. Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 55-20-11, okulistyka — Witkowiec, tel. 33-94-44.
● 3.07. (środa): chirurgia ogólna, urazowa i dziecięca, laryngologia i urologia — Szp. im. Żeromskiego, tel. 44-01-44, okulistyka — Witkowiec, tel. 33-94-44.
● 4.07. (czwartek): chirurgia ogólna i urazowa — III Klinika Chir., ul. Prądnicka 35, tel. 33-31-05, chirurgia dziecięca — Inst. Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 55-20-11, laryngologia — Klinika, ul. Kopernika 23a, tel. 21-00-38, urologia — Szp. im. Narutowicza, ul. Prądnicka 35, tel. 33-01-00, okulistyka — Klinika, ul. Kopernika 38, tel. 21-42-30.

DYŻURY APTEK

● Od piątku do niedzieli: os. Centrum A, bl. 3, tel. 44-17-36, os. Na Skarpie 27, tel. 44-53-57, os. Zielone 6, tel. 44-57-98 i ul. Wiślicka, tel. 49-51-44.
● Od poniedziałku do czwartku: os. Centrum A, bl. 3, tel. 44-17-36, os. Teatralne 24, tel. 43-18-15 i os. Kalinowe 4, tel. 44-09-80.

TEATR LUDOWY

● 28.06. (piątek), godz. 19.30 — Lekarz mimo woli (scena pod Ratuszem, Rynek Główny I).
● 29 i 30.06. (sobota i niedziela), godz. 16 — Opowieści Gargantuiczne (Rynek — plener); godz. 19.30 — Pokochaj mnie — kabaret (scena pod Ratuszem).

KINA

● SFINKS: ● 28.06. (piątek), godz. 16 — Toy Story (USA, b.o.), godz. 18 i 20 — Młodzi gniewni (USA, dramat obyczajowy, 15 lat); ● 29 i 30.06. (sobota i niedziela), godz. 14 i 16 — Toy Story, ● godz. 18 i 20 — Młodzi gniewni.
● ŚWIT: ● 28.06. (piątek), godz. 18.30 — Wampir w Brooklinie (USA, 12 lat), godz. 20.30 — Morderstwo pierwszego stopnia (USA, 15 lat); ● 29 i 30.06. (sobota i niedziela), godz. 16.30 — Babe — świnka z klasą (USA, b.o.), godz. 18.30 — Wampir w Brooklinie, godz. 20.30 — Morderstwo pierwszego stopnia; ● od 1.07. (od poniedziałku), godz. 18.30 — Wampir w Brooklinie, godz. 20.30 — Morderstwo pierwszego stopnia.

OGRÓD ZOOLOGICZNY

Las Wolski, ul. Kasy Oszczędności M. Krakowa 14. Dojazd autobusem 134. Od 1 marca kasa Ogrodu czynna w godz. 9.00-16.00.

Lipiec '96 - Głos-Tygodnik Nowohucki - Bonifikata 5%

Imię.....

Nazwisko.....

F.H. „Instalator” s.c., os. Handlowe 1, ul. Limanowskiego 6/8.
Od 15 do 20 każdego miesiąca firma na podstawie tego kuponu udziela 5% bonifikaty na dokonane w swoich sklepach zakupy.

GDY SZWANKUJE HIGIENA

(CIĄG DALSZY ZE STR. 1)

ENDEMICZNA TOKSOKAROZA

Doktor **Barbara Gocman**, lekarz z 13-letnim stażem, a od kilku miesięcy ordynator z konkursu oddziału zakaźnego dla dzieci Szpitala im. Żeromskiego, mówi o endemicznej toksokarozy. Umieszcza tę chorobę w okolicach Puszczy Niepołomickiej. Stamtąd przeważnie – z Szarowa, Niepołomic – leczone są toksokarozy.

– Toksokaroza jest chorobą odzwierzęcą pasożytniczą. Wywołują ją jaja lub larwy pospolitej glisty psiej lub kociej. Zakażone czworonogi przenoszą je na sierści lub wydalają wraz z odchodami. Pasożyty po przedostaniu się do przewodu pokarmowego przenikają do krwi i wędrują do różnych organów człowieka. Mogą zawędrować do oka lub mózgu. Sprawa wówczas staje się bardzo poważna. Może się to zakończyć nawet ślepotą czy w drugim przypadku zapaleniem mózgu.

Byłam świadkiem, jak dr **Grażyna Sysło** z położonego na wyższej kondygnacji w tym samym budynku, oddziału zakaźnego dla dorosłych, konsultowała z dr Gocman sprawę leczenia toksokarozy u trzydziestoletniego mężczyzny. Właśnie w przypadku tego niebezpiecznego pasożyta „dobrze” do galki ocznej.

Toksokaroza nie omija i dorosłych, ale przede wszystkim dotyczy dzieci. To choroba brudnych rąk. Okazji do zarażenia się jest wiele. Może to być na przykład zabawa w piaskownicy, gdzie baraszkują również czworonogi, a piasek rzadko bywa wymieniany. Może być też zjedzone ciastko, czy kromka chleba, która upadła na trawnik... Wymienione wcześniej tereny uważa się za endemiczne,

ale przecież zakażenie to może się zdarzyć gdziekolwiek indziej. Nieustanne mycie rąk, dokładne mycie warzyw, owoców, zwracanie uwagi, by dziecko nie brało do buzi brudnych przedmiotów z ziemi, podłogi, to podstawowe zasady higieny, które w dużym stopniu mogą uchronić przed zarażeniem:

GROŹNA ŻÓLTACZKA

Wśród najgroźniejszych chorób zakaźnych dr Gocman wymienia żółtaczkę. Wyodrębniono ich już kilka typów, ale najniebezpieczniejsze jest wirusowe zapalenie wątroby typu B (wzw). Tym wirusem można się zarazić od osoby zakażonej lub w szpitalu, gdy źle wysterylizowano sprzęt medyczny.

Żółtaczka typu B powoduje ostre zapalenie wątroby przechodzące w stan przewlekły. Może to z czasem doprowadzić nawet do marskości wątroby. Dlatego pani ordynator gorąco zaleca profilaktykę u dzieci, i nie tylko dzieci. Są szczepionki, zarówno przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu A (HAVRIX), jak i przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (ENGERIX). Szczepionki są dość drogie. Cykl obejmuje trzy szczepienia w odpowiednich odstępach czasu. Każda dawka po 30 złotych. Nie tanio, ale jest to ochrona zdrowia na kilka lat. Dr Gocman sugeruje zwłaszcza szczepienie przeciwko tej groźnej żółtaczce typu B.

Do niedawna nie było w ogóle leku na tę agresywną postać żółtaczki. Trzeba było się tylko modlić, by wirusy nie zniszczyły wątroby dokumentnie. Obecnie jest już zbawczy INTERFERON. (Lepiej jednak, żeby taka kuracja nigdy nie była potrzebna). Taka terapia dziecka wymienionym specyfikiem, to koszt rzędu 60 mln (starych) złotych. No i oczywiście nie całe życie, po „ciężkim przeżyciu”

wątroba. W tym momencie przekonywanie do szczepionki ma głęboki sens.

JAK ZA KRÓLA CWCIEZKA

O finansowych tarapatach służby zdrowia, przyczynach i skutkach, można by pisać bez końca. Temat ten towarzyszy także nieodłącznie wszystkim publikacjom odnoszącym się do Szpitala Żeromskiego. Dotkliwy tu brak aparatury medycznej, zarówno na poziomie diagnostyki, jak i na etapie leczenia. Nie łatwiej na oddziale zakaźnym, mającym przecież do czynienia z tak groźnymi chorobami, choćby wcześniej wymienionymi pobieżnie.

Badania wykonuje się na bardzo przestarzałej aparaturze. Trywialnie mówiąc, robi się to „na piechotę”, gdy w innych szpitalach postęp na skalę „nowoczesnych mercedesów”. Nawet tak podstawowe badanie wątroby, jak określenie transaminaz, wykonuje się w jednostkach już nieporównywalnych w innych placówkach. Już inaczej są oznaczane te wyniki analizy. Aparatura w ambulatorium – rzecz można popularnie – pamięta króla Cwciezka.

Nie uregulowana jest również sprawa działalności poradni przy szpitalnych. Oddział zakaźny ma dwie poradnie, jedną ogólną zakaźną (przyjmuje 3 tysiące dzieci rocznie), drugą hepatologiczną. Poradnie egzystują od lat, ale tak naprawdę administracyjnie to ich nie ma. Wymaga to uporządkowania, usankcjonowania i starań o środki, by funkcjonowały na odpowiednim współczesnym poziomie.

Poradnia hepatologiczna jako jedyna w Krakowie działa na rzecz kilku województw Polski Południowej. Tutaj prowadzi się regu-

larne kontrole wszystkich leczonych wcześniej dzieci, a także ze skierowaniami z przychodni terenowych. Systematycznie monitoruje się – czasami latami – także stan wątroby. Poradnia powinna być zarejestrowana oficjalnie.

To nie jedyna troska lekarzy zakaźnego. Szpitalne problemy mogą stanowić odrębny, poważny temat do dyskusji. Ale, póki co, rozpoczynają się wakacje i letnie upały.

WAKACYJNE RADY

Przez cały rok notuje się dużo zatrąć, ale najwięcej występuje w okresie letnim. Dlatego o myciu rąk, zachowaniu czystości (może być do przesady) przypominać trzeba nieustannie. Skutki zatrąć, między innymi silne biegunki, są groźne, zwłaszcza dla małych dzieci. Ostatnio na zakaźnym są głównie małe dzieci do lat trzech.

Lekarz przestrzega – ostrożnie z lodami, serkami. Bardzo niebezpieczne są serki homo. Nie mówiąc już absolutnie o konieczności zrezygnowania z koglemogi i świeżych jaj w ogóle. W okresie letnim urządzi się więcej okolicznościowych przyjęć. Zwykle częstowane i karmione wszelkimi delicjami bywają dzieci. Tymczasem ciasta z kremem, majonezy, sałatki mogą być niedostatecznie świeże, w upalne dni szybko się psują. Najlepiej prawie wszystko przechowywać w lodówce, a przy najmniejszej wątpliwości lepiej zrezygnować. Terapia bywa długa, mogą wystąpić też powikłania.

Od wielu lat, co warto wspomnieć, na oddziale zakaźnym szpitala nowohuckiego, z dziećmi mogą przebywać matki. To bardzo ułatwia leczenie, oszczędza stresów małym dzieciom. Odpłatność dla rodziców wynosi 10 złotych za dobę. Dla wielu to poważna pozy-

cja w budżecie, ale zwykle dla dobra dziecka godzą się. Może jednak zdarzyć się, że zabraknie miejsc, choć tego rodzaju oddziały powinny utrzymywać rezerwy łóżek na poziomie około 30%. Ale lato przed nami, rotacja będzie jeszcze większa. Skoro lato, to i kleszcze...

Z KLESZCZAMI – OSTROŻNIE, ALE BEZ PANIKI

Kleszczowy problem może być dziełem przypadku, ale również gdy z higieną na bakier, gdy przysłowiowo nie dmuchamy na zimne i wypijemy, na przykład, nie przegotowane, zarażone mleko lub inny produkt mleczny.

Kleszcze przenoszą wirusy wczesnoletniego zapalenia mózgu i opon mózgowych. Nie każdy kleszcz jest nosicielem wirusa, ale nieszczęścia się zdarzają. A choroba jest zbyt poważna, żeby sprawę bagatelizować, choć panika też nie jest dobra. Wymienionych chorób odkleszczowych nie można wyleczyć. Można mieć tylko nadzieję, że ich przebieg nie będzie zbyt ciężki.

Kleszcze wysysają krew od ponad 100 gatunków ssaków, gadów i ptaków i zarażają się od nich (dla zwierząt wirus nie jest niebezpieczny). Typowymi żywicielami kleszczy są myszy, krety, wiewiórki, lisy, dziki, zające, sarny, owce, kozy, krowy, konie, psy. Optymalne warunki dla kleszczy i ich żywicieli stanowią biotopy. Naturalne ogniska infekcji to obszary przejściowe pomiędzy dwoma różnymi typami roślinności, jak: brzozi lasów z graniczącymi łąkami, polany, błonie nad rzekami i stawami, zagajniki z zaroślami, obszary, gdzie las liściasty przechodzi w iglasty i odwrotnie, wysoki w niski, tereny zarośnięte papro-

Ustawa dla posłów i senatorów

MAKSIMUM UPRAWNIENI, MINIMUM OBOWIĄZKÓW

„Posłowie i senatorowie wykonują swój mandat, kierując się dobrem Narodu” – stwierdza art. 1 ustawy. Mając ten przepis w pamięci, przeanalizujemy niektóre z 57 artykułów tego aktu.

Nikt rozsądny nie zakwestionuje prawa posłów (senatorów) do immunitetu, czyli – jak stwierdza tzw. mała konstytucja – niemożności pociągnięcia ich do odpowiedzialności karnej, aresztowania lub zatrzymania bez zgody Sejmu. Dlaczego jednak twórcy ustawy rozszerzają ten przywilej na odpowiedzialność karno-administracyjną (art. 7)? Uchwalono przepis niezgodny z konstytucją i z pewnością nie mający nic wspólnego z dobrem Narodu. Fakt, iż tej treści norma była w poprzedniej ustawie, niczego nie zmienia; przeciwnie – była świetna bkażja treść nowej ustawy dopasować do konstytucji.

Z kolei art. 8 stwierdza, że immunitet dotyczy również czynów

popelnionych przed uzyskaniem mandatu posła (senatora). Innymi słowy: każdy przestępca, jeśli tylko prześlizgnie się w wyborach, staje się nietykalny. Z dobrem Narodu znowu nie ma to nic wspólnego, z interesami cwanych graczy jak najbardziej.

Ale jeśli nawet immunitet parlamentarny zostanie uchylony (art. 10), to Sejm lub Senat mogą wskazać, że do rozpoznania sprawy o przestępstwo jest właściwy sąd dla dzielnicy Śródmieście gminy Warszawa – Centrum. Wszystkich obywateli III Rzeczypospolitej obowiązuje właściwość sądów określona w kodeksie postępowania karnego; na specjalnych prawach mają funkcjonować jedynie posłowie i senatorowie, i to już pozbawieni immunitetu. Nie da się tego przepisu pogodzić ani z zasadą równości wszystkich wobec prawa, ani z zasadą dobra wymiaru sprawiedliwości, ani z deklarowanym na wstępie omawianej

ustawy dobrem Narodu.

Mało tego: art. 163 k.p.k., słynny za sprawą głośnego orzeczenia Sądu Najwyższego dotyczącego tajemnicy zawodowej, może być stosowany wobec każdej osoby zobowiązanej do zachowania tajemnicy służbowej lub związanej z wykonywaniem zawodu czy funkcją, tylko nie do parlamentarzystów! A zatem sąd może zwolnić nawet adwokata (nie mówiąc już np. o dziennikarzu) od obowiązku zachowania tajemnicy; nie może tego uczynić tylko wobec posła (senatora), ponieważ sami sobie zafundowali taki przywilej. Wobec prawa znowu są równi i równiejsi. I znowu tego przepisu nijak nie da się podciągnąć pod dobro Narodu.

Można zaryzykować twierdzenie, że kolejna grupa przepisów ustawy wręcz godzi w dobro Narodu, skoro to Naród właśnie będzie łożył z placonych przez siebie podatków wcale niebagatelne kwoty na utrzy-

manie swoich przedstawicieli.

I tak ustawa wprowadza (art. 25) dla posła i senatora uposażenie, i to nawet wtedy, gdy ono mu nie przysługuje, tzn. gdy nie korzysta z urlopu bezpłatnego; prowadzi działalność gospodarczą; nie zawiesił prawa do emerytury czy renty. Co prawda do przyznania należnego wynagrodzenia upoważniono Prezydium Sejmu (Senatu), lecz przy jednoczesnym braku w ustawie jakichkolwiek kryteriów jego przyznawania rodzi się pytanie: jak można tworzyć tak nieodpowiedzialne przepisy? A jest ich znacznie więcej. Prawdę mówiąc, siedemnastce delegacji dla Prezydium Sejmu (Senatu), niekiedy ministrów, sprawia, że właściwie mnóstwo kwestii finansowych, wobec braku precyzyjnych zapisów w ustawie, jest wielką niewiadomą.

W każdym razie z nowej ustawy wynika, że każdy poseł (senator) w związku ze sprawowaniem man-

datu w terenie otrzyma z budżetu:

- uposażenie w wysokości wynagrodzenia podsekretarza stanu (obecnie 5248 zł brutto),
- dodatki do uposażenia: 20% uposażenia (przewodniczący komisji); 15% uposażenia (zastępca); 10% uposażenia (przewodniczący stałej podkomisji); w razie zbiegu prawa do nich – jeden dodatek w wysokości do 35% uposażenia,
- uposażenie dodatkowe na koniec roku, tzw. trzynastka, równa średniemu uposażeniu otrzymanemu w danym roku,
- dieta parlamentarna w wysokości 30% uposażenia miesięcznego na wydatki poniesione w związku z wykonywaniem mandatu na terenie kraju – zwolniona od podatku,
- ryczałt na pokrycie kosztów związanych z prowadzeniem biura w wysokości określonej przez Prezydium Sejmu (Senatu) – nie opodatkowane – obecnie jest to 4250 zł.

ciami, jezynami, czarnym bzem i leszczyną.

Kleszcz zwykle ukąsa w miejsca zgnięcia dużych stawów, w ręce, nogi, głowę. Po powrocie ze spacerów w wymienionych przednio uroczych miejscach trzeba dokładnie obejrzeć dziecko, a warto i u siebie przeprowadzić taką penetrację. Nie zauważamy bowiem ukąszenia, bo ślina kleszcza posiada właściwości znieczulające.

Obecnie jest też inny pogląd na usunięcie z ciała owada. Nie smarujemy olejem ani tłuszczem, bo kleszcz wówczas dusząc się wydziela jeszcze więcej toksyn. Ujmujemy kleszcza pincetą jak najbardziej z przodu, wystarczającą, co mocno, by pinceta się nie ześlizgnęła, ale aby go również nie zmiażdżyć, i wyciągamy owada prosto, bez żadnego kręcenia. Oczywiście w każdym przypadku zalecana porada lekarska, bo część toksyn już się przedostała zaraz po ukąszeniu, którego nie czuliśmy.

Nie każdy kleszcz jest nosicielem groźnego wirusa. Dobrze jednak byłoby się zaszczepić. Są takie szczepionki, jednak w tym roku na ten zabieg już za późno. Trzeba go wykonać kilka miesięcy wcześniej, naj; najlepiej już późną jesienią lub w zimie.

Mam przed sobą mapę pt. „Obszary rozprzestrzeniania wczesnolętniego (kleszczowego) zapalenia mózgu w Europie”. W Polsce najbardziej narażone są województwa południowo-zachodnie (szczególnie opolskie) i północno-wschodnie (olsztyńskie, białostockie, częściowo także lubelskie), a także bydgoskie, toruńskie. Krakowskie jest zaznaczone jako teren umiarkowanego narażenia, choć okolice Puszczy Niepołomickiej stanowią duże ryzyko.

Choć tyle przeciwności losu czyha na dzieci i dorosłych, szczególnie w okresie lata, nie warto rezygnować z przebywania podczas wakacji na pięknych terenach. Nie można gniewać się na naturę, ale ostrożność w każdym przypadku wielce wskazana.

HENRYKA ROSIEK

Krótko mówiąc, roczne dochody tzw. zawodowego parlamentarzysty wyniosą ponad 160 000 nowych zł (w starych złotych: 1 601 584 000).

Są w tej ustawie jeszcze inne przepisy, które budzą wątpliwości, np. czy właściwe jest, aby poseł (senator) był pracodawcą (art. 18) dla osób zatrudnionych w biurach klubów i kół parlamentarnych. A co się stanie, jeśli naruszy on przepisy kodeksu pracy? W takiej sytuacji każdy z nas idzie do sądu pracy; u pracodawcy parlamentarzysty może pisać na Berdyczów, przecież nie można go pociągnąć do odpowiedzialności, bo jest objęty immunitetem karno-administracyjnym.

Do sejmowej wersji ustawy Senat wniósł prawie trzydzieści poprawek. Niektóre z nich, np. ta zwracająca uwagę na sprzeczność art. 7 z konstytucją, poprawiłyby znacznie ostateczną treść ustawy. Sejm zaakceptował tylko jedną poprawkę.

KRYSZYNA CHRUPKOWA

Artykuł „Maksimum uprawnień...” publikujemy za „Rzeczpospolitą” z 14 czerwca br.

Nie tylko nowohuckie

EGOIZMY

(DALSZY CIĄG ZE STR. 1)

PRZECIWKO MILIONOM

Iskrą zapłonową, która wyzwoliła we mnie chęć podzielenia się swoimi obserwacjami z czytelnikami, była sytuacja, która dotknęła mnie i wielu mi podobnych w Krynicy. Zamieszkałem w dużym domu wypoczynkowym. Jest tu kilkaset pokoi. W każdym znajduje się radio. Niestety próżny wysiłek, aby złapać jakąś polskojęzyczną stację radiową. Tłumacząc z przeprosami pani dyrektor domu wypoczynkowego powiedziała, że kiedyś można było w Krynicy słuchać I programu Polskiego Radia. Teraz, od kiedy nie ma masztu w Gąbinie, w Krynicy można odbierać głównie stacje słowackie, czeskie i ukraińskie. Właściwie słyszy się stolice całej Europy, a nawet „Głos Ameryki”, oprócz Warszawy. Przypomniałem sobie wówczas, że budowa masztu w Gąbinie ślimaczy się od kilku lat. Kilkadziesiąt osób skutecznie blokuje jego odbudowę. Okolicznych mieszkańców, którzy zawiązali specjalny komitet nie są w stanie przekonać ekspertyzy lekarzy i fachowców, że promienie emitowane z masztu są nieszkodliwe, a na pewno mniej szkodliwe niż np. te, które są wydzielane z telefonu komórkowego. Tylko nikt na świecie nie zabrania używania telefonów komórkowych, a u nas gąbinianie powiedzieli nie... i miliony Polonusów na świecie poza granicami Polski, jak również rodaków w niektórych regionach kraju, nie mogą odnierać programu I z Warszawy. I tak głąby z Gąbiną narzucają swoją egoistyczną wolę milionom swoich rodaków.

GLUPOTA I BRAK HUMANITARNIZMU

Powróć jednak do naszych nowohuckich realiów. Przed kilkoma laty postanowiono w naszej dzielnicy zbudować Hospicjum. Początkowo zawiązały się komitety złożone z mieszkańców sąsiednich domów i oczywiście rozpoczęto protesty. Nie poprzestano na pismach i zażaleniach, ale nawet były próby podpaleń pakamer budowlanych. Co przeszkadzało mieszkańcom? Nie wiem do dziś. Oni po prostu nie chcieli, aby w sąsiedztwie ich domów budowano „umieralnię”. Skąd się wzięło takie stanowisko!! Prawdopodobnie z braku wiedzy i zrozumienia, co to jest Hospicjum. Owszem, jest to dom godnego umierania dla obłożnie chorych, ale przecież wszystko dzieje się w murach. Śmierć jest

naszą normalną towarzyszką i każdego czeka. Nigdy nie zrozumie jej nieuchronności, jeżeli będziemy udawali, że ona nas nie dotyczy bądź nie chcemy mieć świadomości jej bliskiej obecności. Pisaliśmy na łamach „Głosu” o tym wielokrotnie i udało się ten niehumanitarny egoizm przezwyciężyć. Hospicjum jest na ukończeniu i wkrótce przyjmie pierwszych pacjentów. Nie jestem jednak do końca przekonany, czy członkowie byłych komitetów społecznych przeciwnych budowie Hospicjum zrozumieli, na czym polega godna śmierć wśród życzliwych ludzi. Oby nie musieli doświadczyć na własnej skórze czegoś przeciwnego.

UCIAŻLIWOŚCI MIASTA

Ostatnie kilka lat to burzliwy rozwój handlu i usług. Uwolnione z gorsetu własności społecznej obwarowanej nakazami i zakazami, jak grzyby po deszczu zaczęły rosnać małe i większe prywatne interesy. Powstały sklepy, placówki gastronomiczne, place targowe. I tu znów zaczęły się protesty. Znam od podszewki wieloletni konflikt kilkunastu mieszkańców jednego z nowohuckich osiedli z kierownictwem jednego z placów handlowych. Niektórym mieszkańcom przeszkadzało wszystko, że plac powstał, że chodzą tam ludzie, że parkują samochody, a nocą szczekają psy?!

Używano nawet argumentów z poprzedniej epoki, że zmęczony hutnik po ciężkiej pracy musi odpocząć...

Spór na bieżąco rozstrzyga życie. Plac targowy powoli przesuwają się dalej od bloków. Zmienia się na nim handel. Jednego protestującego nie brali pod uwagę, że jak w każdej demokracji decyduje większość. Okazało się, że więcej ludzi jest zainteresowanych zakupami na tym placu. Do wyobraźni pozwala przemówić również argument, że na placu wielu ludzi ma swój warsztat pracy. Niestety zamieszkiwanie w mieście niesie ze sobą pewne uciążliwości i trzeba się z nimi pogodzić. W przeciwnym razie trzeba się wyprwadzić z miasta na wieś, chociaż i tam psy szczekają...

PSEUDOWALKA Z ALKOHOLEM

Jestem normalnym człowiekiem i czasami napiję się piwa czy innego trunku. Nie lubię pijactwa i związanego z tym awanturnictwa i grubiaństwa. Jednak uważam, że nie zakazami i prohibicją osiągnie się skutki w walce z alkoholizmem. To

już przerabiano w USA za czasów Ala Capone. Prohibicja przyniosła wzrost przestępczości i w żadnym przypadku nie odciągnęła ludzi od picia. Jednak pewni ludzie nie chcą tego zrozumieć i domagają się restrykcji i ograniczeń w dostępie do alkoholu. Co rusz zakładane są komitety i pisane listy o cofnięcie sprzedaży alkoholu i ograniczenie liczby placówek prowadzących jego sprzedaż. W Nowej Hucie nawet skutecznie, bo likwiduje się nocną sprzedaż alkoholu, której alternatywą będzie renesans melin. Zupełnie natomiast oniemiałem, gdy w „Głosie” wyczytałem protest rodziców przeciwko przyznaniu koncesji na alkohol w ponoć zbyt blisko szkoły podstawowej położonej placówce handlowej. Kochani rodzice, zajmijcie się wychowaniem swoich dzieci w duchu abstynencji bądź kulturalnego spożywania alkoholu, bo to, czy sklep leży 99 metrów czy 100 od szkoły nie ma większego znaczenia dla waszych latorośli. Bzdura polega na tym, że jeden lub kilka metrów odległości sklepu z alkoholem od placówki szkolnej nie może mieć wpływu na demoralizację młodzieży. A może warto przyjrzeć się wzorcom spożywania alkoholu ze swojego bliskiego otoczenia?

„KUPUJ U INNEGO ŻYDA”

Jest takie miejsce w Nowej Hucie, które słynie z różnego rodzaju protestów. Podziwiam nawet jednego pana z panią, którzy co rusz sporządzają pisma i listy przeciwko właścicielom placówek handlowych. W sklepie mięsnym przeszkadzało rąbanie mięsa. W sklepie spożywczym za głośno chodzą lodówki. Przeszkadza sprzedaż alkoholu. Najbardziej zaskoczyły mnie protesty związane z dowozem towaru do sklepów. Tego typu placówki w tym miejscu istniały od lat, ale dopiero teraz stały się uciążliwe?! Swego czasu uczestniczyłem w zebraniu zorganizowanym przez organ samorządu lokalnego. Na pytanie handlowca, czy towar ma na plecach przynosić do sklepu, czołowy „protestant” odpowiedział: *kupuj pan u innego Żyda, który dostarczy panu towar małym wozem dostawczym*. Tylko ten pan nie wziął pod uwagę, że towar dowożony dużym samochodem jest tańszy ze względu na niższe koszty transportu. Ten sam pan i zapewne jego sąsiedzi chcą kupować codziennie rano tanie i świeże pieczywo i nabiał w blisko położonym sklepie, ale podnieśliby krzyk, gdyby mu-

sieli iść gdzieś dalej lub płacić wyższe ceny niż w innych sklepach. Tak koło się zamyka. Czasem zastanawiam się, czy różnego rodzaju protesty przeciwko placówkom handlowym i gastronomicznym nie są podejmowane z czystej zawiści. Trzeba dopieć i utrudniać życie komuś, komu się powiodło, kto jest operatywny. Zazdrości się drugiemu dochodów, a samemu marnuje się czas na pisanie protestów, zamiast zająć się pożytecznym zajęciem.

ZOBIEKTYWIZOWAĆ SPOJRZENIE

Chcemy kupować tanio na placu targowym, ale najlepiej jakby nie był położony przy naszych blokach. Chcemy zjeść pizzę, ale żeby nam czasem nie śmierdziało pod naszym oknem. Chcemy codziennie kupować artykuły żywnościowe w jak najbliższym położonym od naszego domu sklepie. Chcemy likwidacji sprzedaży alkoholu, ale później będziemy zdziwieni, gdy obok naszego mieszkania powstanie melina. Nie chcemy zrozumieć, że plac targowy jest położony tam, gdzie go zaakceptowali inni mieszkańcy w zdecydowanej większości. Pizzeria nie może być tam, gdzie najczęściej chodzą ludzie. A towar do sklepu osiedlowego też trzeba dowieźć, bo nie wszystko kupimy na placach targowych i w peryferyjnych supermarketach. Ponadto są ludzie starsi, dla których odległość od sklepu, w którym robią zakupy ma istotne znaczenie. Może te prawdy dotrą do niektórych osób? Choć nie jestem tego pewien, bo zapiekłość ludzka, często nie ma granic.

Jeden z moich znajomych zwykł mawiać w takiej sytuacji, gdy komuś przeszkadzała uciążliwość miasta, że jest na to rozwiązanie, po prostu przenieść się w Bieszczady, gdzie jest cicho i głucho...

Tak radykalnych rozwiązań nie jestem zwolennikiem. Pisząc ten tekst chcę pobudzić do refleksji ludzi, których jedynym argumentem jest: nie chcę i nie pozwalam... Niech zastanowią się nie tylko nad własnym zaściankowym egoistycznym spojrzeniem, ale zobiektywizują swoje poglądy i uwzględnią interesy innych ludzi. Demokracja to taka piękna forma zarządzania na każdym szczeblu, gdzie decyduje większość ludzi, a nie pojedyncze osoby. W tym tkwi moja nadzieja...

SŁAWOMIR PIETRZYK

DO SERCA PRZYTYŁ PSA

• Dlaczego znacznie częściej wybieramy na towarzysza psa, a nie na przykład kota?

O rozmowę na „psie tematy” poprosiliśmy panią Zofię Mrzewińską, sędziego kynologicznego, z Krakowskiego Oddziału Polskiego Związku Kynologicznego, osobę która o tych sympatycznych czworonogach wie wszystko.

– Psy przewyższają wszystkie inne zwierzęta swoimi cechami psychicznymi. Zawdzięczają je życiu w stadzie. Pies w swoich zachowaniach społecznych przypomina postawę członków najbardziej prymitywnej hordy ludzkiej. Małe drapieżniki otoczone dużymi drapieżnikami, aby przeżyć, musiały ze sobą współpracować. Tam – jak w prymitywnej rodzinie ludzkiej – role są dokładnie podzielone: wspólnie wychowuje się potomstwo, współpracuje w pilnowaniu gniazda i zdobywaniu pokarmu. Istnieje umiejętność przekazywania informacji i ich zapamiętywanie oraz umiejętność przestrzegania hierarchii. Dlatego pies tak łatwo rozumie człowieka i potrafi spełnić oczekiwania nawet najbardziej nieporadnego właściciela.

• Moja dziesięcioletnia córka chce mieć psa. Spełnić jej marzenie czy nie? Dodam, że mieszkamy w bloku.

– Proszę sobie odpowiedzieć na pytanie, czy będziecie mieć państwo dla niego czas? Jeżeli ma się dom z ogrodem, wtedy pies może się w nim wybiegać i wybawić. Pies w mieście musi się zachowywać tak, by nie stwarzać problemów dla siebie i otoczenia, więc wymaga wychowania. Mało jest ras, które nie wymagają ruchu, a psu trzeba poświęcać, szczególnie gdy jest młody trzy do czterech godzin dziennie. Gdy się nie dysponuje taką ilością czasu, nie można brać psa, bo albo czworonóg będzie nieszczęśliwy, albo jego właściciel lub sąsiedzi.

• Zalóżmy, że jestem zdecydowana poświęcić psu cztery godziny dziennie. Jakiego psa mam wybrać?

– Zależy od oczekiwań: czy ma to być pies „czarujący” dla was ze sąsiadów, czy też ma spełniać rolę obronną, czy też jest ktoś w rodzinie, kto chciałby polować. Należy odpowiedzieć sobie na pytanie, czy ma to być pies łagodny czy mniej łagodny, towarzyski czy mniej towarzyski, związany tylko z rodziną czy chętnie nawiązujący kontakt z całym otoczeniem. Radziłabym udać się na wystawę, obejrzeć sobie rozmaite rasy. Broń Boże nie kupować pod wpływem pierwszego wrażenia! Dobrze byłoby również porozmawiać z ludźmi, którzy zajmują się szkoleniem psów. Oni

będą mogli powiedzieć z jakimi błędami psychicznymi w poszczególnych latach najłatwiej i najczęściej można się spotkać... Wtedy będzie to można dopasować do swoich oczekiwań.

W każdym przypadku, jeżeli ma to być pierwsze zwierzę w domu, jeżeli właściciele nie mają szczególnego doświadczenia, absolutnie odradzałabym psa tak modnych ostatnio ras bojowych czy też psa skłonnego do awantur z innymi zwierzętami, bo to jest kłopotliwe na spacerach. Do bloku nie radziłabym też tak kiedyś modnych olbrzymów, a więc owczarka kaukaskiego, żukaka, nowofundlandy ani doga. Wyobraźmy sobie, że pies ważący na przykład 70 kilogramów zachoruje i trzeba go znieść na dół z siódmego piętra, bo akurat nie działa winda! Już nie chcę mówić o strachu sąsiadów, gdyż żukak i kaukaz to psy, które bardzo ostro pilnują swojego terytorium.

Na początek radziłabym sukę. Dlatego, że ma ona znacznie mniejszą chęć do awantur niż pies. Suki są przeważnie miłsze, łagodniejsze, bardziej nastawione na współpracę ze swoim właścicielem, łatwiej się szkolą. Oczywiście jest problem ciecarki, ale dwa razy w roku przez te dwa tygodnie można ją upilnować.

• A które psy lubią dzieci?

– Radziłabym wybrać psa rasy, która długo współpracowała z człowiekiem – suki ras pasterskich. Również bokserki są miłośniczkami dzieci, z tym że przez nadmiar serdeczności, skakania, by polizać, pobawić się, mogą dziecku nawet niechcący rozbić nos. Ale zawsze zabawa psa z malutkim dzieckiem powinna odbywać się pod opieką dorosłych.

• Są to jednak dość spore zwierzęta...?

– Niekoniecznie. Są malutkie psy, np. owczarki szetlandzkie, czyli miniaturowe colie.

• Wybrać psa dorosłego czy raczej szczeniaka?

– Tylko szczeniaka i to bardzo malutkiego. Najpóźniej – gdy ma 7 tygodni. Dlatego, że psi charakter kształtuje się do 16 tygodnia życia. Zachowania z tego czasu „wdrukowują” się na całe życie psa. Przy starszym zwierzęciu nie wiemy, czego mogło się wcześniej wystraszyć, czy spotkała je krzywda, czy było drażnione, a to wszystko może rzutować na jego późniejsze zachowanie.

Dlatego takiego maluszka wziętego z gniazda, od matki jest najłatwiej wychować, dokładając słowa tłumaczenia do tego, co on robi sam z siebie. Takie szkolenie trwa po 5

minut dziennie, a oszczędza potem długich godzin tresury. W mieście najbardziej będzie potrzebna psu umiejętność pozostawiania w ciszy w domu, by nie udręczać otoczenia, umiejętność cichego wchodzenia po schodach, porządnego chodzenia na smyczy, noszenia kagańca. Tego też można uczyć już szczeniaka 7-tygodniowego. Po prostu wkłada się do kagańca kawałek jedzenia i szczeniak chętnie pysk do środka wstawia. Należy psa przyzwyczaić i nauczyć obcowania z dziećmi. Jeżeli nie ma dzieci w domu, trzeba zaprosić dzieci sąsiadów lub przyjaciół. Jeżeli dziecko ludzkie i dziecko psie nawiąże ze sobą życzliwą znajomość, to potem taki pies będzie przez całe życie dla dzieci życzliwy. A i dzieci przy okazji uczą się, że jest to żywe zwierzę, że może cierpieć gdy się je szczypie i miętosi.

Potem należy psa uczuć, by nie gonił za biegaczami i zwierzętami i tak dalej. To już normalny psi savoir-vivre obowiązujący w mieście.

Chęć do nauki wykształca się do 4 miesiąca życia. Potem następuje okres, gdy pies bardzo intensywnie wszystko chłonie. Po dwóch latach jest już coraz trudniej. Gdy pies był zaniedbany przez ten czas, to potem jest już trudniej nawiązać z nim kontakt.

• Rozmawiamy o psach rasowych. A co zrobić z kundaliami?

– One też mają takie samo prawo do życia, taki sam żołądek jak inne psy, z tym, że w przypadku kundla nie można przewidzieć jak duży wyrośnie, ani jakie cechy charakteru w nim przeważą. To jest ta jedna jedyna różnica...

Psy rasowe nie są jednak żadną fanaberią. Jakoś nie uważa się za taką hodowlę rasowych koni, które są albo silniejsze, albo szybsze, zależnie od potrzeb. Nie są fanaberią rasowe owce, rasowe krowy, więc dlaczego psy?

Rasy powstały po to, by pies mógł człowiekowi służyć swoimi charakterystycznymi cechami. A pies jest tym jedynym zwierzęciem na świecie, które służy człowiekowi cechami psychicznymi – nie siłą, nie futerkiem. Rasy powstały poprzez kojarzenie ze sobą psów, które miały potrzebne cechy psychiczne. Utrwalało się to przez pokolenia, dodając do tego cechy fizyczne: jeżeli ktoś chciał mieć psa myśliwskiego, to nie dość, że musiał być on obdarzony świetnym węchem, pasją okłaniania pola, ale w zależności od tego, na co miał polować, musiał mieć albo włos krótki, albo dłuższy, być silniejszy lub lżejszy. W taki sposób powstawały rasy – psy służyły określonym celom: by z człowiekiem współpracować.

• Jakże są typowo polskie psy rasy?

– Nie byliśmy hodowcami psów i ras polskich nie wiele. Jest polski owczarek niziny, który nie powstał na skutek mieszania. Były psy pracujące przy stadzie, którymi zainteresowała się kynologia. Do tej pory nie

straciły tych swoich cech pasterskich. Nie krzyżowano ich z innymi rasami, tylko wybierano psy pracujące przy stadzie i wyglądające w jednolity sposób. Jest chart polski, która to rasa po wojnie musiała być długo i pracowicie odtwarzana gdyż po wojnie i wielkie majątki przestały istnieć i polowanie z chartami też... Jest oczywiście owczarek podhalański, olbrzymi pies górski podobny do tych zza granicy Tatr...

• Czy są jakieś psy, których w Polsce hodować nie wolno?

– Nie, choć na świecie są rasy, których hodowla w określonych krajach jest zabroniona. Na przykład amerykański Staffordshire Terrier, którego hodowla i rozmnażanie są zabronione w Holandii, Australii i w jeszcze kilku krajach. Te psy były kiedyś wyhodowane przez człowieka do walki psów. Jest to brutalny i podły sport, bo żaden normalny pies nie rodzi się mordercą i nie zabija przedstawiciela własnej rasy.

Psy są wyposażone w tzw. hamulce społeczne, to znaczy nie potrafią, choćby chciały, gryźć poddającego się przeciwnika. Kiedy wyhodowano psy do walki, lekkomyślnie ignorując ich pewnymi cechami, można spotkać w tej rasie, w innych też, psy, które nie mają takich hamulców. Nie oznacza to, że one rzucają się na wszystkich, ale spowodowane stają się niebezpieczne, ponieważ jeżeli wybuchną gniewem, nie potrafią go w porę wyhamować. Podobnie jak i psy mające wielką świadomość swego terytorium, jak kaukazy, muszą być w rękach ludzi odpowiedzialnych.

• W jaki sposób zmieniają się mody na określone psy?

– Polacy są narodem niesłuchającym przekornym. Kiedy pokazał się film „Omen”, w którym występowały rotweilery, które były „psami szatana” to natychmiast stały się modne w naszym kraju i kupowano je. Mimo że było w prasie sporo informacji, że psy te rozdrażnione mogą być niebezpieczne, że zdarzały się pogryzienia przez nie – pobiły one u nas popularnością owczarki niemieckie. Następna rasa, która przeżywa dziś niesłuchanie silny rozwój są te amerykańskie Staffordshire Terriery.

• Proszę jeszcze opowiedzieć o swoim psie.

– Mam psa dość rzadkiej rasy. Jest to owczarek belgijski Malinois, pies rasy pasterskiej, ale różne są zdania na temat jego pochodzenia. Prawdopodobnie był psem książąt Burgundii. Jest krótkowłosy, rudy z czarną maską, pies o niesłuchanie szybkich reakcjach obronnych, stróżujących, który powinien być w rękach kogoś, kto potrafi psa szkolić i go kochać. Dla swoich nieprawdopodobnie czuły, ale zaatakowany, podrażniony – reaguje bardzo ostro. W związku kynologicznym są zarejestrowane 4 psy tej rasy.

• Dziękujemy bardzo za rozmowę.

KRYSZYNA LENCZOWSKA

PRYWATYZACJA MODELOWA?

z dr. KAZIMIERZEM GŁOWACKIM, pełnomocnikiem Prezydenta ds. energetyki, rozmawia Jan L. Franczyk.

• Kto będzie właścicielem elektrociepłowni w Łęgu?

– To zależy od decyzji Ministerstwa Przekształceń Własnościowych. Po orzeczeniu NSA z listopada 1995, które odrzuciło wniosek Gminy Kraków o komunalizację tego Zakładu, władze samorządowe pozbawione zostały tytułu prawnego do decydowania o przyszłości Elektrociepłowni „Kraków” SA (ECKSA).

• Może nie jest tak źle, gdyż jak mi wiadomo Wojewoda Krakowski wystąpił w kwietniu br. o 51-procentowy udział większościowy Gminy w kapitale zakładowym?

– Wojewoda Krakowski wcześniej dwukrotnie odmówił poparcia dla wniosku Rady Miasta o komunalizację; obecnie na wniosek Sejmiku Samorządowego zwrócił się do Ministra Wiesława Kaczmarska z prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie udziałów Gminy Kraków, w szczególności obliczenia i ustalenia na podstawie stosownych dokumentów rzeczywistego udziału Gminy Kraków w prywatyzacji ECKSA.

• Jakże jest zatem stanowisko Ministerstwa Przekształceń Własnościowych?

– Minister Janusz Lewandowski oferował w swoim czasie 25% udziałów, które Rada Miasta odrzuciła uznając to za niewystarczające. Minister Wiesław Kaczmarek podtrzymuje złożoną 8 marca 1995 deklarację przekazania pakietu ak-

cji na rzecz Gminy Kraków; jakkolwiek żadne dane liczbowe nie zostały nigdy określone. Podkreśla przy tym, że budowa elektrociepłowni w Krakowie była inwestycją centralną i nie zauważa udziałów Miasta.

• A jaki był udział finansowy Miasta?

– Udział środków budżetowych Miasta w rozbudowie ECKSA w latach 1988–89 wyniósł 5330 mln złotych.

• Czy to dużo w stosunku do aktualnej wartości elektrociepłowni?

– Kwota 5330 mln zł odpowiada obecnie kwocie 735,6 mld starych złotych, przyjmując za poziom odniesienia ceny energii cieplnej pomiędzy ECKSA i MPEC w roku 1989 i w 1996, które odpowiednio wynoszą 463 zł/gigadzule i 64100 zł/gigadzule. Kwota 735,6 mld zł stanowi około 20% aktualnej wartości księgowej firmy.

• Czy fakt, że prywatyzacja ECKSA ślimaczy się już od czterech lat, nie ma negatywnych konsekwencji dla konsumentów energii?

– Żaden zakład w sektorze elektroenergetyki w Polsce nie został jeszcze sprywatyzowany. Prywatyzacja ECKSA jest pierwszym pilotażowym projektem, który stanowić będzie wzór dla innych zakładów przewidzianych do prywatyzacji. Trzeba tu z uznaniem podkreślić, że

kreatorzy prywatyzacji ECKSA wykazali się refleksyjnością i odpowiedzialnością ten proces; duży udział w tym względzie należy przypisać załodze ECKSA i rajcom miejskim. Oto kilka liczb – jeszcze dwa lata temu uznawano, iż modernizacja elektrociepłowni wymaga pożyczki dewizowej w wysokości co najmniej 120 mln US dolarów. Pożyczka nie została zaciągnięta, modernizacja jest prowadzona środkami własnymi Zakładu. Za rok 1995 ECKSA uzyskała najlepsze wyniki w Krakowie, i plasuje się na dwudziestym miejscu w kraju. Zweryfikowane ostatnio potrzeby modernizacyjne wskazują na celowości pożyczki na poziomie nie wyższym niż 25 mln US dolarów. Dalszy komentarz jest zbędny.

• Czy większościowy udział Miasta we współwłasności ECKSA jest niezbędny dla istnienia firmy?

– Jest bardzo wskazany; udział większościowy gwarantuje kontrolę Miasta w powoływaniu władz spółki tj. Rady Nadzorczej i Zarządu. Trzeba tu wspomnieć, że skład Rady Nadzorczej ECKSA pierwszej kadencji ani ostatnio powołany skład na drugą kadencję nie przewidywał udziału przedstawicieli Miasta. Jeśli taka sytuacja miałaby się utrwać po sprywatyzowaniu, to MPEC jako dystrybutor ciepła w Mieście może mieć poważne kłopoty w negocjowaniu właściwych cen

za ciepło i jest to niepokojące z dwóch co najmniej powodów:

1) ECKSA jako główny dostawca ciepła dla Miasta kontroluje jego podaż; EC Skawina może jedynie łagodnie dyktować ze strony ECKSA, potencjalny trzeci producent ciepła dla systemu dystrybucyjnego – HTS – dotychczas nie złożył poważnej długoterminowej oferty podaży ciepła dla systemu miejskiego;

2) ceny detaliczne za ciepło, z chwilą ich uwolnienia, mogą wyminąć się całkowicie spod kontroli Rady Miasta. Nowe prawo energetyczne, które zostało już przyjęte przez podkomisję sejmową, właściwym dla ustalania cen za ciepło czyni Urząd Regulacji Energii (URE). Propozycja samorządowa, aby ceny hurtowe za energię elektryczną i gaz regulował URE, ceny detaliczne za energię elektryczną, gaz i ciepło ustalały firmy, a ich akceptacja podlegała lokalnym parlamentom, nie zyskała, jak dotychczas poparcia.

• Co oznacza mniejszościowy udział Miasta we współwłasności ECKSA?

– Przedstawiciele samorządu mogą mieć wpływ na prace Rady Nadzorczej, ale decyzje będą praktycznie pozostawały poza jego zasięgiem.

• Jakże jest stanowisko Rady i Zarządu Miasta w sprawie prywatyzacji ECKSA?

– Aktualnie prowadzone są intensywne konsultacje, jak skutecznie

osiągnąć najlepsze rozwiązanie z punktu widzenia interesów Gminy. Sądzę, że stanowisko Zarządu Miasta będzie znane jeszcze przed przerwą wakacyjną Rady Miasta.

• Jakże rozwiązanie Pan, jako mieszkaniec Miasta, a nie pełnomocnik prezydenta ds. energetyki widziałby jako optymalne?

– Nie ukrywam, że orzeczenie NSA jest dla mnie „osią w gardle”, której nie mogę przełknąć. Prawo trzeba jednak szanować i pozostaje liczyć jedynie na Pana Wiesława Kaczmarska, Ministra Przekształceń Własnościowych, iż potrafi wsłuchać się w opinię społeczności lokalnej Krakowa i podjąć decyzję, która znajdzie zrozumienie po stronie konsumentów energii z ECKSA.

• Dziękuję za rozmowę.

Fot. Jadwiga RUBIŚ

Idziecie TELEWIZJA

GŁOS

TYGODNIK
NOWOHUCKI

PIĄTEK

28.06

TVP1

6.00 Kawa czy herbata?
8.00 „Moda na sukces” (243)
8.30 Wiadomości
8.40 „Misiowe rysowanki”
8.50 „Teleferie” – „Lato z czarodziejem”
9.10 „Kuzynki Kevina” (1) – serial prod. angielskiej
9.35 „Krówka” – zabawa
10.00 „Kroniki młodego Indiana Jonesa” (5) – „Nowy Jork, lipiec 1920 roku” – serial USA
10.50 „Miniatury” – Ryszard Czerwiński – „Karkonosze”
11.00 „RIFF” – program muzyczny
11.30 „Lato z Magazynem Noto-
wań”
12.00 Wiadomości
12.10 „Agrobiznes”
12.15 „Szkola niejedno ma imię”
12.30 „ABC zawodów” – „Sekre-
tarka”
12.50 „Teleplastikon”
13.00 Kino Letnie: „Dotyk anio-
ła (1, 2) – serial prod. USA
(1994), reż. Jerry J. Jameson,
wyk.: Roma Downey, Della
Reese
14.30 „Kieszenie Tomka Kawia-
ka”
14.50 „Razem łatwiej” – felieton
15.05 „Jeśli nie Oxford, to co”
15.30 „Moda na sukces” (243) –
serial obyczajowy prod. USA
16.00 „Bractwo Przygody i Zaba-
wy”
16.25 „Ciuchcia”
16.50 „Kartki z kalendarza”
17.00 Teleexpress
17.20 „Tata, a Marcin powie-
dział...”
17.30 „Goniec” – tygodnik kultu-
ralny
17.50 „Bezpieczniej” – magazyn
18.10 „Randka w ciemno”
19.00 Wieczorynka – „Opowieści
Taty Bobra”
19.30 Wiadomości
20.05 „Rocznica obchodów
Czerwca '56”
20.35 „Po dwóch stronach lustra”
– nowela filmowa prod. meksy-
kańskiej
21.15 „XXXIII KFPP – Opole
'96” – „Debiuty”
22.40 Wiadomości
23.00 „XXXIII KFPP – Opole
'96” – „Przeboje list przebojów”
1.30 „Goniec” – tyg. kulturalny
1.50 Zakończenie programu

7.15 „Wakacyjne muzykowanie”
– muzyka rozrywkowa
7.40 „Słoneczne Lato Dwójki”
7.50 Akademia Zdrowia Dwój-
ki
8.00 Program TV Kraków
8.30 „Słoneczne Lato Dwójki”
8.35 „Pełna chata” (47) – serial
9.00 Transmisja obrad Sejmu
13.00 Panorama (w przerwie
obrad)
15.00 „Prawdziwe przygody pro-
fesora Thompsona” (9) – „Zdra-
da Sepisa” – serial anim.
15.25 Akademia Zdrowia „2”
15.35 „Wyspa niedźwiedzi” – film
przyrodniczy prod. angielskiej
16.00 „Seans filmowy” – mag.
16.30 „Familiada” – teleturniej
17.00 „Zmienności” (5) – serial
18.00 Panorama
18.10 Kronika (TV Kraków)
18.40 „Rekomendacje kulturalne”
(TV Kraków)
19.05 „Va Banque” – teleturniej
19.35 „Co jest grane?”
20.00 „Warsaw Summer Jazz
Days '96” – David Sanborn
21.00 Panorama
21.35 „Sport – telegram”
21.45 „Z archiwum X” – serial sf.
22.25 „Audiotele” – rozwiązanie
22.35 „Mężczyźni Hollywoodu”
(2) – serial dok. prod. USA
23.25 „Pułapka na szczyry” –
film krym. prod. polskiej, reż.
J. Majewski, wyk.: T. Stockin-
ger, G. Kownacka
0.00 Panorama
0.05 „Warsaw Summer Jazz
Days '96” – Hiram Bullock Trio
1.05 Zakończenie programu

**TELEWIZJA
KRAKÓW**

8.00 Kronika
8.10 „Kraków na dzień dobry”
8.30 „Przygody Piotrków” (2) –
serial dla młodzieży prod. USA
8.55 „Niebezpieczna” (94)
9.40 „Życie w zagrożeniu” (11)
10.10 „Córka czarodzieja” –
film obyczajowy prod. francu-
skiej, reż. C. Bories, wyk.: A.
Brinberg, P. Raynal
11.45 „Krakowskie legendy”
12.05 „Uczymy się polskiego” (7)
12.40 „Mistrzowie”
13.00 Wiadomości
13.15 „Szczęśliwa trzynastka” –
film archiwalny prod. polskiej
14.10 „Diariusz” – mag. rządowy
14.30 Program dnia, konkurs
14.40 „Bajkowe Trojaczki” (1) –
serial animowany
15.10 „Nowe odkrycia” (12) –
serial
15.35 „Miód i pszczoły” (190)
16.00 „Msza święta dla chorych”
17.00 „Motosygnali”
17.15 „Niebezpieczna” (94)

18.10 Kronika
18.40 „Rekomendacje kulturalne”
19.00 „Paragraf 333” – pr. publ.
19.30 „Wieczór z Burtem Bacha-
rach” (1) – ang. pr. muzyczny
20.00 „Ellington” – serial obczy-
jowy prod. angielskiej
21.00 „Poza kadrem”
21.15 „Magazyn teatralny”
21.50 Kronika
22.00 Sport
22.05 „Marginalki”
22.30 „Życie wspan”
22.55 „Nasza antena”
23.00 „Cudzoziemiec” – film
fab. prod. USA (1946), reż. O.
Welles, wyk.: O. Welles, L.
Young
0.35 „Muzyka na dobranoc”
1.00 „Hejnal”

Polonia

8.10 Filmy animowane dla dzieci
9.45 „Stellina” – serial
11.05 „Zbuntowana” – serial
11.45 „Ostateczna apelacja” –
film sensacyjny prod. USA
13.35 „Teleshop”
13.45 „Satelite” – pr. muz.
15.35 „Teleshop”
16.00 Filmy animowane dla dzieci
17.45 „Stellina” – serial
19.15 „Zbuntowana” – serial
20.00 „Mission of love” (3) –
dramat prod. włoskiej
21.50 „Bliżej filmu”
22.30 „Valentina” – serial
23.00 „Pokusy”
0.00 „Satelite” – pr. muz.

dami

17.15 Wiadomości Nowohuckie
17.30 „Bliskie spotkania z kul-
turą”
17.50 „Kościół niezgody”
18.05 „Namiętność” (86) – tele-
nowela
19.00 „Niedobrana para” – serial
komediowy prod. USA
19.30 „Video lista – czerwiec”
20.00 „Fort Boyard” – „Quebec”
(5) – teleatrakcja prod. franc.
21.00 „Wyprawa do królestwa
zwierząt” (15) – film przyrod.
21.30 „Opowieści z krypty” –
„Przemiana” – serial prod. USA
22.00 „Przygody Nestora Burmy”
(10) – franc. serial sensacyjny
23.00 Gazeta Telewizyjna

POLSAT

7.00 „Dzień dobry z Polsatem”
7.55 „Poranne informacje”

8.00 „Polityczne graffiti”
8.15 „Klub Fitness Woman”
8.30 „Johnny Quest” – serial
9.00 „Drużyna A” – serial sens.
10.00 „Dallas” – serial
11.00 „Klip-Klaps”
11.30 „Potop” (2) – film histo-
ryczny prod. polskiej
14.00 „Sztuka informacji”
14.30 „Portret pamięciowy”
15.00 „Halo, Gra!my”
15.20 „Ye! Ye! Ye!” – pr. muz.
15.30 „Czarodziejka z Księżyca”
16.00 Informacje
16.15 „Przygody Leona H.”
16.45 „Grace w opalach” – serial
17.15 „Kalambury”
17.45 „Letnie Studio Polsatu”
18.15 „Mamuški” – serial USA
18.45 „MacGyver” – serial sens.
19.40 „Losowania LOTTO”
19.50 Informacje
20.05 „Strażnik Teksasu” – serial
21.00 „Ulice San Francisco”
21.50 „Polityczne graffiti”
22.00 Informacje
22.15 „Biznes tydzień”
22.30 „Wrogi świadek” – film
sensacyjny prod. USA
0.45 „Życie jak sen”
1.15 „Playboy”

**Polska
Telewizja
Kablowa**

14.00 „Telezakupy”
14.50 „AtomicTV”
16.50 „Klementynka” – serial
17.15 „Konkurs PTK2”
17.30 „Jasper Carrots przedstawia”
18.00 „Wizjer PeTeKa2”
18.30 „Maria” – telenowela
19.15 „Tajemniczy świat Artura
C. Clarka” – serial dok.
19.40 „Z planu filmowego”
20.00 „Wiry życia” – serial USA
21.10 „Dookoła świata”
22.00 „Galerie Krakowa”
22.20 „Lowca śmierci” – film sf.
prod. USA
23.50 „Prywatna kolekcja” – ma-
gazyń erotyczny
0.50 „TV Party” – muzyka lekka
1.20 „Heart & Soul” – magazyn

**TELEWIZJA
WISŁA**

8.00 „Wimbledon '96” – skrót
9.00 „Wimbledon '96” – powt.
11.30 „Hunter” – serial
12.30 „Zemsta” – telenowela
13.30 „Hot line” – dziennik muz.
14.00 „Wimbledon '96” – skrót
15.00 „Wimbledon '96” – transmi-
sja bezpośrednia
18.00 „Szlachetne zdrowie”
18.30 Filmy anim. dla dzieci
18.40 „Reporterzy TV Wisła”
19.00 „Zemsta” – telenowela
19.45 „Gość TV Wisła”
20.00 „Tak czy Nie” – teleturniej
20.30 „Discopolo”
21.00 „Westgate” – telenowela
22.00 „Wimbledon '96” – retrans-
misja

PROPOZYCJE NA PIĄTEK

TV POLSAT, GODZ. 11.30

● **POTOP (2)** – Kmicie przybiera imię Babinicza i udaje się do zagrożonej przez Szwedów jasnogórskiej świątyni. Rehabilituje się biorąc udział w obronie klasztoru. Zostaje ranny, gdy wysadza wielką armatę, kolubrynę, przeznaczoną do kruszenia murów obronnych. Uwięzionemu i poddanemu torturom Babiniczowi udaje się zbiec ze szwedzkiego obozu dzięki pomocy wiernym mu Kiemliczów. Jedzie na południe, by być przy swym królu, Janie Kazimierzu.

PROGRAM I, GODZ. 13.00

● **DOTYK ANIOŁA** – Pierwsze dwa odcinki amerykańskiego serialu z 1994 roku. Bohaterka filmu, Monika, to osoba młoda, piękna i wrażliwa. Na dodatek jest aniołem, zesłanym na Ziemię pod postacią urodziwej dziewczyny, by pomagał ludziom w trudnych sytuacjach życiowych, wspierał ich na duchu, dawał nadzieję i wiary w siebie. Monika jest bardzo przejęta i zachwycona powierzonym jej zadaniem. Kontakty z ludźmi sprawiają jej wiele radości. W wypełnianiu misji pomaga jej pomysłowość. Rzadko czyni cuda, choć czasem ucieka się do tych sposobów.

PROGRAM I, GODZ. 20.35

● **NIE IGRA SIĘ Z MIŁOŚCIĄ – PO DWÓCH STRONACH LUSTRA** – Meksykańska nowela z 1994 roku. Młoda, piękna Susana kompletuje antyczne meble do pokoju, który wkrótce ma stać się jej małżeńską sypialnią. Całość wystroju dopełnia XIX-wieczne lustro. Pewnego dnia ukazuje się w nim postać młodego mężczyzny. Zdumiona dziewczyna szybko stwierdza, że obraz ten nie jest wytworem jej wyobraźni – Nicholas istnieje naprawdę, jest, a raczej był w połowie XIX wieku, oficerem armii Benita Juareza.

TV POLSAT, GODZ. 22.30

● **WROGI ŚWIADEK** – Dramat sensacyjny produkcji amerykańskiej z 1987 roku. Amerykańskim służbom specjalnym udaje się pojmać groźnego arabskiego terrorystę. Wywołuje to konflikt między prawnikami. Czy uda się doprowadzić do procesu bez naruszania praw obywatelskich?

HURT I DETAL

„101 DALMATYŃCZYKÓW”
„MASKA” – 3 części
„ŚPIĄCA KRÓLEWNA”

ROWERY

F. H. JASTA – „Tomex”,
paw. 657, tel. 257-666, w. 102

TVP1

- 7.00 „W drugim planie” – relacja z XIII Ogólnopolskich Spotkań Kabaretów Wiejskich
7.15 „Z Polski” – reportaż
7.30 „Wszystko o działce i ogrodzie”
8.00 „Agrolinia”
8.30 Wiadomości
8.35 „Były sobie odkrycia” (4) – „Jak mierzone czas” – serial
9.00 „Dziewczyna z oceanu” (1) – serial fantastyczno-przygodowy prod. austriackiej
9.25 „Ziarno” – pr. katolicki
9.50 „5-10-15” – program dla dzieci i młodzieży
10.35 „Czym jest czas?”
11.00 „Legenda torów wyścigowych” – film dok. prod. ang.
12.00 Wiadomości
12.05 „Kraj” – magazyn regionalnych oddziałów TVP
12.30 „Koncert życzeń”
13.00 „Zwierzęta świata” – „Żyjące morze” – „Dzika rafa koralowa” – serial dok.
13.30 „Walt Disney przedstawia” – „Aladyn”, „Trzymajmy się razem” (13 – ost.)
14.45 Telewizyjny Teatr Rozmaitości: Władysław Zawistowski – „Farsa z ograniczoną odpowiedzialnością” (premiera), reż. Robert Gliński, wyk.: K. Tyniec, E. Jungowska, B. Ścibak, D. Szafarska, J. Żółkowska
15.45 „Swojskie klimaty”
16.00 „Bill Cosby Show” – serial
16.30 „Swojskie klimaty”
16.50 „Kartka z kalendarza”
17.00 „Teleexpress”
17.25 „Nowożeńcy” – teleturniej
17.55 „Swojskie klimaty”
18.10 „Szpital Dobrej Nadziei” (14) – serial obyczajowy USA
19.00 Wieczorynka – „Strażak Sam”, „Maurycy i Hawranek”
19.30 Wiadomości
20.10 „Niebo i piekło” (5) – serial komediowy prod. USA
21.15 „XXXIII Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej – Opole '96” – „Przeboje laureatów” (1)
23.05 Wiadomości
23.20 „XXXIII Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej – Opole '96” – „Przeboje laureatów” (2)
1.25 „Omen III – Ostatnie starcie” – horror prod. USA (1981), reż. Graham Baker, wyk.: S. Neill, R. Brazzi, D. Gordon, L. Harrow
3.10 „Po tamtej stronie” (12) – „Kosmiczna pułapka” – serial
3.55 Zakończenie programu

TVP2

- 7.00 Panorama
7.10 „Folklor”
7.30 „Tacy sami – w świecie ci-
szy”
7.50 „Spotkanie z językiem mi-
gowym”
8.00 „Taz-mania” (3) – „Odpu-
ścić w nie malowane drewno”
8.20 „Chcecie bajki – oto baj-
ka”

- 8.30 Program TV Kraków
9.35 „Olimpijski wiek” (1) – se-
rial dok. prod. angielskiej
10.35 „Kino bez rodziców” –
„Dwa światy” (25, 26 – ost.)
11.30 „Małe Ojczyzny” – „Przy-
prowadziła nas tu lutnia”
12.00 „Złote kimono” (1) – „Róża
z Teksasu” – serial USA
13.30 „Słów cięcie-gięcie, czyli
rebusy Szymona Majewskiego”
14.00 „Wydarzenie tygodnia”
14.30 „Nieustająca love story” (1)
– „O czym marzy dziewczyna”
– program artystyczny
15.00 „Familiada” – teleturniej
15.30 „Karino” (4) – „Przyjacieli”
16.00 „Wyprawy z National
Geographic” – „Niewidzialny
świat” – serial dok. prod. USA
17.00 „Zagubiony w czasie” (9)
17.45 „Kraków 2000” – „Festi-
wal Kultury Żydowskiej”
18.00 Panorama
18.10 Kronika (TV Kraków)
18.30 „7 dni – świat”
19.05 „Va Banque” – teleturniej
19.35 „Bajki dla dzieci słabo wi-
dzących” – „Całus za zgniłe
jabłko” – widowisko
20.00 „Linia specjalna” – Marian
Krzaklewski
21.00 Panorama
21.30 „Sport – telegram”
21.35 „Słowo na niedzielę”
21.45 „Outsiderzy” – dramat
obyczajowy prod. USA (1983),
reż. Francis Coppola, wyk.: C.
Thomas Howell, Matt Dillon,
Ralph Macchio, Patrick
Swayze, Tom Cruise, Rob
Lowe, Diane Lane
23.25 „Miasto prywatne” – film
sensacyjny prod. polskiej
(1993), reż. Jacek Skalski,
wyk.: Maciej Kozłowski, Bo-
gusław Linda, Maria Gład-
kowska, Mirosław Baka, Da-
riusz Gnatowski
0.50 Panorama
0.55 Zakończenie programu

TELEWIZJA
KRAKÓW

- 8.30 „Wiara i życie” – program
redakcji katolickiej
9.00 Kronika
9.10 „Kraków na dzień dobry”
9.30 „Mały lord Fauntleroy” (26)
10.00 „Złe towarzystwo” (2) –
dramat prod. angielskiej
(1993), reż. D. Drury, wyk.: S.
Waldridge
11.45 „3-2-1 Kontakt” – „Burza
w mózgu” (4)
12.05 „Profile” – program mu-
zyczny
12.15 „W 80 dni dookoła świa-
ta” – film anim. dla dzieci
13.05 „O Riwierze z nostalgią” –
film dok.
14.05 Program dnia, konkurs
14.10 „Opowiadania Muminków”
– „Już jutro”
14.30 „Pochód królów” – reż.
Andrzej Wajda
15.10 „Kot w butach” (22)
15.35 „Rodzina Gafowiczów”
(15) – serial anim. prod. ang.
15.40 „Cyrk gwiazd” (3) – pro-
gram rozrywkowy prod. USA
16.30 „Z planu filmowego”
16.45 „Na horyzoncie” (9) – ma-
gazin turystyczny

- 17.20 „Niegrzeczni panowie” (3)
– serial komediowy prod. ang.
17.55 „Magia Gwiazd”
18.10 Kronika
18.30 „Przepraszam, pomyłka” –
teleturniej
19.00 „Krakowsko-galicyjskie
jaja po wiedeńsku” – program
satyryczny
19.30 „Ten wspaniały sport” (7)
– program dok. prod. angielskiej
19.50 „Gramofon” (9) – program
rozrywkowy
20.05 „Rozwiane złudzenia” –
film sensacyjny prod. USA,
reż. F. Kiersch, wyk.: B. De-
rek, J. Scalia, J. Savage
21.30 „Goście TV Kraków”
21.50 Kronika
22.00 Wiadomości sportowe
22.10 „Koncert muzyczny”
22.55 „Nasza antena”
23.00 Film na telefon: „Kieru-
nek Księżyc” – film sf. prod.
USA (1950), reż. I. Pichel,
wyk.: J. Archer, W. Andreson;
„Kochani rodzice” – dramat
obyczajowy prod. włoskiej
(1973), reż. E. Salerno, wyk.:
M. Schneider, C. Spaak
0.30 „Muzyka na dobranoc”
1.00 „Hejnal”

Polonia

- 8.10 Filmy animowane dla dzieci
9.50 „Stellina” – serial
11.05 „Zbuntowana” – serial
prod. argentyńskiej
11.45 „Teleshop”
11.55 „Muzyka”
12.00 „Muzyka w południe” –
koncert W. A. Mozarta
13.00 „Blżej filmu” – magazyn
filmowy
13.35 „Sports World”
13.45 „Pełnym gazem”
14.30 „Teleshop”
15.00 „Mission of love” (3) –
dramat prod. włoskiej
16.50 Filmy anim. dla dzieci
17.45 „Stellina” – serial
19.15 „Zbuntowana” – serial
prod. argentyńskiej
20.00 „Czarowny kwiecień” –
melodramat prod. angielskiej
21.50 „Roba da Ricchi” – kome-
dia prod. włoskiej
23.30 „Power Dance”
0.45 „Roba da Ricchi” – kome-
dia prod. włoskiej

dami

- 17.15 Wiadomości Nowohuckie
17.30 „Bliskie spotkania z kul-
turą”
17.50 „Kościół niezgody”
18.05 „Namietność” (87) – tele-
nowela prod. wenezuelskiej
19.00 „Marc i Sophie” (35) –
serial komediowy prod. francu-
skiej
19.30 „Disco Polo”
20.00 „Czarne słońce” – dramat
obyczajowy prod. francuskiej
21.35 „Muzyka na każdą porę”
22.00 „Fort Boyard” – „Quebec”
(5) – teleatrakcja prod. francu-
skiej
23.00 Gazeta Telewizyjna

- 7.00 „W drodze” – program kato-
licki
7.30 „Disco Relax”
8.30 „Moto-myszy z Marsa”
9.00 „Candy-Candy” – serial anim.
9.20 „Smakosze i rozkosze”
9.30 „Fashion TV”
10.00 „Rajska plaża” – serial obycz.
11.00 „Potop” (2) – film historycz-
ny prod. polskiej
13.30 „Z wizytą w Bedrock” – film
paradokulamentalny prod. USA
14.30 „Oskar” – mag. filmowy
15.00 „Grand Prix AMS”
16.00 Informacje
16.15 „Wędrowni myśli” – serial
dokumentalny
16.45 Sobotni Konkurs Filmowy
(tel. 0-700-710-17) – tytuły 3 fi-
lmów do wyboru podaje Telega-
zeta TV Polsat
18.45 „Disco Polo Live” – program
rozrywkowy
19.40 „Losowania LOTTO”
19.50 Informacje
20.05 „Prawdziwy geniusz” – ko-
media prod. USA
22.05 „Szal” – thriller prod. USA
23.55 „Życie jak sen” – serial
0.25 „Playboy”
0.50 „W piątek trzynastego”

Polska
Telewizja
Kablowa

- 9.35 „Telezakupy”
10.00 „Atomic TV”
14.40 „Nastoletnia wiedźma” –
komedia obyczajowa prod. USA
16.20 „Salty” – serial dla dzieci
16.50 „Troskliwe misie” – serial
17.15 „Książki tygodnia”
17.30 „Zagadki przyszłości” – se-
rial
17.50 „Dookoła sławy”
19.00 „Kabel Man” – magazyn muz.
19.30 „Dance Max”
20.00 „Górski patrol” – film oby-
czajowy prod. USA
21.30 „Muzyczne nowinki”
21.45 „Źródło” – pr. refleksyjny
22.00 „Reporter” – magazyn
22.20 „Weekend z Barbarą i In-
grid” – komedia obyczajowa
prod. USA
23.50 „Atomic TV”

TELEWIZJA
WISŁA

- 8.00 „Wimbledon '96” – skrót z
dnia poprzedniego
9.00 „Odkrywcy” – serial dok.
9.30 Bajki animowane dla dzieci,
„Wyspa zbiegów” – serial dla mło-
dzieży
10.30 „Zemsta” – telenowela
11.30 „Na starcie” – serial dla mło-
dzieży
12.00 „Westgate” – telenowela
13.00 „Press Gang” – serial
13.30 „Smak muzyki”
14.00 „Wimbledon '96” – transmi-
sja bezpośrednia
18.00 „Przepowiednie Davida Har-
klaya” – horoskop dla każdego
18.30 Film animowany dla dzieci
18.40 „Reporterzy TV Wisła”
19.00 „Zemsta” – telenowela
19.45 „Gość TV Wisła”
20.00 „Kapitan Sharpe” – serial
21.00 „Pocztówki Clive'a Jamesa”
22.00 „Wimbledon '96” – retransmi-
sja

TV POLSAT, godz. 20.05

● **PRAWDZIWY GENIUSZ** –
Komedia sensacyjna produkcji
amerykańskiej z 1985 roku. Kil-
ku młodych naukowców robi
wszystko, by uniemożliwić CIA
wykorzystanie ich wynalazku do
skonstruowania broni laserowej.
„Prawdziwy geniusz” to komedia
z wieloma zaskakującymi zwro-
tami akcji.

PROGRAM II, GODZ. 21.45

● **OUTSIDERZY** – Dramat
obyczajowy produkcji amerykań-
skiej z 1983 roku. „Outsiderzy”
to ekranizacja bestsellerowej po-
wiesci pisarki S. E. Hinton. Ak-
cja opowieści o młodzieżowych
gangach rozgrywa się w roku
1966 w Tulsie, małym miastecz-
ku w stanie Oklahoma. Zacięta
rywalizacja dwóch wrogich band
doprowadza do tragicznego zda-
rzenia. W filmie wystąpili młodzi
aktorzy, którzy dzisiaj są gwiazda-
mi Hollywood.

TV POLSAT, GODZ. 22.00

● **SZAL** – Amerykański horror
z 1972 roku wyreżyserowany
przez mistrza tego gatunku, Alfre-
da Hitchcocka. W Londynie dzia-
ła morderca duszący swoje ofiary
krawatem. Morderca umiejętnie
kieruje podejrzania na niewin-
nego Richarda Blaney, byłego
męża jednej z ofiar. Blaney zosta-
je aresztowany. Na tym sprawa się
jednak nie kończy...

PROGRAM II, GODZ. 23.25

● **MIASTO PRYWATNE** –
Polski film z 1993 roku z udział-
em Bogusława Lindy. „Miasto
prywatne” to opowieść o grupie
młodych ludzi, którzy spotykają
się wieczorami na podwórku, pi-
jąc piwo i snując marzenia. „Pacz-
ka” z biegiem lat zmienia się w
gang, który dokonuje brutalnych
napadów i kradzieży. Członkowie
„paczek” w głębi duszy marzą jed-
nak o ucieczce od rzeczywistości
i posiadaniu czegoś na własność.

PROGRAM I, GODZ. 1.25

● **OMEN III – OSTATNIE
STARCIE** – Amerykański horror
z 1981 roku. Damien jest już do-
rosłym, 33-letnim mężczyzną. Po
swoim drugim, przybranym ojcu,
odziedziczył ogromny majątek.
Posiada zakłady chemiczne, nad-
zwyczaj przydatne w realizacji
szatańskiego planu zawładnięcia
światem.

ON KUPIŁ U NAS!

AUTO
PARTNER

AUTORYZOWANY
DEALER

- ★ POLONEZ CARO ★ TRUCK
★ LUBLIN, ŻUK
★ POLONEZ CARGO
★ NEXIA, ESPERO

OS. KOLOROWE 16 A
TEL. 43-50-86,
TEL./FAX 43-76-01

- 7.00 „Rolnictwo na świecie” – „Chorwacja” (1)
 7.15 „Tańce polskie”
 7.35 „Notowania”
 8.05 „Poranek filmowy” – „ZAPP”, „Mira Mare”, „Art Attack” – filmy animowane
 8.30 „Małe słoneczko” – rep.
 9.00 „Droga do Avonlea” (63) – „Wielkie plany” – serial
 9.50 „Teleranek”
 10.15 W Starym Kinie: „Najmniejsze widowisko świata” – komedia obyczajowa prod. ang. (1957), reż. B. Dearden, wyk.: B. Travers, V. McKenna, L. Phillips, P. Sellers
 11.40 „25 lat Lata z Radiem”
 12.00 „Aniol Pański”
 12.20 „Z archiwum MSW” – „Poznański Czerwiec '56”
 12.50 „25 lat Lata z Radiem”
 13.00 Wiadomości
 13.10 „Tydzień”
 13.45 „Tętno pierwotnej puszczy” – „Wielki dom” (1) – film dok.
 14.20 „Seriale wszechczasów” – „Pogoda dla bogaczy” (4)
 15.15 „IX Konkurs dla Abonentów” – losowanie nagród
 16.00 „Sportowcy dzieciom” – „Atlanta '96”
 16.30 „25 lat Lata z Radiem”
 16.50 „Kartka z kalendarza”
 17.00 „Teleexpress”
 17.20 „Śmiechu warte”
 17.45 „Dziennik TV”
 18.05 „Dr Quinn” (79) – serial
 19.00 Wieczorynka – „Myszka Miki i przyjaciele”
 19.30 Wiadomości
 19.50 Studio Sport – Mistrzostwa Europy w piłce nożnej (final)
 22.25 „Polska w Europie”
 23.00 „Kultura duchowa narodu” – „Jedynie prawda jest ciekawa” – film dok. o Józefie Mackiewicz
 23.55 „Odmienne stany świadomości” – dramat psychologiczny prod. USA (1980), reż. Ken Russell, wyk.: W. Hurt, B. Brown, B. Balaban, Ch. Haid
 1.30 „Z archiwum MSW”
 2.00 Zakonczenie programu

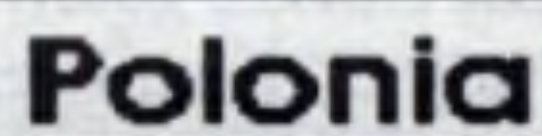

- 7.00 „Echa tygodnia” (dla niesłyszących)
 7.30 Film dla niesłyszących: „Niebo i piekło” (5)
 8.15 „Słowo na niedzielę” (dla niesłyszących)
 8.20 „Halo, Dwójka!”
 8.30 Program TV Kraków
 9.35 „Komentarz polityczny”
 10.00 „Życie obok nas” – „Przed wszystkim natura” – „W ciągłym zagrożeniu” – serial dok.
 10.30 „Ojczyzna – polszczyzna” – „Sopot – do Sopotu – w Sopocie”
 10.50 „Spotkanie z Hanna Barbera”
 11.20 Teatr dla Dzieci: Barbara Kościuszko – „Zemsta wroźki”, reż. Z. Wardejn, wyk.: M. Zawadzka, M. Niemirska, M. Ciunelis, J. Sokołowska
 12.10 Świat się śmieje: „Lady Eve” – komedia prod. USA (1941), reż. Prseton Sturges, wyk.: Henry Fonda, Barbara Stanwyck, Harlow Cobrun
 13.50 „Malta” – reportaż
 15.00 „Familiada” – teleturniej
 15.30 „KOC” – Komiczny Odcinek Cykliczny
 16.00 „Czesław Miłosz w Berkeley” – film dok.
 17.00 „Beverly Hills 90210” (40)
 17.50 „Halo, Dwójka!”
 18.00 Kronika (TV Kraków)
 18.10 „Bogusław Kaczyński zaprasza” – „Muzyczne spotkania

- ze znakiem zapytania”
 19.05 „Va Banque” – teleturniej
 19.35 „Bezpieczne wakacje”
 19.45 „Chcecie bajki – oto bajka”
 20.00 „Falszywa tożsamość” – film sens. prod. ang. (1994), reż. S. C. Jones, wyk.: R. Kanyall, Ph. Logan, Ph. Daniels
 20.50 „Muzyczne spotkania”
 21.00 Panorama
 21.30 „Warsaw Summer Jazz Days '96” – Casandra Wilson
 22.15 „Hooper” – film obycz. prod. USA (1978), reż. H. Needham, wyk.: B. Reynolds, J.-M. Vincent, S. Field
 0.00 Panorama
 0.05 „Warsaw Summer Jazz Days '96” – Betty Carter
 1.15 Zakonczenie programu

- 8.30 „Kalejdoskop sportowy”
 8.50 „Idziemy do miasta”
 9.00 „Kraków na dzień dobry”
 9.30 „Mały lord Fauntleroy” (27)
 10.00 „Rozwiane złudzenia” – film sensacyjny prod. USA
 11.35 „Świat wokół nas” (9)
 12.00 „Wakacje na polską nutę”
 12.30 „Zamek Eureka”
 13.00 „Tata, a Marcin...”
 13.10 „Spotkania z prof. W. Zinem”
 13.30 Program dnia, konkurs
 13.40 „Wielka saga zwierząt” – „Krokodyl”
 14.05 „Gorący punkt”
 14.30 „Pochód królów” – reż. Andrzej Wajda
 15.00 „Opowiadania Muminków”
 15.10 „O czym szumią wierzby”
 15.30 „Mamo, gdzie jesteś?” – film fab. dla młodz. prod. USA
 16.30 „Strofa Krzysztofa”
 16.35 „Strażnicy lasu” (8) – „Skazane jezioro”
 17.00 „Szkice z bliska”
 17.20 „The tramp forever” (1) – serial komediowy prod. USA
 17.55 „Kalendarium”
 18.00 Kronika
 18.10 „Siedge Hammer” (17)
 18.35 „Idol” – pr. muzyczny
 19.00 „Gwiazdy Hollywood”
 19.30 „Podróże Hildebranda Vecienhusena” (3) – „Od upadku do mitu” – serial dok.
 20.00 „Utopia” – komedia przygodowa prod. francuskiej, reż. L. Joannon, wyk.: O. Hardy, S. Laurel
 21.50 Kronika
 22.00 Sportowy magazyn sprawozdawczy
 22.30 „Tylko wtedy, gdy się śmieję” (21)
 22.55 „Nasza antena”
 23.00 „Szarada” – komedia sensacyjna prod. USA (1963), reż. S. Donen, wyk.: C. Grant, A. Hepburn
 0.55 „Muzyka na dobranoc”
 1.10 „Hejnal”

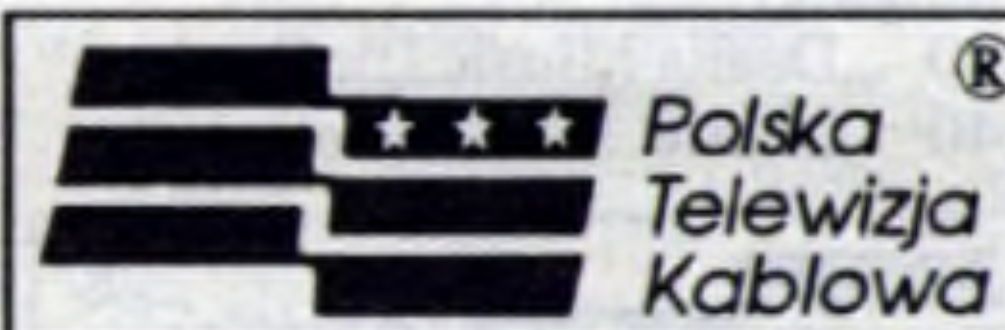
- 8.00 Filmy animowane dla dzieci
 9.30 „Wędrowniki Guliwera”
 10.45 „Escape”
 11.15 „Disco polo” – magazyn
 12.15 „Kurs rysunku”
 12.45 „Cyryk” – widowisko
 14.30 „Teleshop”
 15.00 „Czarowny kwiecień” – melodramat prod. angielskiej
 16.50 Filmy animowane dla dzieci
 17.45 „T & T” – serial
 18.50 „Power Dance”
 20.00 „Gatto mammoni” – film fab. prod. włoskiej
 21.50 „W domu”
 22.30 „T & T” – serial
 23.00 „Bliżej filmu” – magazyn
 23.30 „Sekrety nocy”
 0.00 „Teleshop”
 0.25 „Power Dance”

- 17.15 Wiadomości Nowohuckie
 17.30 „Bliskie spotkania z kulturą”
 17.50 „Kościół niezgody”
 18.05 „Namiętność” (88)
 19.00 „Byle do poniedziałku” (18)
 19.30 „Smak muzyki” – mag. muz.
 20.00 „Laleczki Voo Doo” – dramat sensacyjny prod. USA
 21.30 „Muzyka na każdą porę”
 22.00 „Czarne słońce” – dramat obyczajowy prod. francuskiej
 23.35 Gazeta Telewizyjna

- 7.00 „Jesteśmy” – pr. katolicki
 7.30 „Disco Polo Live”
 8.30 „Kimba, biały lew” – serial
 9.00 „Candy-Candy” – serial anim.
 9.20 „Smakosze i rozkosze”
 9.30 „Klip-Klaps”
 10.00 „Disco Relax”
 11.00 „Pomoc domowa” – serial
 11.30 „Panienska z okienka” (2) – film dla dzieci prod. polskiej
 13.00 „Kaziu, Polska Ci dziękuje” – relacja
 13.30 „Konkurs LOTTO”
 14.00 „Miss Telewizji”
 14.30 „Gra o wszystko”
 15.00 „Benny Hill”
 15.30 „Dyżurny satyryk kraju”
 16.00 Informacje
 16.15 „Ogólnopolski Festiwal Piosenki Polskiej w Radomiu GAMA '96”
 17.25 „Robocop” – serial sf.
 18.15 „Chicago Story” – serial sens.
 19.50 Informacje
 20.05 „Tequila i Bonetti” – serial
 21.00 „Halloween z rodziną Adamsów” – komedia prod. USA
 22.30 „Na każdy temat” – talk show
 23.30 „Best Model of Poland”

- 9.45 „Telezakupy”
 10.00 „Atomic TV”
 14.40 „Rdza” – film psychologiczny prod. polskiej
 16.05 „Łapa za łapą” – magazyn
 16.20 „Denver” – serial dla dzieci
 17.15 „Reporter” – magazyn
 17.30 „Muminki” – kreskówki
 18.00 „Watykan – historia i zabytki”
 18.45 „Video Vibration”
 19.20 „Bardzo Fajny Magazyn Muzyczny”
 20.00 „Tajemniczy anioł” – film kryminalny prod. USA
 21.35 „Wieczór jazzowy”
 22.00 „Szpunt Serwis” – mag. muz.
 22.20 „Wiry życia” – serial
 23.25 „Video Soul” – muzyka

- 8.00 „Wimbledon '96” – skrót
 9.00 „Superprzyjaciele” – serial
 9.50 „Kusza” – serial dla młodz.
 10.30 „Zemsta” – telenowela
 11.30 „Wspaniałości przyrodnicze Europy”
 12.30 „Barney Barnato” – serial biogr.
 13.30 „Magazyn sportowy”
 14.30 „Szafa gra” – magazyn muz.
 15.00 „Uzdrowiciel”
 15.30 „Taaaka ryba”
 16.00 „Dziwne sporty” – magazyn
 16.30 „Pocztówki Clive'a Jamesa”
 17.30 „Discopolo”
 18.00 „Press Gang” – serial
 18.30 Film animowany dla dzieci
 18.40 „Reporterzy TV Wisła”
 19.00 „Zemsta” – telenowela
 19.45 „Afisz” – inf. kulturalne
 20.00 „Intrygi” – serial
 20.30 „Magazyn sportowy”
 21.00 „Mad Max III” – film sf. USA
 22.30 „Szlachetne zdrowie”
 23.00 „Przepowiednie D. Harklaya”

PROPOZYCJE NA NIEDZIELE

PROGRAM II, GODZ. 20.00
 • **FALSZYWA TOŻSAMOŚĆ** – Angielski film fabularny z 1994 roku. Lewis Fox jest notorycznym oszustem i naciągaczem, specjalizującym się w wyłudzeniu pieniędzy od bogatych dam spragnionych męskiego towarzystwa. W wolnym czasie zajmuje się handlem nieruchomościami. Pewnego dnia oglądając mieszkanie znajduje w nim dokumenty niedawno zmarłego właściciela. Postanawia się pod niego podsyć.

PROGRAM II, GODZ. 22.15
 • **HOOPER** – Obyczajowy film produkcji amerykańskiej z 1978 roku. Sonny Hooper jest kaskaderem, znakomitym fachowcem z 20-letnim stażem pracy. W ciągu długiej kariery doznał wielu kontuzji. Teraz czuje się zmęczony i chce się wycofać z zawodu. Do tej pory, myśl o uregulowaniu życia prywatnego, całkowicie podporządkowywał pracy. Tymczasem w branży pojawia się Ski, młody chłopak, który może zachwiać wypracowaną przez lata pozycją Hoopera. Sonny, by efektywnie zakończyć karierę, mimo ostrzeżeń lekarzy, decyduje się na brawurowy wyczyn... W

roli Hoopera zobaczymy Burtę Reynolds.

PROGRAM I, GODZ. 23.00
 • **JEDYNE PRAWDA JEST CIEKAWA** – Polski film dokumentalny o wybitnym pisarzu Józefie Mackiewicz. Jak twierdzi autor scenariusza, Józef Mackiewicz został skazany na śmierć podwójnie. Pierwszy wyrok, śmierci fizycznej, wydała podczas wojny Specjalna Komisja Armii Krajowej. Nie został on jednak wykonany. Drugi wyrok, skazujący na śmierć cywilną, wydały władze PRL i część emigracji.

PROGRAM I, GODZ. 23.55
 • **ODMIENNE STANY ŚWIADOMOŚCI** – Amerykański dramat psychologiczny z 1980 roku. Kena Russela, reżysera filmu, zawsze interesowali zarówno artyści jak i sam proces twórczy. Interesowały go uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne, wpływające na kształt dzieła. W „Odmiennych stanach świadomości” Russel tylko pozornie odchodzi od wątku artysty zanurzonego w subiektywnych światach własnej sztuki. W istocie jest to powrót do dawnych obsesji.

TELEWIZJA „DAMI” PROPONUJE

W tym tygodniu Telewizja Kablowa Dami proponuje reportaż Elżbiety Bukowiec „Kościół niezgody”. Autorka zderza ze sobą dwa fakty: walkę sprzed trzydziestu paru lat o krzyż w os. Teatralnym i protest mieszkańców Nowej Huty w sprawie zamierzonej budowy dwóch kolejnych kościołów w naszej dzielnicy. Szczegóły już w ten piątek w Telewizji Kablowej Dami. „Sposób na wakacyjną nudę” to program uczennicy klasy dziennikarskiej w III Liceum Ogólnokształcącym w os. Wysokim. Autorki dotarły do nowohuckich domów kultury i próbowały znaleźć ciekawy sposób na spędzenie wakacji. Czy propozycje są ciekawe, odcienie Państwo po obejrzeniu programu. Reportaż E. Bukowiec „Żeglarska przystopka nad Wisłą” może również podsuwać pewne pomysły na wakacje, ale nie tylko. Yacht Klub w Mogile działa od kilkudziesięciu lat i to nie tylko wakacyjną porą. Kto lubi ten sport, może jeszcze przed wyjazdem na urlop usiąść przed telewizorem i pomarzyć o żeglarskiej przygodzie. Jak zwykle polecamy jedyny w Krakowie program informacyjny dla dzielnicy i o dzielnicy, czyli Wiadomości Nowohuckie o 17.15.

„PTK” REKOMENDUJE

PTK 2 rekomenduje programy lokalne, które są emitowane o stałych porach – w godz. 17.15 i 22.00 – a w nich konkursy dla telewidzów, reportaże i magazyny: „Rekomendacja książki tygodnia”, „Galerie Krakowa”, „Muzyczny szpunt”, „Wypadki, zdarzenia, rozboje...” i magazyn samorządowy „Kto tu rządzi”. Polecamy także ATOMIC TV. Z filmów w tym tygodniu rekomendujemy: w piątek o godz. 20.00 czwarty odcinek serialu obycz. „Wiry życia”, o godz. 22.20 „Łowca śmierci” – amerykański film fantasy. W sobotę o godz. 20.00 „Górski patrol” – film obycz. prod. USA. Akcja toczy się w malowniczej scenerii górskiego regionu w Utah. Rzecz o rywalizacji sympatycznego ratownika górskiego i instruktora narciarstwa. O godz. 22.20 „Weekend z Barbarą i Ingrid” – komedia obycz. prod. USA. W niedzielę, już o 10.00, „ATOMIC TV”, a o 14.40 „Rdza” – polski film psych. O godz. 20.00 „Tajemniczy anioł” – kryminał USA. W poniedziałek o godz. 20.00 serial romantyczny „Barney Barnato”, a o godz. 22.20 „Ogień Bizancjum” – sensacyjno-obyczajowy film USA. We wtorek o godz. 20.00 „Zabójcze diamenty” – film sens. USA. Charley i Ellen dokonują brawurowej kradzieży diamentów należących do szefa groźnej mafii. Rozpoczyna się pościg. O godz. 23.05 „Wydział zabójstw” – film sens. USA. W środę o godz. 20.00 „Mordercze namiętności” – amerykański film sens. Piękna Emily planuje zabójstwo męża. Sytuacja zmienia się radykalnie, kiedy nieoczekiwanie przyjeżdża jej szwagier. O godz. 22.20 „Bilet do nieba” – film sens. prod. USA. W czwartek o godz. 20.00 „Przerwany lot” – polski dramat obycz., a o godz. 23.10 „Niebezpieczne zakręty” – amerykański film przygodowy.

Zapraszamy wszystkie dzieci
 we wtorki i piątki w godz. 16–18
 na bezpłatne lakierowanie zębów
 GABINET STOMATOLOGII
 ESTETYCZNEJ
 os. Na Stoku (domki jednorodzinne)
 ul. Władysława IV nr 18
 tel. 45-47-29

PROMOCJA

Taniej 40% Taniej

PRZYJMUJEMY
 KIEROWCÓW

ZA DARMO

– nie, ale z

40% zniżką

Radio Taxi
 BARBAKAN

zaprasza:
 tel. 238-000
 lub 96-61

Taxi, bagaż, mikrobusy

TVP1

- 6.00 „Kawa czy herbata?”
- 8.00 „Moda na sukces” (244)
- 8.30 Wiadomości
- 8.40 „Misiowe rysowanki”
- 8.50 „Lato z czarodziejem”
- 9.10 „Detektywi na wakacjach” (2) – „Obcy” – serial
- 9.40 „Gdyby niebo upadło, potłukłoby mnóstwo skowronków”
- 10.05 „Doktor Quinn” (79)
- 10.45 „Telezakupy”
- 11.00 „Niebezpieczne sporty” – „Rowery górskie”
- 11.30 „Lato z Magazynem Noto-
wań”
- 12.00 Wiadomości
- 12.10 „Agrobiznes”
- 12.15 „Kolekcje osobliwe” – „Magia sportu”
- 12.40 „Kąpiel to nie tylko przy-
jemność”
- 13.00 Kino Letnie: „Nowe przy-
gody Arsena Lupina” (2) –
„Diamantowa suknia” – serial
- 14.30 „Ludzie zewsząd” – „Życio-
rys wodą pisany” – reportaż
- 14.50 „Czas na antyki” – „Am-
sterdam” – felieton
- 15.10 „Galeria Hellerów” – rep.
- 15.30 „Moda na sukces” (244)
- 16.00 „Traperskie lato” (2)
- 16.15 „Migawka”
- 16.30 „Luz” – pr. dla młodzieży
- 16.50 „Kartka z kalendarza”
- 17.00 „Teleexpress”
- 17.20 „Forum” – pr. publicyst.
- 18.05 „Program jubileuszowy” –
„Lipiec”
- 18.30 „Murphy Brown” (68)
- 19.00 Wieczorynka – filmy przy-
rodnicze
- 19.30 Wiadomości
- 20.10 Teatr Telewizji: Carlo
Goldoni – „Mirandolina”, reż.
Jan Englert, wyk.: A. Korcz,
M. Benoit, K. Wakuliński,
M. Kondrat
- 21.35 „Puls dnia”
- 21.50 „Tydzień prezydenta”
- 22.10 „MdM” – talk show
- 22.35 „Dzieci z trójkąta” – rep.
- 22.55 „Gliny” – mag. policyjny
- 23.15 Wiadomości
- 23.25 Mistrzowie Kina: Robert
Altman – „Odliczanie wstecz”
– dramat sensacyjny prod.
USA (1968), wyk.: Robert Du-
vall, James Caan, Charles Aid-
man, Joanna Moore
- 1.05 „Wideopasje” (1) – mag.
- 1.25 „Przeboje Bogusława Ka-
czyńskiego” – „Symfonia Po-
wstańca” K. Pendereckiego
- 2.25 Zakończenie programu

TVP2

- 7.00 Panorama
- 7.10 „Sport – telegram”
- 7.15 „Wakacyjne muzykowanie”
– „Muzyka folk”
- 7.40 „Słoneczne lato Dwójki”
- 7.50 „Akademia Zdrowia Dwój-
ki”
- 8.00 Program TV Kraków
- 8.30 „Słoneczne lato Dwójki”
- 8.35 „Zdrówko” (26) – serial
- 9.00 „Szansa na sukces” – Bud-
ka Suflera
- 9.55 „Słoneczne lato Dwójki”
- 10.00 „Paragon” (3) – teleturniej
- 10.30 „Bezpieczne wakacje”
- 10.40 „Familiada” – teleturniej
- 11.05 „Słoneczne lato Dwójki”
- 11.15 „Hartowie na Dzikim Za-
chodzie” (2) – „Najprawdziw-
szy kowboj” – serial USA
- 12.00 „Olimpiady specjalne” –
„Nalęczów i Stalowa Wola”
- 12.15 „Słoneczne lato Dwójki”
- 12.25 „Naprawdę jaka jesteś” –
Joanna Szczepkowska
- 12.55 „Słoneczne lato Dwójki”
- 13.00 Panorama
- 13.20 „Muzyczne lato Dwójki”
- 14.15 „Rock po rocku”

- 14.30 „Fix” – mag. muzyczny
- 14.55 „Słoneczne lato Dwójki”
- 15.00 „Orson i Olivia” (14)
- 15.25 Akademia Zdrowia Dwój-
ki
- 15.35 „Myślenie ma przyszłość”
– Fryderyk Nietzsche
- 16.00 „Magazyn militarny”
- 16.30 „Camerata 2”
- 17.00 „Zmiennicy” (6) – „Prasa
szczególnej troski” – serial
- 18.00 Panorama
- 18.10 Kronika (TV Kraków)
- 18.40 „Pejzaż regionalny” (TV
Kraków)
- 19.05 „Kolo fortuny” – teleturniej
- 19.35 „Paragon” (3) – teleturniej
- 20.00 „M.A.S.H.” (12) – serial
- 20.30 „Auto”
- 21.00 Panorama
- 21.30 „Sport – telegram”
- 21.45 „Niewinnie aresztowana”
(3) – serial sensacyjny USA
- 22.30 „Ogród sztuk”
- 23.05 „Wojenne Podole Szłomo
Wolkowicza” (2, 3) – „Rewol-
wer i sprawa”, „Niemcy odchod-
zą – Rosjanie wracają”
- 0.00 Panorama
- 0.05 „Spotkanie z Wielką Orkie-
strą Symfoniczną PRiTV w Ka-
towicach”
- 1.00 Zakończenie programu

TELEWIZJA KRAKÓW

- 8.00 Kronika
- 8.10 „Kraków na dzień dobry”
- 8.30 „Zwierzęta z ginącego lasu”
- 8.55 „Niebezpieczna” (95)
- 9.40 „Wbrew wszystkim” (18)
- 10.10 „Utopia” – komedia przy-
godowa prod. francuskiej
- 11.45 „Podpowiedzi w plenerze”
- 12.00–14.55 Konserwacja nadaj-
nika TV
- 14.55 Program dnia, konkurs
- 15.10 „Migdałowy las” (1)
- 15.35 „Życie zwierząt” (11)
- 16.05 „Miód i pszczoły” (191)
- 16.30 „Pogotowie wakacyjne”
- 16.45 „Zapis”
- 17.00 „Zafatwmy to razem”
- 17.15 „Niebezpieczna” (95)
- 18.10 Kronika
- 18.40 „Pejzaż regionalny”
- 19.00 „Amerykańska odyseja ko-
smiczna” (8) – „Apollo 13”
- 19.30 „Rytmy przyrody” (34)
- 20.00 „Londyn w ogniu” (6)
- 20.55 „Poza rok 2000” (32)
- 21.50 Kronika
- 22.00 Sport
- 22.05 „Magazyn sztuk pięknych”
- 22.30 „Dzień dzisiejszy Wielkiej
Brytanii” – pr. publicystyczny
- 22.55 „Nasza antena”
- 23.00 „Góra duchy, góra” – hor-
ror prod. amerykańsko-angiel-
skiej (1988), reż. N. Jordan,
P. O'Toole, D. Hannah
- 0.45 „Muzyka na dobranoc”
- 1.00 „Hejnal”

Polonia

- 8.10 Filmy animowane dla dzieci
- 9.45 „Stellina” – serial
- 11.05 „Zbuntowana” – telenowela
- 11.45 „Power Dance”
- 13.00 „Blizy filmu” – magazyn
- 13.35 „Teleshop”
- 13.45 „Satelite” – pr. muz.
- 15.35 „Teleshop”
- 16.00 Filmy animowane dla dzieci
- 17.45 „Teleshop”
- 19.15 „Zbuntowana” – telenowela
- 20.00 „Rzym, miasto otwarte” –
dramat prod. włoskiej
- 21.50 „Wędrowki Guliwera”
- 23.00 „Jeden + dziesięć” – serial
- 0.00 „Satelite” – pr. muz.

dami

- 18.05 „Namiętność” (89) – tele-
nowela

- 19.00 „Chwila wspomnień” – „Po-
wer hits” (6)
- 19.30 „Błękit Morza Czerwonego”
– film dok. prod. polskiej
- 20.00 „Samo życie” (3) – serial
obyczajowy prod. USA
- 21.00 „Wrestling” – show sporto-
wy prod. USA
- 22.00 „Laleczki Voo Doo” – dramat
sensacyjny prod. USA
- 23.30 Gazeta Telewizyjna

POLSAT

- 7.00 „Dzień dobry z Polsatem”
- 7.55 „Poranne informacje”
- 8.00 „Polityczne graffiti”
- 8.15 „Klub Fitness Woman”
- 8.30 „Czarodziejka z Księżyca”
- 9.00 „MacGyver” – serial sensa-
cyjny prod. USA
- 10.00 „Dallas” – serial obycz.
- 11.00 „Disco Polo Live”
- 12.00 „Best Model of Poland”
- 13.30 „Dżana Miusic Hit Gonitwa”
- 14.00 „Dyżurny satyryk kraju”
- 14.30 „Przygody Leona H.”
- 15.00 „Halo, Gra!my”
- 15.20 „Ye! Ye! Ye!” – pr. muz.
- 15.30 „Hulaballo” – serial anim.
- 16.00 Informacje
- 16.15 „Czas na naturę”
- 16.45 „Grace w opałach” – serial
- 17.15 „Letnie Studio Polsatu”
- 18.15 „Webster” – serial USA
- 18.45 „MacGyver” – serial sensa-
cyjny prod. USA
- 19.40 „Losowania LOTTO”
- 19.50 Informacje
- 20.05 „Na rozdrożu” – dramat
prod. USA lub „Lato na białej
wodzie” – film przygodowy
prod. USA
- 21.50 „Polityczne graffiti”
- 22.00 Informacje i biznes informa-
cje
- 22.25 „Adam-12” – serial USA
- 22.50 „Pełta” – dramat prod.
polskiej
- 0.10 „Dżana Miusic Hit Gonitwa”
- 0.40 „Letnie Studio Polsatu”

Polska Telewizja Kablowa

- 14.25 „Telezakupy”
- 14.50 „Atomic TV”
- 16.50 „Bobaskowo” – serial
- 17.15 „Tygodnik »Przekrój« w
PTK2”
- 17.30 „Królik, struś i ferajna”
- 18.00 „Jasper Carrots przedstawia”
– serial
- 18.30 „Maria” – telenowela
- 19.15 „Heart & Soul” – muzyka
- 20.00 „Barney Barnato” – serial
- 21.00 „Prawo na gorąco” – maga-
zyn prawniczy
- 22.00 „Wypadki, zdarzenia, rozbo-
je”
- 22.20 „Ogień Bizancjum” – film
obyczajowo-sensacyjny prod.
USA
- 23.50 „Dance Max” – mag. muz.

TELEWIZJA WISŁA

- 8.00 „Wimbledon '96” – skrót
- 9.00 „Wimbledon '96” – powt.
- 11.30 „Wspaniałości przyrodnicze
Europy”
- 12.30 „Zemsta” – telenowela
- 13.30 „Wimbledon '96” – skrót z
dnia poprzedniego
- 14.00 „Wimbledon '96” – transmi-
sja bezpośrednia
- 18.30 Film animowany dla dzieci
- 18.40 „Reporterzy TV Wisła”
- 19.00 „Zemsta” – telenowela
- 19.45 „Gość TV Wisła”
- 20.00 „Tak czy Nie” – teleturniej
- 20.30 „Uzdrowiciel”
- 21.00 „Intrygi” – serial
- 21.30 „Magazyn sportowy”
- 22.00 „Wimbledon '96” – retrans-
misja

Rzut okiem

Wyjeżdżamy do Europy

Rzadko który Polak na pytanie o to jak leci, odpowie jak rasowy Amerykanin, czyli że jest doskonale, fantastycznie i bardzo dobrze. Stwierdzi, że jest źle, kiepsko i bez perspektyw. Dlatego zaskakujące są dane dotyczące największej od lat namietności naszych rodaków, czyli kupna samochodów. W tym roku prawdopodobnie w ilości auto-zakupów przegoniemy Szwajcarię, Austrię i zagrozimy krajom Beneluksu.

Pytanie, skąd ludzie na to biorą – rodziło się już wiele lat temu. Wtedy jednak nabywcy syrenek, warszaw lub octavii byli jednostkami wyróżnianymi przez partię, władzę, zakład pracy lub zagraniczną rodzinę. Dostawali talony, asygnaty i dolary pozwalające na kupno upragnionych czterech kółek. Kiedy zaproponowano przedpłaty na duże i małe fiaty, wtedy wydawało się, że szansa na swoje auto dotrze do wszystkich chętnych. Państwo wzięło pożyczkę od naiwnych i po wielu latach z oporami oddało ją, nie zajmując sobie zbyt wiele głowy naliczaniem odsetek. Boom motoryzacyjny i szansa na samochód dla wszystkich pojawiły się po raz kolejny na początku lat 90. Wtedy, gdy każdy z nas mógł sobie sprowadzić z Europy Zachodniej starszawego volks-wagena czy opła.

Teraz nastąpił trzeci rozdział w motoryzacyjnym rozwoju kraju – coraz więcej Polaków kupuje pojazdy nowe i korzysta powszechnie z bankowych kredytów. Wystarczy popatrzeć na nasze ulice i przeliczyć wartość aut na możliwości finansowe ich właścicieli. Wtedy dojdziemy na pewno do wniosku, że albo co trzeci, czwarty posiadacz nowego fiata, forda czy renaulta dostał nagłe spadki, doznał cudownego rozmnożenia oszczędności życia bądź okradł bank. Prawda jest nieco inna – Polakami zaważnęło szaleństwo kredytów bankowych oraz przeróżnych samochodowych systemów oszczędzania.

Jaki jest jednak powód powszechnego posiadania auta? To proste, chodzi o podkreślenie swego statusu materialnego. Zresztą nadal obowiązuje u nas zasada, że początkujący biznesmeni za pierwszy zarobiony miliard nie kupuje mieszkania własnościowego, lecz limuzynę. Najlepiej dużą i okazałą, mimo że jest kawalerem i volvo czy jaguar służy mu do wożenia swych czterech liter oraz telefonu komórkowego.

Nikt nie chce być gorszy od znajomych. Nowej lodówki lub pralki nie widać, nawet najnowocześniejszy komputer nie jest wyznacznikiem zamożności dla wszystkich, co innego zaparkowany pod blokiem samochód. Widzą go sąsiedzi, zazdroszczą koledy z pracy, można odwiedzić nim rodzinę. A jeszcze, gdy na dodatek za kilka milionów można jeździć autem, którego nigdy w życiu nie moglibyśmy mieć, to zapominamy o wszystkim – zaciskamy zęby i płacimy kilka lat raty.

MAREK OGAREK

Prawa wolna

Kto straci, kto zyska?

Najnowsze sondaże popularności poszczególnych ugrupowań zdają się potwierdzać wcześniejsze prognozy: komuniści tracą społeczne poparcie, zyskuje je natomiast opozycja. SLD płaci koszty rządzenia, które poprzednio ponosiły partie posolidarnościowe, w rezultacie czego utraciły władzę. Proces reform jest wciąż jeszcze bardzo bolesny dla znacznej części społeczeństwa i każda partia, która przyjmuje na siebie odpowiedzialność za państwo, musi się liczyć z szybkim spadkiem popularności. Wprawdzie rządowa koalicja SLD – PSL stara się reformy zahamować na tyle, na ile jest to możliwe, ale oczywiście nie jest w stanie zrealizować wyborczych obietnic, ponieważ oznaczałoby to gospodarczą katastrofę Polski.

Sprawa Oleksego, pomimo że nadwreżyła zaufanie do komunistów u części młodszych wiekiem elektoratu, który nie rozumiał i nie wiedział czym była PZPR, nie wpłynęła jednak na sympatie tych zwolenników, którzy ojczyzną zawsze gotowi są zamienić na lepszą sytuację materialną. Dopiero gdy ci ostatni przekonali się, że nawet SLD nie zapewni powrotu do czasów, gdy obowiązywało przysłowienie „czy się stoi czy się leży, tysiąc złotych się należy”, poculi się zawiedzeni i rozpoczęli poszukiwania nowego idola. O ile sondaże wskazują już tylko na 18% poparcia dla SLD, o tyle dwie listy prawicy osiągnęły 30%: ROP – 16%, „Solidarność” – 14%. Wyraźnie też zwyżkuje PSL, odkąd liderzy ludowej partii, z Pawlakiem na czele, zaczęli dystansować się od politycznych zamierzeń postkomunistów.

Połączenie elektoratów Ruchu Odbudowy Polski i „Solidarności” mogłoby więc zaowocować wielkim sukcesem wyborczym i w rezultacie odsunięciem SLD od władzy. Aktualne wyniki sondaży rodzą jednak pewne niebezpieczeństwo. Oba ugrupowania prawicy mogą dojść do wniosku, że samodzielnie też są w stanie uzyskać parlamentarną reprezentację i dopiero później myśleć o ewentualnej koalicji w celu utworzenia rządu. Wówczas może się zdarzyć, że część podzielonych elektoratów, po raz kolejny rozczarowana niezdolnością prawicy do zawarcia wyborczego sojuszu, w ogóle nie pójdzie głosować lub rozproszy swoje głosy pomiędzy jeszcze większą liczbę drobnych bloków i partii. A pod koniec przyszłego roku po kolejnej wyborczej porażce, znowu zaczniemy rozprawiać o potrzebie zjednoczenia prawicy.

RYSZARD TERLECKI

TVP1

- 6.00 „Kawa, czy herbata?”
8.00 „Moda na sukces” (245)
8.30 Wiadomości
8.40 „ELA” – Encyklopedia Letnia dla Dzieci
8.50 „Lato z czarodziejem”
9.10 „Przygody Bystrego Billa” (9) – „Billy i jaskinia duchów”
9.35 „Kolory”
10.00 „Córce miliona” (19)
11.00 „Muzyczne lato w Jedyńcu”
11.30 „Lato z Magazynem Noto-
wań”
12.00 Wiadomości
12.10 „Agrobiznes”
12.15 „Telekomputer” – magazyn
12.30 „Bałtyckie technologie”
12.45 „Kuchnia” – „Mleczne ta-
jemnice”
13.00 Kino Letnie: „Szary
Orzeł” – western prod. USA
(1978), reż. Charles B.
Pierce, wyk.: Ben Johnson,
Iron Eyes Cody, Lana Wood
14.45 „Kwant” – „Polskie lego
kręgosłupowe, pomóż sobie
sam”
15.05 „Alfa” (2) – „Lekkość bytu”
15.30 „Moda na sukces” (245)
16.00 „U siebie”
16.25 „Lowcy przygód” – program
dla dzieci
16.50 „Kartka z kalendarza”
17.00 „Teleexpress”
17.15 „Przeboje Bogusława Ka-
czyńskiego” – „Ten niesłusznie
zapomniany, Saint-Saëns”
18.10 „Kwadrans na kawę”
18.30 „Nie z tego świata” (24) –
serial komediowy prod. USA
19.00 Wieczorynka – „Pszczółka
Maja”
19.30 Wiadomości
20.10 „Absolwent” – dramat
obyczajowy prod. USA (1967),
reż. Mike Nichols, wyk.: Du-
stin Hoffman, Katherine Ross,
Ann Bancroft, Murray Hamil-
ton
21.55 „Puls dnia”
22.10 „Sejmograf”
22.20 „Listy o gospodarce”
22.50 Program rozrywkowy
23.10 Wiadomości
23.20 „Ostatni partyzant Rzeczy-
pospolitej” – film dok.
0.15 „Miejsce zapomniane” –
film dok.
0.35 „Program powtórzeniowy”
2.00 Zakończenie programu

TVP2

- 7.00 Panorama
7.10 „Sport – telegram”
7.15 „Wakacyjne muzykowanie”
7.40 „Słoneczne lato Dwójki”
7.50 Akademia Zdrowia „2”
8.00 Program TV Kraków
8.35 „John, Georgie i reszta”
(10) – serial komediowy USA
9.00 „Gwiazdy tamtych lat” –
Bogusław Wyrobek
9.30 „Magia kina” (2) – „Zlu-
dzenia optyczne” – serial dok.
9.55 „Słoneczne lato Dwójki”
10.00 „Trzy listki” – bajki
10.25 „Słoneczne lato Dwójki”
10.40 „Familiada” – teleturniej
11.05 „Zakazana miłość” (105)
11.55 „Słoneczne lato Dwójki”
12.05 Teatr dla Młodzieży:
„Królewskie echo”
12.55 „Słoneczne lato Dwójki”
13.00 Panorama
13.20 „Muzyczne lato Dwójki” –
„Dozwolone od lat 40”
14.15 Muzyczne nowości „2”
14.30 „Skrzydła bliżej marzeń”
14.55 „Słoneczne lato Dwójki”
15.00 „Biały Kiel” (26 – ost.) –
„Na spotkanie przygódzie”
15.25 Akademia Zdrowia „2”
15.35 Studio Sport – „Za metą”
16.00 „Uchwycić szczęście” –
program publicystyczny

- 16.10 „W okolicy Stwórcy”
16.30 „5 x 5 – wygramy razem”
17.00 „Zmiennicy” (7) – „War-
szawski łącznik” – serial
18.00 Panorama
18.10 Kronika (TV Kraków)
18.40 „Magazyn wojskowy” (TV
Kraków)
19.05 „Koło fortuny”
19.35 „Trzy listki” – bajki
20.00 „Warsaw Summer Jazz
Days '96” – McCoy Tyner
Quartet feat Michael Brecker
21.00 Panorama
21.30 „Sport – telegram”
21.40 „Pogotowie ekologiczne 2”
21.50 „Tropy”
22.25 Akademia Filmu Polskie-
go: „Kontrakt” – film obycz.
(1980), reż. K. Zanussi, wyk.:
M. Komorowska, T. Lomni-
cki, M. Jarosz, K. Kolberger
0.20 Panorama
0.25 „Śliczne dziewczęta jedna
w drugą” – film sens. prod.
USA (1971), reż. R. Vadim,
wyk.: R. Hudson, A. Dickin-
son, T. Savalas
1.50 Zakończenie programu

TELEWIZJA
KRAKÓW

- 8.00 Kronika
8.10 „Kraków na dzień dobry”
8.30 „Pelzaki” (17) – serial
8.55 „Niebezpieczna” (96)
9.40 „Przechył 23 i 1/2”
10.10 „Góra duchy, góra” – hor-
ror prod. amerykańsko-ang.
12.00 „Gen. Władysław Sikorski”
12.40 „Czy nas jeszcze pamię-
tasz?”
13.00 Wiadomości
13.15 „Bariery” – film fab. prod.
polskiej
14.30 „Wspomnienia festiwalu
muzycznych”
14.55 Program dnia, konkurs
15.10 „Sierotki” (25) – serial
15.35 „Hobard i Cosmo” (2)
16.00 „Witajcie nowi” (43)
16.30 „Jesteśmy” – pr. publ.
16.50 „Megabajt”
17.05 „Ogród naszych marzeń”
17.15 „Niebezpieczna” (96)
18.10 Kronika
18.40 „Magazyn wojskowy”
19.00 „Z plecakiem i walizką”
19.25 „Idziemy do miasta”
19.30 „Prośba o nadzieję” – re-
cital E. Adamiak i A. Ponie-
dzielskiego
20.00 „Niewinni czarodzieje” –
dramat prod. polskiej, reż.
Andrzej Wajda, wyk.: Z. Cy-
bulski, R. Polański
21.30 „7 dni, ulica”
21.50 Kronika
22.00 Sport
22.05 „Blisko życia” – pr. publ.
22.30 „Stan zagrożenia”
22.55 „Nasza antena”
23.00 „Ginger o poranku” – ko-
media obyczajowa prod. USA
(1972), reż. G. Wiles, wyk.: J.
Ritter, A. Woodward
0.45 „Muzyka na dobranoc”
1.00 „Hejnal”

Polonia

- 8.10 Filmy animowane dla dzieci
9.45 „Stellina” – serial
11.05 „Zbuntowana” – telenowela
11.45 „Rzym, miasto otwarte” –
dramat prod. włoskiej
13.35 „Teleshop”
13.45 „Satelite” – pr. muz.
15.35 „Teleshop”
16.00 Filmy animowane dla dzieci
17.45 „Stellina” – serial
19.15 „Zbuntowana” – telenowela
20.00 „Saturday, Sunday, Mon-
day” (1) – film obyczajowy
prod. włoskiej
21.50 „Pełnym gazem”
22.20 „Sports World”
22.50 „Jeden + dziesięć” – serial
0.00 „Satelite” – pr. muz.

dani

- 17.15 Wiadomości Nowohuckie
17.30 „Sposób na wakacyjną nudę”
17.40 „Żeglarskie przygody nad
Wisłą”
17.50 „Muzyka”
18.05 „Namiętność” (90) – telenowela
19.00 „Filmowe spotkania ze sztuką”
19.15 „Muzyka na każdą porę”
19.30 „To jest kino”
20.00 „Wielka miłość Balzaka” (2) –
serial obyczajowy prod. polskiej
21.00 „Niszcząca siła” – „Operatorzy
wojenni” – serial dok. prod. USA
22.00 „Samo życie” (3) – serial USA
23.00 Gazeta Telewizyjna

POLSAT S

- 7.00 „Dzień dobry z Polsatem”
7.55 „Poranne informacje”
8.00 „Polityczne graffiti”
8.15 „Klub Fitness Woman”
8.30 „Hulaballo” – serial anim.
9.00 „MacGyver” – serial sens.
10.00 „Statek miłości” – serial
11.00 „W drodze” – program katolicki
11.30 „Oskar” – mag. filmowy
12.00 „Panienka z okienka” (2) –
film dla dzieci prod. polskiej
13.30 „TV Market”
14.30 „4 x 4” – mag. motoryz.
15.00 „Halo, Gra!my” – program muz.
15.20 „Ye, Ye, Ye” – pr. muzyczny
15.30 „Johnny Quest” – serial anim.
16.00 Informacje
16.15 „Pamiętnik nastolatki”
16.45 „Grace w opałach” – serial
17.15 „Studio Polsatu”
18.15 „Mamuški” – serial USA
18.45 „Drużyna A” – serial sens.
19.40 „Losowania LOTTO”
19.50 Informacje
20.05 „Szczęściarz Antoni” – kome-
dia prod. polskiej
21.50 „Polityczne graffiti”
22.00 Informacje i biznes informacje
22.25 „Adam-12” – serial USA
22.50 „I liga żużlowa” – Atlas-Pol
sat – Apator-Elektrim
0.20 „Letnie Studio Polsatu”
1.20 „Halo, Gra!my”

Polska
Telewizja
Kablowa

- 14.25 „Telezakupy”
14.50 „Atomic TV”
16.50 „Bobaskowo” – serial
17.15 „Kto tu rządzi?”
17.30 „Denver” – serial dla dzieci
18.00 „Królik, struś i ferajna”
18.30 „Salty” – serial dla dzieci
19.00 „Zagadki przyszłości” – serial
19.30 „Mega Dance”
20.00 „Zabójcze diamenty” – film
sensacyjny prod. USA
21.30 „Reporter” – magazyn
22.00 „Kto tu rządzi?”
22.20 „Maria” – telenowela
23.05 „Wydział zabójstw” – film
sensacyjny prod. USA

TELEWIZJA
WISŁA

- 8.00 „Wimbledon '96” – skróty
9.00 „Wimbledon '96” – powt.
11.30 „Kariery” – mag. młodzieżowy
12.00 „Magazyn sportowy”
12.30 „Zemsta” – telenowela
13.30 „Wimbledon '96” – skróty
14.00 „Wimbledon '96” – transmisja
bezpośrednia
15.00 „Wimbledon '96” – ćwierćfi-
nały kobiet i mężczyzn
18.30 Film animowany dla dzieci
18.40 „Reporterzy TV Wisła”
19.00 „Zemsta” – telenowela
19.45 „Gość TV Wisła”
20.00 „Tak czy Nie” – teleturniej
20.30 „Za kółkiem”
21.00 „Time Trax” – serial USA
22.00 „Wimbledon '96” – retransm.

ROWERY GÓRSKIE „NEVADA” 26 „Shimano” 18

- 430 zł

KOSIARKI OGRODOWE

- elektryczne (np. „AGROMA” 1100 W – 280 zł)
- spalinowe (np. 3,5 km – już za 560 zł)

wszystkie
ceny detaliczne
brutto

KUCHNIE GAZOWE „Polmetal – Acanta” (np. kuchnia z różnym za 610 zł)
TERMY GAZOWE („TERMET” – 310 zł, „JUNKERS” – 899 zł)
OGRZEWACZE PROPAN-BUTAN (już od 260 zł), KOTŁY: gaz, prąd, węgiel
BUTLE GAZOWE WĄŻ PROPAN – BUTAN REDUKTORY
SPRZĘT TURYSTYCZNY (kucharki propan-butan, lampki, palniki)

najniższe ceny – najwyższa jakość!
własny serwis, własny transport, RATY!

HURTOWNIA Kraków, ul. Makuszyńskiego 24
MARAX S.C. Tel/FAX (012) 43-66-01
czynne: pn.-pt. 9-17 sob. 8-12

„CHEMOBUDOWA”
– KRAKÓW S.A.

zatrudni:

- MURARZY
- CIEŚLI
- ZBROJARZY

na budowach w rejonie Oświęcimia, w Katowicach, Gliwicach,
Warszawie i w Krakowie.

Informacji udziela:

Sekcja zatrudnienia w Oświęcimiu, ul. J. Dąbrowskiego 139,
tel. (0-33) 423-433 – dotyczy pracy w rejonie Oświęcimia, w Ka-
towicach, Gliwicach i w Warszawie.

Sekcja zatrudnienia w Krakowie, ul. Klimeckiego 14, tel. (0-
12) 56-19-82, (0-12) 23-67-00, w. 224 – dotyczy pracy na terenie
Krakowa i okolic.

zatrudni:

- MISTRZÓW BUDÓW

(z uprawnieniami i praktyką w zawodzie, pożądana znajomość
języka niemieckiego).

Informacji udziela Dział Kadr i Zatrudnienia, (30-103) Kra-
ków, ul. M. Stachowicza 18, tel. (0-12) 22-80-66, w. 210, 212.

Przedsiębiorstwo prowadzi również prace na budowach zagra-
nicznych w Niemczech, Rosji i Czechach.

HURTOWNIA
„SAMANTA”

TEL. 49-06-66

OFERUJE:

- ★ BIELIZNĘ DAMSKĄ
- ★ RAJSTOPY
- ★ SKARPETY
- ★ GETRY

OS. NA LOTNISKU (pawilon spożywczy niemiecki)

Zapraszamy pon.-piąt. 8-18

soboty 8-14

PRYWATNA SZKOŁA

os. Dywizjonu 303, bud. 12
zaprasza dzieci do klas 0-III

zapisy:

wtorek 15-18, środa 15-18, piątek 9-11
tel. 48-22-00

Podaruj dziecku dobry start!

WAKACYJNA PROMOCJA

Gabinet Stomatologii Estetycznej

os. Na Stoku (domki jednorodzinne)

ul. Władysława IV, nr domu 18

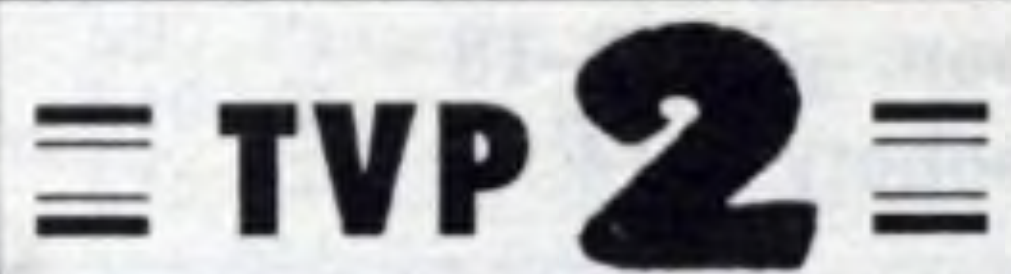
Tel. 45-47-29

czynne od pon. do piątku w godz. 16-18

20% zniżka na wykonanie protezy!

- 6.00 „Kawa czy herbata”
8.00 „Moda na sukces” (246)
8.30 Wiadomości
8.40 „Misiowe rymowanki”
8.50 „Teleferie” – „Lato z czarodziejem”
9.10 „Kraina białych królów” (2) – „Pożar” – serial przygodowy prod. czeskiej
10.00 „Bony” (10) – serial sensacyjny
10.50 „Telezakupy”
11.00 „Muzyczna Jedynka”
11.30 „Lato z Magazynem Noto-
wań” – „Szlakami Pojezierza
Drawskiego”
12.00 Wiadomości
12.10 „Agrobiznes”
12.15 „Lumen 2000” – film dok.
12.40 „Co nowego?” – Andrzej
Dąbrowski
13.00 Kino Letnie: „Stokrotka”
– komedia prod. francuskiej
(1956), reż. Marc Allegret,
wyk.: Brigitte Bardot, Daniel
Gelin
14.35 „Integracja młodzieży” –
reportaż
14.55 „O drzewach i ogrodach”
(2) – „Raj”
14.55 „Historia Polskiego Radia”
(15) – serial dok.
15.15 „Swego nie znacie... katalo-
g zabytków” – „Żukowo koło
Gdańska”
15.30 „Moda na sukces” (246)
16.00 „Szkola życia” – „Rycerze
na Gniewie”
16.25 „Raj” – dla młodych wi-
dzących
16.50 „Kartka z kalendarza”
17.00 „Teleexpress”
17.20 „Muzyczna Jedynka”
17.45 „Z kamerą wśród zwierząt”
– „Cetki, plamki, paski”
18.05 „Słoneczny patrol” (6) –
„Odwet” – serial przygodowy
19.00 Wieczorynka – „Madeline”
19.30 Wiadomości
20.10 „Zjazd 66” – film obycz-
ajowy prod. USA (1984), reż.
John Mark Robinson, wyk.:
Judge Reinhold, Willem Da-
foe
21.50 „Puls dnia”
22.05 „Potop popu”
22.40 „Szpiendy” (2) – „Agenci
Stalina” – serial dok. prod. USA
23.05 Wiadomości
23.20 „Sentymenali maniacy”
– film obyczajowy prod. wło-
skiej (1994), reż. Simona Izzo,
wyk.: Barbara De Rossi,
Ricky Tognazzi
0.50 „Lumen 2000” – film dok.
1.20 „Program powtórzeniowy”
2.00 Zakończenie programu

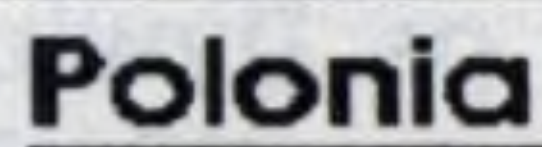

- 7.00 Panorama
7.10 „Sport – telegram”
7.15 „Wakacyjne muzykowanie”
7.40 „Słoneczne lato Dwójki”
7.50 Akademia Zdrowia Dwój-
ki
8.00 Program TV Kraków
8.30 „Słoneczne lato Dwójki”
8.35 „Bezdrożne dni” (20)
9.00 Transmisja obrad Sejmu
13.00 Panorama (w przerwie
obrad)
15.00 „Tysiąc mil żegluga z Wil-
lym Fogiem” (24) – „Biegun po-
łudniowy” – serial animowany
15.25 Akademia Zdrowia Dwój-
ki
15.35 „Zwierzęta wokół nas” –
„Podaj łapę”
16.00 „Lourdes” – film dok.
16.30 „5x5 – wygramy razem”
16.55 „Zmiennicy” (8) – „Fartow-
ny dzień” – serial komediowy
18.00 Panorama
18.10 Kronika (TV Kraków)

- 18.40 „9 i 1/2” – magazyn repor-
terów
19.05 „Jeden z dziesięciu”
19.35 „Paragon” – teleturniej dla
dzieci
20.00 „FAMA '96” – uroczyste
otwarcie festiwalu
21.00 Panorama
21.30 „Sport – telegram”
21.40 „Ekspres reporterów”
22.10 Teatr Dwójki (premiera
polska): Lukasz Wyleżalek –
„Duet”, reż. L. Wyleżalek,
wyk.: P. Fronczewski, J. Pe-
szek, J. Trzpiecińska-Ander-
man, M. Walczewski, Z. Za-
machowski
23.35 „Zawód amator” – „Festi-
wale filmów amatorskich” –
film dok.
0.00 Panorama
0.05 „John Ford” (1) – film bio-
graficzny prod. angielskiej
0.50 Zakończenie programu

- 8.00 Kronika
8.10 „Kraków na dzień dobry”
8.30 „Chocky” (12) – bajka
8.55 „Niebezpieczna” (97)
9.40 „Koncert, którego nie było”
10.10 „Niewinni czarodzieje” –
dramat obyczajowy prod. pol-
skiej, reż. Andrzej Wajda
11.45 „Moja dziupla” – magazyn
12.15 „W naszym ogrodzie” –
Grupa pod Budą
12.45 „W rajskim ogrodzie”
13.00 Wiadomości
13.15 „Niedzielne dzieci” – film
fab. prod. polskiej (1973)
14.10 „Król i Cesarzowa” – pro-
gram edukacyjny
14.30 „Mdm” – talk show
15.00 Program dnia, konkurs
15.10 „Przygody prosto z wody”
(10) – film anim. prod. franc.
15.30 „W ZOO” (16)
16.00 „Rancho” (10) – „Podejrza-
ny”
16.30 „Cyklomotoabecadło”
16.45 „Magazyn rodzinny”
17.00 „Podpowiedzi w plenerze”
17.15 „Niebezpieczna” (97)
18.10 Kronika
18.40 „9 i 1/2” – magazyn repor-
terów
19.00 „Małe kino” – magazyn fil-
mowy
19.15 „Kundel bury i kocury”
19.30 „Złote przeboje Dicka Clar-
ka” (6) – „Przeboje do tańca”
20.00 „Łowcy złodziei” (2) – se-
rial sensacyjny prod. angielskiej
21.00 „Atlanta '96” (1) – serial
sportowo-dokumentalny USA
21.50 Kronika
22.00 Sport
22.05 „Paryskie pejzaże”
22.30 „Tajemniczy wszechświat
Arthura C. Clarka” (3) – serial
22.55 „Nasza antena”
23.00 „W środku Europy” – film
fab. prod. polskiej (1990), reż.
P. Łazarkiewicz, wyk.: H. Bi-
sta, J. Trzpiecińska
0.30 „Muzyka na dobranoc”
1.00 „Hejnal”

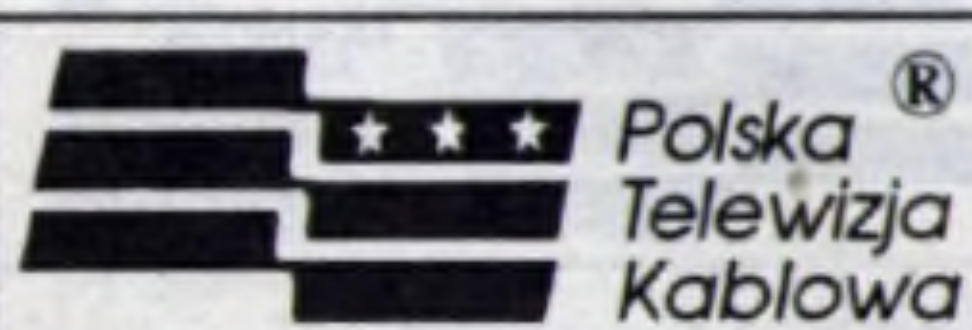
- 8.10 Filmy animowane dla dzieci
9.45 „Stellina” – serial
11.05 „Zbuntowana” – telenowela
11.45 „Saturday, Sunday, Mon-
day” (1) – wł. film obycz.
13.35 „Teleshop”
13.45 „Satelite” – pr. muz.
15.35 „Teleshop”
16.00 Filmy animowane dla dzieci
17.45 „Stellina” – serial
19.15 „Zbuntowana” – telenowela
20.00 „Condition Critical” –
serial obycz. prod. włoskiej
21.50 „W domu”
22.20 „Reportaż z planu”
22.50 „Jeden z dziesięciu” – serial
0.00 „Satelite” – pr. muz.

- 17.15 Wiadomości Nowohuckie
17.30 „Sposób na wakacyjną
nudę”
17.40 „Żeglarskie przygody nad
Wisłą”
17.50 „Muzyka”
18.05 „Namiętność” (91)
19.00 „Rodzina Potwornickich”
(61) – serial komediowy USA
19.30 „To i moto”
20.00 „Ulice San Francisco” (20)
21.00 „Imię diabła” (1) – serial
hist. prod. włosko-hispańskiej
22.00 „Wielka miłość Balzaka” (2)
– serial obycz. prod. polskiej
23.00 Gazeta Telewizyjna

- 7.00 „Dzień dobry z Polsatem”
7.55 „Poranne informacje”
8.00 „Polityczne graffiti”
8.15 „Klub Fitness Woman”
8.30 „Johnny Quest” – serial
9.00 „Drużyna A” – serial sens.
10.00 „Dallas” – serial USA
11.00 „Disco Relax”
12.00 „Pęta” – dramat prod.
polskiej
13.30 „Dżana Miusic Hit Gonitwa”
14.00 „Miss Telewizji”
14.30 „Czas na naturę”
15.00 „Halo, Gra!my”
15.20 „Ye, Ye, Ye” – pr. muz.
15.30 „Czarodziejka z Księżyca”
16.00 Informacje
16.15 „Link Journal” – moda
16.45 „Grace w opalach” – serial
17.15 „Letnie Studio Polsatu”
18.15 „Mamuśki” – serial USA
18.45 „MacGyver” – serial sens.
19.40 „Losowania LOTTO”
19.50 Informacje
20.05 „Robocop” – serial sens.
21.00 „Ulice San Francisco”
21.50 „Polityczne graffiti”
22.00 Informacje i biznes inf.
22.25 „Adam-12” – serial USA
22.50 „Motowiadomości”
23.20 „Na każdy temat” – talk
show
0.20 „Letnie Studio Polsatu”
1.20 „Halo, Gra!my”

- 14.15 „Telezakupy”
14.50 „Atomic TV”
16.50 „Klementynka” – serial
17.15 „Konkurs PTK2”
17.30 „Barney Barnato” – serial
18.30 „Maria” – telenowela
19.15 „Disco Polo Mix”
19.40 „Z planu filmowego”
20.00 „Mordercze namiętności”
– film sensacyjny prod. USA
21.35 „Auto Majster” – poradnik
22.00 „Zapytaj eksperta”
22.20 „Bilet do nieba” – film
sensacyjny prod. USA
0.10 „Mega Dance”

- 8.00 „Wimbledon '96” – skrót
9.00 „Wimbledon '96” – powt.
11.30 „Time Trax” – serial USA
12.30 „Zemsta” – telenowela
13.30 „Wimbledon '96” – skrót
14.00 „Wimbledon '96” – ćwierć-
finały kobiet i mężczyzn
18.30 Film anim. dla dzieci
18.40 „Reporterzy TV Wisła”
19.00 „Zemsta” – telenowela
19.45 „Gość TV Wisła”
20.00 „Tak czy Nie” – teleturniej
20.30 „Filmoskop” – mag. filmo-
wy
21.00 „Reporter na tropie” – se-
rial
22.00 „Wimbledon '96” – retrans-
misja

WCZESNE MAŁŻEŃSTWO

– Moja 17-letnia córka związała się z chłopcem, który jest od niej starszy o trzy lata. Chcą się pobrać, bo dziecko „w drodze”. Czy córka może wyjść za mąż przed uzyskaniem pełnoletności?

W stosunku do narzeczonych przepisy stawiają pewne wymogi doty-
czące wieku. Nie może zawrzeć małżeństwa mężczyzna, który nie ukoń-
czył 21 lat, ani kobieta nie mająca ukończonych 18 lat. Jednak z waż-
nych powodów sąd opiekuńczy może zezwolić na zawarcie małżeństwa
mężczyźnie, który ukończył 18 lat, albo kobiecie, która ukończyła 16.
Wydając decyzję w takiej sprawie, sąd bierze pod uwagę wszystkie oko-
liczności, z których musi wynikać – jak mówi Kodeks rodzinny i opie-
kuńczy – że „zamierzone małżeństwo będzie zgodne z dobrem założonej
przez nie rodziny oraz interesem społecznym”. Przy czym uwaga: nie
zawsze ciąża jest uznawana za ważny powód do zawarcia małżeństwa.
Sąd w każdej sprawie rozpatruje i ocenia owe ważne powody. Sąd przed
wydaniem zezwolenia zaznajamia się także ze stanowiskiem rodziców,
szczególnie jeśli zezwolenie ma dotyczyć kobiety, która przecież przed
ukończeniem osiemnastu lat na ogół pozostaje pod ich władzą rodzi-
cielską. Sąd wysłucha również osobę składającą wniosek o wydanie ze-
zwolenia, a także osobę, z którą małżeństwo ma być zawarte. Niewykluc-
zone jest także wysłuchanie innych bliskich osób przyszłych małżo-
nków. Wniosek o zezwolenie na zawarcie małżeństwa składa się do sądu
opiekuńskiego, czyli wydziału rodzinnego i nieletnich sądu rejonowego
w miejscu zamieszkania wnioskodawcy. W tej sytuacji powstaje ko-
nieczność złożenia do sądu dwóch wniosków – przez córkę i jej narze-
czonego – i otrzymania dwóch zezwoleń. Warto przy tym wiedzieć, że
przez zawarcie małżeństwa małoletni uzyskuje pełnoletność i już jej nie
traci, nawet gdyby małżeństwo zostało unieważnione bądź rozwiązane
przez rozwód. (sp)

Jak powiedzieć? Jak napisać?

Z DRUGIEGO NA CZWARTE

Akcentowanie wyrazów polega na mocniejszym wymawianiu wyróż-
nionej sylaby w wyrazie. W zasadzie w języku polskim akcent pada
zazwyczaj na drugą od końca sylabę w wyrazie. „W zasadzie” i „zazwy-
czaj” sugerują jednak, że sprawa nie jest tak prosta, jak by się wydawa-
ło. Akcent na przedostatniej sylabie występuje w większości polskich
słów, istnieje jednak w naszym języku spora grupa wyrazów nie podle-
gająca tej regule. Dotyczące tych nietypowych przypadków nawyki błęd-
nego akcentowania niejednego nauczyciela doprowadziły do wniosku,
że, na przykład, murarz ma lepiej: wymuruje i ma wymurowane, a choć
on, nieszczęsny nauczyciel, zdiera sobie gardło, piesformy uczeń i tak
mówi „po swojemu”. Szczęśliwie nastały wakacje, które kładą na dwa
miesiące kres nauczycielskim „syzyfowym pracom”, a teraz my pode-
jmujemy wątek polskiego akcentu.

Najczęstsze błędy w akcentowaniu pojawiają się w formach pierwszej
i drugiej osoby liczby mnogiej czasu przeszłego. W słowach: biegali-
śmy, robiliśmy, pływaliscie, dostaliście akcent pojawia się nie na dru-
giej, lecz na trzeciej sylabie od końca. Wiąże się to z samodzielnym
niegdyś istnieniem tzw. słowa posiłkowego *jeśmy*, *jeście* służącego do
tworzenia omawianych form czasu przeszłego. Brzmiały one wówczas:
mówili jeśmy, weselili jeśmy się, jeśmy rzucili, przyszli jeśmy. W za-
bytkach polszczyzny spotykamy przykłady: *weseliłiscie, bo teżście tego*
sami prosili, chlebaście nie jedli. Do dziś zresztą końcówki te są ru-
chome. Możemy przecież zapytać: *Czy kupiliście ten samochód?* lub
Czyście kupili ten samochód?, albo stwierdzić: *Mądrzeście to wykom-
binowali!* lub *Mądrze to wykombinowaliście!*

W wyrażeniach: *czyście kupili, mądrzeście wykombinowali* miejsce
akcentowania nie wzbudza wątpliwości. Nie ma też powodu, by prze-
suwać akcent z sylaby *pi* i *wa* w formach: *kupiliście, wykonywaliście*.
Zapamiętajmy: akcent w tych przypadkach – na trzeciej sylabie od koń-
ca. Również i inne wyrazy, do których dodajemy końcówki *-śmy*, *-ście*
akcentujemy na trzeciej od końca sylabie:

*Abyśmy mogli pojechać do tropikalnych krajów, musimy się wcze-
śniej poddać szczepieniom.*

Obyśmy doczekali w zdrowiu kolejnej okrągłej rocznicy.

Choćbyście mnie szukali przez rok i tak mnie nie znajdziecie.

Gdybyście pomyśleli, nigdy nie zrobilibyście tego błędu.

Skończyliście już przyszli, to zostańcie.

Ten szczeniak, któregoście nie chcieli, wyrósł na ogromnego psa.

Podobnie trzecią sylabę od końca akcentujemy w formach trybu wa-
runkowego: *zrobiłbyś, kupiłbyś, wymyśliłbyś, śpiewałbyś*. Natomiast
aż czwartą od końca sylabę akcentujemy w trybie warunkowym w for-
mach: *pragnęlibyśmy, zdobylibyście*.

Zapamiętajmy, że cząstka *-by-* nie wpływa w żaden sposób na akcent
zawierających ją wyrazów. Jeśli byśmy to zapamiętali, nie *mielibyśmy*
kłopotów z akcentowaniem przynajmniej niektórych wyrazów. (uh)

TVP1

- 6.00 „Kawa czy herbata”
8.00 „Moda na sukces” (247)
8.30 Wiadomości
8.40 „ELA” – Encyklopedia Letnia dla Dzieci
8.50 „Lato z czarodziejem”
9.10 „Różowa pantera” – serial
9.35 „Podwórko za chmurką”
10.05 „Cagney i Lacey” (2) – serial prod. USA
10.50 „Miniatury” – Ludmiła Marjańska – „Prześwit”
10.55 „Muzyczne lato w Jedyńce”
11.30 „Lato z Magazynem Noto-
wań”
12.00 Wiadomości
12.10 „Agrobiznes”
12.15 „Menu” (2) – „Biesiada w
Honfleur”
13.00 Kino Letnie: „Seksmisja”
– komedia prod. polskiej
(1983), reż. Juliusz Machul-
ski, wyk.: Jerzy Stuhr, Olgierd
Łukaszewicz, Bożena Stryj-
kówna, Bogusław Pawelec
14.55 „Opowieści bałtyckie” –
„Morze zimą”
15.15 „W rajsłym ogrodzie” –
„Łąka”
15.30 „Moda na sukces” (247)
16.00 „Zwierzęta świata” – „Ży-
jące morze” – „Wraki”
16.25 „Od Aten do Atlanty” –
teleturniej dla dzieci
16.50 „Kartka z kalendarza”
17.00 „Teleexpress”
17.20 „Klinika zdrowego człowie-
ka” – „Ziołolecznictwo”
17.40 „Magazyn katolicki”
18.05 „Filmidło” – magazyn fil-
mowy
18.30 „Kate i Allie” (2) – serial
komediowy prod. USA
19.00 Wieczorynka – „A ja jestem
bizon”, „Karolina i jej przyja-
ciele”
19.30 Wiadomości
20.10 „Viper” (9) – serial sensa-
cyjny prod. USA
21.05 „Program publicystyczny”
21.50 „Diariusz” – mag. rządowy
22.00 „Złote lata rock and rolla”
(1) – „W rytmie Rockabilly” –
serial muzyczny prod. USA
23.10 Wiadomości gospodarcze
23.20 „Country Trop '96” – rep.
23.55 „Klucze do raj” – kome-
dia obyczajowa prod. francu-
skiej (1992), reż. Philippe de
Broca, wyk.: Gérard Jungot,
Pierre Arditi, Fanny Cot-
tençon, Micheline Dax
1.30 „Hity Jedyńki”
2.00 Zakończenie programu

TVP2

- 7.00 Panorama
7.10 „Sport – telegram”
7.15 „Wakacyjne muzykowanie”
– F. Mendelsohn-Bartholdy – IV
Symfonia A-dur „Włoska”
7.40 „Słoneczne lato Dwójki”
7.50 Akademia Zdrowia Dwój-
ki
8.00 Program TV Kraków
8.30 „Słoneczne lato Dwójki”
8.35 „Dzieciaki, kłopoty i my”
(49) – serial komediowy prod.
USA
9.00 Transmisja obrad Sejmu
13.00 Panorama (w przerwie
obrad)
15.00 „Pod niebem Afryki” (23)
– „Kwarantanna” – serial przy-
godowy prod. USA
15.25 Akademia Zdrowia Dwój-
ki
15.35 Studio Sport – „Sportowe
hobby”
16.00 Film dokumentalny
16.25 „5x5 – wygramy razem”
16.55 „Zmiennicy” (9) – „Podróż
sentymalna” – serial kome-
diowy prod. polskiej
18.00 Panorama

- 18.10 Kronika (TV Kraków)
18.40 „U siebie” – magazyn (TV
Kraków)
19.05 „Jeden z dziesięciu” – te-
leturniej
19.35 „Klub pana Rysia” – pro-
gram dla młodych widzów
20.00 „Pogrom kielecki” (1) –
film dok.
21.00 Panorama
21.30 „Sport – telegram”
21.40 „Halo, weekend!”
21.45 „Wyrzucić mamę z pociągu”
– komedia prod. USA (1987),
reż. Danny DeVito, wyk.: Dan-
ny DeVito, Billy Crystal, Anne
Ramsey
23.10 „Pogrom kielecki” (2) –
film dok.
0.00 Panorama
0.05 „Okna” – „Czym jest mi-
łość?” – program publicystycz-
ny
0.45 Zakończenie programu

TELEWIZJA KRAKÓW

- 8.00 Kronika
8.10 „Kraków na dzień dobry”
8.30 „Prawdziwa historia” (10)
8.55 „Niebezpieczna” (98)
9.40 „Jak to zdrowo na sporto-
wo”
10.10 „W środku Europy” – film
fab. prod. polskiej (1990)
11.45 „Magazyn rodzinny”
11.55 „Sztuka – niesztuka”
12.15 „Wspomnienia festiwalu
muzycznych” – Łańcut '88; Łań-
cut '94
12.45 „Z Polski”
13.00 Wiadomości
13.15 „Big Bang” – film fab.
prod. polskiej (1986)
14.45 „Tele-Rinn” – J. Polomski
15.00 Program dnia, konkurs
15.10 „Szmaciaki” (64) – serial
15.20 „Wesołe małpki” (15)
15.25 „W Bucikowie” (25)
15.35 „Roger odrzutowiec” (67)
15.40 „Mali mistrzowie” (12)
15.55 „Miód i pszczoły” (192)
16.25 „Konkurs wiedzy o Grecji”
16.30 „Śpiewnik ilustrowany”
16.50 „Foto-video” – magazyn
17.05 „Marzenia i...”
17.15 „Niebezpieczna” (98)
18.05 „Konkurs wiedzy o Grecji”
18.10 Kronika
18.40 „U siebie” – magazyn
19.00 „Tak było – jak jest?”
19.30 „Wielkie przestępstwa XX
wieku” (25) – film dok.
19.55 „Konkurs wiedzy o Grecji”
20.00 „Rok 2000” – film sf. prod.
angielskiej, reż. W. Menzies,
wyk.: R. Richardson
21.40 „Gość TV Kraków”
21.50 Kronika
22.00 Sport
22.05 „Modelki”
22.55 „Nasza antena”
23.00 „Uśmiech losu” (7) – dra-
mat obycz. prod. USA (1993),
reż. Sharon Miller, wyk.: Con-
nie Selecka, Mat Salinger
23.50 „Koncert muzyczny”
1.00 „Hejnal”

Polonia

- 8.10 Filmy anim. dla dzieci
9.45 „Stellina” – serial
11.05 „Zbuntowana” – telenowela
11.45 „Condition Critical” –
serial obycz. prod. włoskiej
13.35 „Teleshop”
13.45 „Satelite” – pr. muz.
15.35 „Teleshop”
16.00 Filmy anim. dla dzieci
17.45 „Stellina” – serial obycz.
19.15 „Zbuntowana” – telenowela
20.00 „First of Courage” – film
obyczajowy prod. USA
21.50 „Escape”
22.20 „Peter Gabriel” – koncert
23.30 „Jeden z dziesięciu” – serial
0.00 „Satelite” – pr. muz.

dami

- 17.15 Wiadomości Nowohuckie
17.30 „Sposób na wakacyjną
nudę”
17.40 „Żeglarskie przygody nad
Wisłą”
17.50 „Muzyka”
18.05 „Namiętność” (92)
19.00 „Modelki – ich sylwetki i
marzenia” (5) – serial dok. USA
19.30 „Dookoła świata” – magazyn
20.00 „Przygody Nestora Burmy”
(11) – franc. serial sensacyjny
21.00 „Spadkobiercy mafii”
„Okultyzm” – filmy dok.
22.00 „Ulice San Francisco” (20)
23.00 Gazeta Telewizyjna

POLSAT S

- 7.00 „Dzień dobry z Polsatem”
7.55 „Poranne informacje”
8.00 „Polityczne graffiti”
8.15 „Klub Lady Fitness”
8.30 „Czarodziejka z Księżyca”
9.00 „MacGyver” – serial sens.
10.00 „Statek miłości” – serial
11.00 „Jesteśmy”
11.30 „TV Market”
12.00 „Szczęściarz Antoni” – ko-
media prod. polskiej
13.30 „Wokół filmu »Sierżant Bil-
ko«”
14.00 „Motowiadomości”
14.30 „Link Journal” – magazyn
15.00 „Halo, Grałmy”
15.20 „Ye, Ye, Ye” – pr. muz.
15.30 „Johnny Quest” – serial
16.00 Informacje
16.15 „Ona i On”
16.45 „Grace w opałach” – serial
17.15 „Letnie Studio Polsatu”
18.15 „Webster” – serial prod. USA
18.45 „Drużyna A” – serial sens.
19.40 „Losowania LOTTO”
19.50 Informacje
20.05 „Nieustraszone” – serial
21.00 „Capital City” – serial USA
21.50 „Polityczne graffiti”
22.00 Informacje i biznes inform.
22.25 „Adam-12” – serial USA
22.50 „Sztuka informacji”
23.20 „Na każdy temat” – talk show
0.20 „Dżana Miusic Hit Gonitwa”
0.50 „Letnie Studio Polsatu”

Polska Telewizja Kablowa

- 14.25 „Telezakupy”
14.50 „Atomic TV”
16.50 „Troskliwe misie” – serial
17.15 „Dziennik Polski” w PTK2”
17.30 „Dookoła sławy” – magazyn
18.30 „Muminki” – kreskówki
19.00 „To i moto”
19.30 „Video Soul” – muzyka
20.00 „Przerwany lot” – dramat
obyczajowy prod. polskiej
21.30 „Video Ekran”
22.00 „Dziennik Polski” w PTK2”
22.20 „Maria” – telenowela
23.10 „Niebezpieczny zakręt” –
film przygodowy prod. USA
0.40 „Midnight Love” – muzyka

TELEWIZJA WISŁA

- 8.00 „Wimbledon '96” – skrót
9.00 „Wimbledon '96” – powt.
11.30 „Reporter na tropie” – serial
12.30 „Zemsta” – telenowela
13.30 „Wimbledon '96” – skrót
14.00 „Wimbledon '96” – droga do
półfinałów
15.00 „Wimbledon '96” – transm.
18.30 Filmy animowane dla dzieci
18.40 „Reporterzy TV Wisła”
19.00 „Zemsta” – telenowela
19.45 „Gość TV Wisła”
20.00 „Tak czy Nie” – teleturniej
20.30 „Taaaka ryba”
21.00 „Hunter” – serial
22.00 „Wimbledon '96” – retransm.

ROWERY * CENTRUM ROWEROWE

„TOMAR” ul. Klasztorna 31

Hurt i Detal

Czynne w godz. 10⁰⁰–18⁰⁰
soboty: 10⁰⁰–14⁰⁰

SUPER ATRAKCYJNA OFERTA, m. in.:

WHEELER, GIANT,
UNIBIKE, MAGNUM,
OLPRAN, VELAMOS,
TREKKING FOX, ROMET

Tel. 25-84-30; 25-84-31; 44-47-53.

Autobus 123, 153 – dwa przystanki za klasztorem w Mogile

NOWY SKLEP FIRMOWY
os. Niepodległości 3 (Zesp. Pawilonów Handlowych)

MIĘDZYNARODOWA SZKOŁA ŻEGLARSKA

- ★ przygotowuje do egzaminów na stop-
nie żeglarskie, motorowodne, do upra-
wiania żeglarstwa regatowego, nauka i
kształtowanie pływania, pierwsze kroki na
desce z żaglem,
- ★ organizuje szkoleniowe obozy żeglarskie oraz rejsy
śródlądowe, morskie,
- ★ wykonuje usługi remontowo-budowlane (tango fami-
lii sport 780, maki, sasanka i inne wyroby z żywicy),
- ★ GIEŁDA I KOMIS ŻEGLARSKI (sobota, niedziela 9.00–
12.00) – w sprzedaży jacht Sasanka i akcesoria żeglar-
sko- motorowodne
- ★ zimowanie jachtów na terenie Krakowa, sklep żeglar-
ski,
- ★ SZKOŁA prowadzona jest profesjonalnie – na rynku
działa od 1990 roku.
- ★ Adam Wąsikowski – Instruktor, Mierniczy PZZ, Trener
Żeglarstwa Regatowego, Szkutnik Zarządzający Szkołą.
- ★ Informacja: tel. (012) 47-73-97, 25-70-20, 44-14-
57 w. 228, fax: 44-53-06.

RADIO - TAXI
WAWEL
tel. 66-66-66

- * Taxi osobowe
- * Taxi bagażowe
- * Pomoc drogowa
- Zniżki przy
zgłoszeniach
telefonicznych
oraz dla posiada-
czy abonamentów

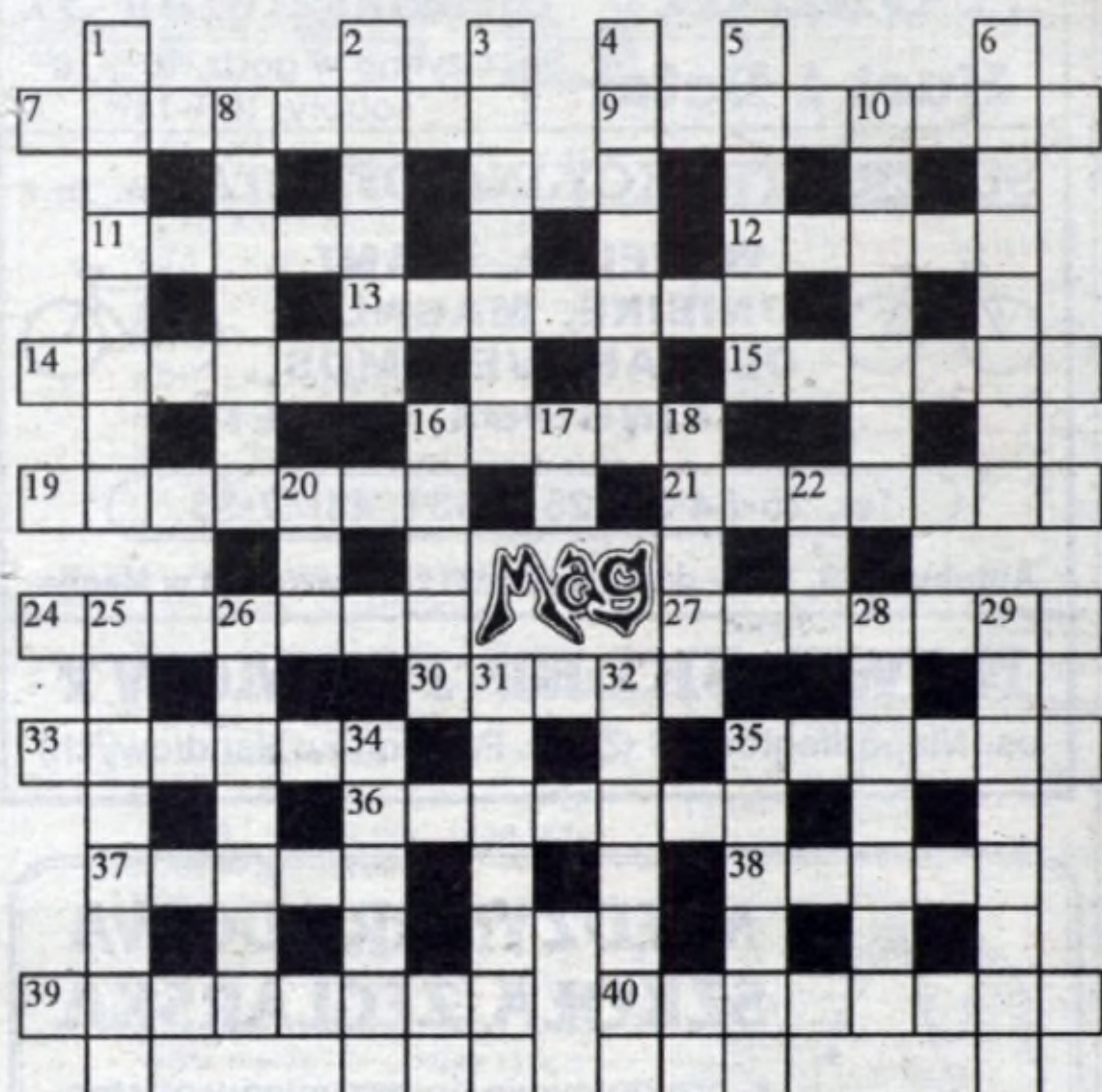
Zespół Szkół
Ogólnokształcących nr 16,
os. Niepodległości 19,
Kraków – Nowa Huta
przyjmuje zapisy
do klas pierwszych
Liceum Ogólnokształcącego
tel. 49-16-07

F.H.U. „Le-Mar”
SKLEP – USŁUGI – RATY

INSTALACYJNO-SANITARNY
os. Jagiellońskie 19 (pawilon naprzeciw kościoła „Arka”)
pon. – pt. 9–19, sob. 9–13, tel. 47-83-44

KRZYŻÓWKA 26

Z **Magiem**

POZIOMO: 7. letniskowa miejscowość nad Ropą z renesansowym dworem, 9. założyciel najstarszego zakonu katolickiego (w VI wieku), 11. imię żeńskie pochodne od władcy arki, 12. futrzany szal, 13. miasto w Kraju Krasnojarskim, 14. warzywo салатowo-przyprawowe, 15. Peres, 16. upał, 19. pisarz Kornel ..., 21. zakłopotanie, 24. keton terpenowy C₁₀H₁₆O, 27. polska Szwajcaria, 30. śląski nauczyciel i propagator polskości (1797-1863), 33. zmniejszanie się masy towarowej, 35. dzieli pola, 36. lekkie wietrzyki, 37. zębaki, 38. pospolity minerał, 39. pogląd, określenie zaskakująco sprzeczne z ustalonymi przekonaniem, 40. sytki materiał budowlany.

PIONOWO: 1. wielkie chińskie miasto i port, 2. miękka barwiona skóra kozia, 3. spadochroniarz, 4. adwokat, 5. stara się o niego niejedyn maturzysta, 6. stan w środku USA, 8. grzyb... smaczniak, 10. autorka „Panienci z okienka”, 16. włókno z agawy, 17. warszawska trasa przez Wisłę, 18. skałczenie, 20. liczba, 22. głos męski, 25. instytucja rozjemcza, 26. oświeźnica, 28. wśród uzdrowicieli, 29. pisał dzieciom, 31. szukał Eurydyki, 32. małe kielbaski, 34. ma imieniny 14 grudnia, 35. protoplasta „malucha” (jeździł niegdyś po kombinacie).

Rozwiązania krzyżówki prosimy przysyłać do 4 lipca br.

Rozwiązanie krzyżówki nr 25:

POZIOMO: 6. filharmonia, 9. rasizm, 10. Angola, 12. inwar, 14. steła, 15. Narwik, 18. stenogram, 19. kronikarz, 20. istnienie, 22. nostalgia, 25. Norwid, 29. dźwigi, 30. ząbek, 31. wodnik, 32. toster, 33. Hercegowina.

PIONOWO: 1. Libiąż, 2. chemik, 3. krzew, 4. homary, 5. biegun, 7. raglan, 8. kleryk, 11. stetoskop, 13. siemięga, 16. trend, 17. morsy, 21. Newton, 23. Liwec, 24. zabiegi, 26. Denwer, 27. szkice, 28. oktawa, 29. desant.

Nagrodę za poprawne rozwiązanie krzyżówki nr 24 wylosowała Jadwiga Giżycka, os. Dywizjonu 303 46/3.

Nagroda jest do odebrania w redakcji. Po odbiór należy zgłosić się z „Głosem” i dowodem osobistym.

• W związku z licznymi interwencjami mieszkańców os. Krokowiaków dotyczącymi mężczyzny prowadzącego handel odzieżą, którą rozkłada na kartonach, na chodniku przy bloku 4 informujemy, że w sprawie tej Straż Miejska skierowała wnioski do kolegium.

NA STRAŻY MIASTA

• Nawiązując do wcześniejszych informacji dotyczących skierowania wniosków do kolegium przeciwko mężczyznom leżącym na ławkach i chodnikach po spożyciu alkoholu informujemy, że kolegium ukarało ich grzywnami od 50 do 200 zł.

• Na wniosek Straży kolegium rozpatrzyło wykroczenia dotyczące osoby zaniedbującej się w sprzątaniu przystanków komunikacji publicznej i nałożyło grzywnę w łącznej kwocie 500 zł.

• Straż Miejska otrzymała zgłoszenie od mieszkańców os. Kolorowego, że jedna z mieszkańek osiedla celowo uszkodziła kilka drzew odrywając z nich korę. W sprawie tej wszczęto postępowanie wyjaśniające.

• W związku z nieusunięciem wraku samochodu renault, stojącego na trawniku przy os. Kalinowym interweniowano w ZGK II o przyspieszenie jego usunięcia. Z uzyskanych informacji wynika, że ZGK II zleciło już firmie sprzątajacej zabranie tego wraku.

**ODSTĄPIĘ PRAWO
NADBUDOWY
PAWILONU,
55 M².
ZA GOTÓWKĘ LUB
BEZPŁATNY NAJEM.
TEL. 25-83-76**

**NOWO OTWARTY
LOMBARD,
os. Teatralne 27**

Pożyczki pod zastaw złota,
srebra, sprzętu RTV.
(Obok baru „Expres”)

TANIEJ Z „GŁOSEM”

Księgarnia **Grażyny Tabor** w os. Złotego Wieku 19 - pawilon, zaprasza Czytelników „Głosu” na zakupy z 5-proc. bonifikatą książek, które są promowane obok. Kupon jest ważny do 4 lipca 1996 r.

Nazwisko i imię:
Adres:

Wśród kuponów zostaną rozlosowane nagrody książkowe.

Księgarnia „SKARBNIKA” w tym tygodniu rekomenduje książkę Johna Katzenbacha „Dzień zapłaty” wydaną przez „AMBER”. Małżonkowie Duncan płacą za błędy młodości, gdy ich upośledzony syn zostaje porwany przez porywaczkę z rewolucyjnej i hippisowskiej organizacji, do której przed laty sami należeli.

PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANŻOWE

„PROINSTAL”

**ZAPRASZA DO SKLEPU FIRMOWEGO W KRAKOWIE,
OS. ZIELONE 22 (BYŁA KAWIARNIA „KOKOSANKA”)**

SPRZEDAŻ RATALNA BEZ ŻYRANTÓW!

Polecamy:

szeroki wybór artykułów
instalacyjno-sanitarnych

**WANNY NAROŻNE –
PROMOCJA!**

SPRZĘT AGD, FLIZY, TERAKOTA

Zamówienia telefoniczne: 25-77-93

pon. – pt. 9⁰⁰ – 19⁰⁰, sob. 9⁰⁰ – 14⁰⁰

**Transport powyżej 500 zł (5 mln),
na terenie N. Huty – GRATIS**

AGENCJA PKO

czynna pon. – pt. w godz. 9⁰⁰ – 17⁰⁰

Z KRONIKI POLICYJNEJ

TROCHĘ STATYSTYKI

Miniony tydzień w Nowej Hucie, jak wynika z policyjnej statystyki, należy zaliczyć do spokojniejszych. Odnotowano 74 zdarzenia przestępcze, w tym m.in. jedną bójkę, jedno włamanie do sklepu, dwa włamania do mieszkań i dwa do piwnic.

Zarejestrowano 29 przestępstw samochodowych. Włamanie się do 12 aut, 9 skradziono. Pozostałe przestępstwa to: kradzieże z samochodów i uszkodzenia aut.

Skradziono 2 motocykle i 6 rowerów.

WYPADŁ Z OKNA

21 czerwca o godz. 14.40 powiadomiono policję, że z okna 3 piętra bloku w os. Centrum E wypadł mężczyzna. Pogotowie Ratunkowe przewiozło go z ciężkimi obrażeniami ciała na ostry dyżur do kliniki przy ul. Kopernika.

Jak ustalono, poszkodowany spożywał wcześniej alkohol wspólnie z właścicielem mieszkania (z którego okna wypadł) i jego znajomą - obywatelką Rosji. Z uwagi na to, że współbiedniacy - świadkowie - byli pod znacznym wpływem alkoholu, przewieziono ich najpierw do Izby Wyrzecznień a potem do wyjaśnienia okoliczności tego zdarzenia zatrzymano w policyjnym areszcie. Ze wstępnych ustaleń wynika, że nie przyczynili się oni do tego wypadku.

OSZUSTKA

21 czerwca o godz. 15.30 zastępca kierownika Urzędu Pocztowego w os. Niepodległości poinformowała policję o próbie wyłudzenia przez klientkę 100 zł, przez podrobienie kwoty w książeczce oszczędnościowej PKO.

Jak się okazało właścicielka książeczki przerobiła wpisany tam wkład oszczędnościowy na większą niż opiewał sumę.

Zatrzymana tłumaczyła się, że pieniądze potrzebne jej były na ... wczasy.

UKRADLI

I ROZSZABROWALI

24 czerwca mieszkaniec os. Skarpie zawiadomił policję, że w nocy skradziono mu parkującego przed blokiem malucha. Dzień później o godz. 3 nad ranem auto znaleźli policjanci patrolujący teren nad Dłubnią. Samochód był rozszabrowany. Złodzieje skradli, co tylko się dało. Pozostała jedynie karoseria i silnik. Dochodzenie w toku.

CEL? AUTA!

Poirtowana mieszkanka os. Szklane Domy, w nocy 22 czerwca poprosiła o interwencję policję informując, iż z jednego z okien bloku, w którym mieszka, ktoś rzucił butelkami w pobliski parking.

Okazało się, że faktycznie pustymi butelkami celował w auta pijany amator wysokoprocetowych trunków. Odwieziono go do Izby Wyrzecznień. Na miejscu ustalono, że zdażył w ten sposób uszkodzić dwa samochody zachodnich marek rozbijając w nich przednie szyby i uszkadzając karoserię.

OBŁOWIŁ SIĘ

W nocy, 25 czerwca skradziono parkującego przed jednym z bloków w os. 2 Pułku Lotniczego dostawczego mercedesa. Wraz z samochodem zniknął towar. W samochodzie było 600 kg kawy. Właściciel samochodu i towaru straty wycenił na 60 tys. zł. (jdz)

polar Zakłady Zmechanizowanego Sprzętu Domowego CERTYFIKAT

Niniejszym zaświadczaemy, że Firma

**• DOM • SERWIS •
Sp. z o.o.**

jest autoryzowanym punktem sprzedaży
wyrobów firmy POLAR

Autoryzowany dealer

**31-902 Kraków
ul. os. Willowe 30**

Czynne od 10-18

sob. 9-14

Numer autoryzacji - 05

Tel. 44-40-69, 44-87-64

ZZSD POLAR

ul. Gen. T. Bora-Komorowskiego 6
51-210 Wrocław

W tym tygodniu księgarnia „ZŁOTY WIEK” poleca książkę Jacka Łukasiewicza „Mickiewicz” wydaną przez Wydawnictwo Dolnośląskie. Z każdym pokoleniem lektura dzieł Mickiewicza zaczyna się od nowa. Ta książka jest w tym pomocna, będąc krótkim, barwnym opisem jego życia i dzieła, które na trwałe weszło do polskiej kultury zachowując urzekającą siłę.

TANIEJ Z „GŁOSEM”

Księgarnia „SKARBNIKA” mieszcząca się przy Pl. Centralnym proponuje Czytelnikom „Głosu - Tygodnika Nowohuckiego” zakup z 5-procentową bonifikatą książek, które są promowane obok.

Kupon upoważnia do zakupu książki o 5 % taniej i jest ważny do 4 lipca 1996 r.

Nazwisko i imię:

Adres:

Wśród kuponów zostaną rozlosowane nagrody książkowe.

INFORMATOR HANDLOWO-USŁUGOWY

WIZYTY DOMOWE LEKARZY

♦ **CENTRUM "MEDYK"**. Tel. 44-10-49 (od godz. 10 do 22). Wizyty specjalistów szpitali krakowskich: interniści, kardiolog, pediatra, chirurg dziecięcy, EKG w domu chorego.

MEDYCYNĄ I ZDROWIE

♦ **OŚRODEK TERAPII LASEROWEJ**, os. Złota Jesień 15b. Tel. 48-20-22, w. 296, 295.

♦ **CHIRURGIA** (dr med. M. TRYSTULA) – choroby sutki, naczyń kończyn dolnych (żylaki, owrzodzenia żyłkowe), odbytu (hemoroidy, szczeliny, przetoki), usuwanie znamion, blizn i narośli skórnych, leczenie nieoperacyjne laserem hemoroidów I° i II°, usuwanie tatuażu laserem.

♦ **ORTOPEDIA** (lek. med. W. MIERNICZEK) – konsultacje, leczenie laserem w schorzeniach pourazowych. **LECZENIE BÓLU** laserem w schorzeniach reumatycznych i neurologicznych.

♦ **GINEKOLOGIA** (lek. E. LOREK) – konsultacje, nieoperacyjne leczenie laserem nadżerek szyjki macicy, cytologie, kolposkopie.

♦ **CHIRURGIA REKI** (dr med. M. BONCZAR) – rekonstrukcje wad wrodzonych i pourazowych ręki (ścięgien, nerwów i naczyń).

♦ **MASAŻE** – ogólne: receptorów (w stopie), nastawianie dysków, os. Szkolne 36, w godz. 12-20.

♦ **PRACOWNIA USG - LEK. MED. B. STĘPIEŃ** – os. Handlowe 8, tel. 44-78-26: badania jamy brzusznej, tarczycy, ginekologia, ciąża. Codziennie od 9.00 do 13.00. Rejestracja: tel. 48-94-60 (po południu) lub osobiście.

♦ **USG NOWA HUTA** w Przychodni Specjalistycznej nr 1, os. Na Skarpie 6: jama brzuszna, ginekologia, położnictwo, tarczycę, piersi, stawy biodrowe. Rejestracja: tel. 44-19-00, wewn. 22, 44-19-30, wewn. 22 lub osobiście w godz. 9.00-18.00.

♦ **REHABILITACJA DOMOWA**, masaż, fizykoterapia, kinezyterapia. Tel. 485-222, wewn. 14-09, prosić z pokoju 1107. Pon. - piątek do 20.00.

♦ **USG** – lek. med. Magdalena Słowińska. Hepatologia, konsultacja po WZW, L-4. Tel. 21-55-29, 33-41-35.

♦ **LABORATORIUM "DIAGNOZA"** – pełny zakres badań. Centrum A 12 (budynki żłobka), pon.-pt. 7.30-9.30. Tel. 25-93-46.

♦ **REHABILITACJA I ODNOWA BIOLOGICZNA**.

Ul. Ptaszyckiego 4, tel. 49-31-17, 44-28-95.

Masaż leczniczy sportowy • gimnastyka dla pań z odnową biologiczną • nauka pływania z odnową biologiczną • sauna, masaż, bicz szkocki • gimnastyka lecznicza • fizykoterapia.

♦ **PRYWATNY GABINET GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZY** – os. Teatralne 16. Lek. med. Jerzy SKOTNICKI. Wtorek 15.00-17.00.

♦ **LEKARZ REHABILITACJI**, mgr rehabilitacji – masaż, fizykoterapia. Tel. 49-17-90 (wieczorem).

♦ **PRYWATNA PRZYCHODNIA LEKARSKA** – os. Oświecenia 44, tel. 49-85-52, pon.-piątek 8-20, sobota 8-12. Różni specjaliści • laboratorium • zwolnienia L4 • wizyty domowe.

♦ **TWÓJ DENTYSTA** – leczenie, usuwanie, protezy. Os. Centrum D, bl. 2/91, codziennie, tel. 44-08-86; (niskie ceny!).

♦ **SUPEREKSPRESOWE** protezy, naprawy. Gwarancje. Os. Szkolne 2. Tel. 44-72-02.

KWACIARNIE

♦ **KWACIARNIA "STOKROTKA"**, Adam Nawrocki, os. Niepodległości, obok bloku nr 11, tel. 49-92-42, czynne od pon. do pt. 10-18, sob. 8-18, niedz. 8-12. Dostawa kwiatów do domu. Parking za kwaciarnią.

♦ **KWACIARNIA "KALINA"**, os. Centrum D, bl. 1, czynna od pn. do pt. w godz. 8-19, w soboty godz. 8-17, w niedziele godz. 9-13. Tel. 44-33-36. Przyjmujemy zamówienia z dostawą do domu.

USŁUGI RÓŻNE

♦ **CYKLINIARKI**, elektronarzędzia wypożycza „FACHMAN”. Tel. 43-03-89 (9.00-17.00). Os. Kolorowe 35.

♦ **KSERO, PIECZĄTKI** – plac targowy Bieńczyce, paw. nr 3. Czynne od pon. do pt. w godz. 10-17, sob. 10-14. Tel. 25-83-76.

♦ **MONTAŻ** boazerii, zabudowa wnęk oraz pawlacze, tel. 47-19-50.

♦ **AGENCJA PKO - PIECZĄTKI - KANTOR WYMIANY WALUT - LOTTOMAT**. Centrum B-7 (obok PZU). Tel. 43-63-85.

♦ **WODOMIERZE**, montaż. Tel. 43-02-44.

♦ **KODAK EXPRESS UNIVEX CO.**, os. Centrum B 3.

Tel. 25-75-60. 8-19, sob. 8-14. Usługi fotograficzne, atelier: zdjęcia ślubne, okolicznościowe, legitymacyjne. Studio grafiki komputerowej: skład tekstów, projekty graficzne, wydruki barwne, foldery, identyfikatory, wizytówki, przegrywanie zdjęć i slajdów na kasety video.

♦ **EUROPA** – kursy językowe, Szklane Domy 2 (16-18.30).

Tel. 44-19-79, 43-44-51 (9-16).

♦ **CZYSZCZENIE DYWANÓW**, tapicerki meblowej – VAP TV 350, tanio i solidnie, rachunki VAT. Firma „ROBTER”, tel. 44-65-41.

♦ **SAUNA** – w godz. 10.00-16.00 taniej! Siłownia „FLEXOR”, os. Kolorowe 29, tel. 44-59-39, w. 20.

♦ **PANELE BOAZERYJNE I PODŁOGI PANELOWE**. Sprzedaż – montaż. Tel. 49-35-06 w godz. 9-17.

USŁUGI RTV

♦ **TELE-RADIO-SERWIS RTV-VIDEO**, os. Oświecenia 9, tel. 48-97-57 i 48-20-39.

AGENCJE TURYSTYCZNE

♦ **„ANNA-TOUR"**, os. Centrum A, bl. 1, tel. 44-13-66 i 44-26-76 • kwatery • ubezpieczenie Polisa, Hestia, Warta, Polonia • wczasy • wycieczki krajowe i zagraniczne • bilety autobusowe, promowe • Polferies, samolotowe • paszporty. Bogata oferta zagraniczna • Vouchery do Rosji.

BIURA KSIĘGOWO-PODATKOWE

♦ **„PRYMUS"** – BIURO KSIĘGOWO-PODATKOWE, 31-946 Kraków, os. Teatralne 24. Tel. 43-41-28.

♦ **MGR ANDRZEJ KOCHMAŃSKI**, ekonomika, finanse, księgowość. Os. Handlowe 8 (parter). Tel. 43-62-02.

POŚREDNICTWA NIERUCHOMOŚCI

♦ **„STYL"**, os. Bohaterów Września 76 (pawilon obok pętli tramwajowej). Tel. 47-52-47, wtorek i czwartek 11-18. MIESZKANIA, DOMY, LOKALE, DZIAŁKI. Sprzedaż, kupno, wynajem, zamiana, wyceny. Pełna obsługa prawna i notarialna.

NAUKA JAZDY

♦ **TEST** – Ośrodek Szkolenia Kierowców, os. Kościuszkowskie 1, pok. 15, tel. 48-43-95, 48-05-59 w. 26 od pn. do pt. w godz. od 12 do 18.

♦ **AUTO SZKOŁA**, Kazimierz Grudzień, Jerzy Stolecki, os. Strusia 6, wt., czw., w godz. 19-20. Tel.: 44-72-77, 47-54-67.

♦ **NAUKA JAZDY**, Andrzej Tworzydło. Tel. 47-74-68 (w godz. 19-22).

♦ **AUTOSZKOŁA**, J. Kowalik, J. Czyż, tel. 48-20-22, wewn. 224., os. Złota Jesień 13, pon.-pt. 10-12 i 16-18 (fiat uno, 126p, polonez).

♦ **OŚRODEK SZKOLENIA KIEROWCÓW**. Os. Na Wzgórzach 21. Tel. 45-47-05 w godz. 13-18.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

♦ **KOMPUTEROWE USTAWIANIE GEOMETRII KÓŁ** (zbieżności), przeglądy rejestracyjne samochodów osobowych i ciężarowych, ul. Siewna 72, w godz. 8-16. Tel. 43-00-19, 48-00-94, wieczorem.

♦ **RADIOODTWARZACZE - montaż, sprzedaż; WULKANIZACJA** – komputerowe wyważanie kół, naprawa opon i dętek, sprzedaż opon. RUDYK, al. Jana Pawła II 154, pon.-pt. 8-18, sob. 8-14, tel. 48-34-18.

♦ **OŚRODEK SZKOLENIA KIEROWCÓW**, Os. Na Wzgórzach 21, tel. 45-47-05, w godz. 13.00-18.00.

♦ **Z. ZAJĄCZKOWSKI**, al. Jana Pawła II 156. Tel. 48-66-44 i 67-68-60. Konserwacja: 10% zniżki w weekendy!

♦ **AUTOALARMY** – znakowanie pojazdów, zniżki ubezpieczeniowe. Szeroki wybór czujników. Unikalny system blokady zapłonu, immobilizery, centralne zamki. Bieńczyce, ul. Cienista 12, tel. 44-45-17.

♦ **PEŁNY ZAKRES NAPRAW DĘTEK I OPON**, komputerowe wyważanie kół – „KRAWAL”, ul. Kocmyrowska (przy Cienistej i Bulwarowej), TEL. 25-70-08. Pon.-piątek 8-17, sobota 8-14. Sprzedaż ogumienia „Stomil” i „Michelin”, „Pirelli”.

♦ **AUTO-SERVICE**: autoryzowany dealer firmy CASTROL Piotr Fijałkowski, os. Słoneczne 8 A - tel. 44-37-43 czynne w godz. 8-16 poleca laserowy pomiar geometrii i komputerowe wyważanie kół, bezstykową zmianę opon, pneumatyczne smarowanie, podciśnieniową wymianę olejów, mycie podwozia i nadwozi silników. Oleje CASTROL w cenach konkurencyjnych.

♦ **POMOC DROGOWA**. Tel. 47-12-89, 49-81-34.

♦ **AUTO CENTRUM BLASK**, ul. Bulwarowa 33, AUTO-MYJNIA tel. 44-89-06 czynna od pon. do sob. 8-18, niedziela 8-15, SKLEP MOTORYZACYJNY tel. 43-49-50, czynny od pon. do pt. 8-17, WARSZTAT SAMOCHODOWY, godz. 8-16, przy wymianie oleju – Shell gratis i CAFE BISTRO.

♦ **„MONROE” – AMORTYZATORY**, ul. Reduta 7, tel. 11-77-44. Autoryzowany serwis. Sprawdzanie, montaż, sprzedaż, komputerowe badanie amortyzatorów.

♦ **AUTOALARMY, BLOKADY, IMMOBILISERY**. Tel. 44-37-41, 13-80-63.

GIEŁDA SAMOCHODOWA „SOL-HUT”

♦ **fiat 126p**: 95 – 9,8-10,6 tys., 94 – 9,0-9,2 tys., 93 – 7,45-8,2 tys., 92 – 7,0-7,4 tys., 91 – 6,7 tys., 90 – 5,4-5,5 tys.

♦ **FSO 1500**: 90 – 6,5-7,0 tys., 89 – 4,6-5,8 tys., 88 – 5,2-5,3 tys., 87 – 3,8 tys., 86 – 2,8-3,9 tys., 82 – 2,2 tys.

♦ **polonez**: 95 – 16,3-16,8 tys., 94 – 14,4-14,5 tys., 93 – 11,2-13,1 tys., 92 – 10,5-13,7 tys., 91 – 10,7 tys., 90 – 8,7 tys.

♦ **fiat punto**: 95 – 29,5 tys.

♦ **ford sierra 2000**: 89 – 17,6 tys., 84 – 27,0-27,8 tys.

♦ **fiat tipo 1.7**: 92 – 20,5 tys.

♦ **opel vectra 1.6**: 92 – 28,3 tys.

♦ **renault clio 1.2**: 95 – 32,0 tys.

FIRMA SPRZEDA SAMOCHODY:

OPEL CORSA 1.2 90 – 16 800 zł, FORD SIERRA 1.6 89 – 17 500 zł, VW GOLF 1.6 TD 90 – 18 500 zł, MAZDA 323 92 – 23 200 zł i 30 innych samochodów w dogodnych ratach.

Zapraszamy do bezpłatnego komisju – wysoka sprzedawalność.

TEL. 48-05-55, wewn. 32-09.

Firma „KIM” poleca i rekomenduje. Tel. 56-33-26.

Radio-Taxi „KIM” działające pod nr tel. 23-62-62 wrosło już na dobre w liczną sieć towarzystw taksówkowych Krakowa. Jedną z atrakcji przyciągających klientów jest prowadzony tu stały konkurs. Raz w miesiącu, na podstawie kuponów konkursowych sieci Radio-Taxi „KIM”, odbywa się losowanie nagród. Oto lista nagrodzonych w losowaniu z dnia 24 czerwca 1996:

1. Rozwadowska Beata - os. Zgody 7/137 - dzbanek bezprzewodowy.
2. Robert Sujata - Kraków ul. Celarowska 16/22 - dzbanek bezprzewodowy.

3. Ziemińska Ewa - Kingi 8/10 - wentylator.

4. Pierzchała Dorota - Walerego Goetla 3 - wentylator.

5. Górka Zofia - ul. L. Wenedy 15/40 - wentylator.

6. Elwira Mazur - Włociańska 3 - suszarka.

Nagrodzonym gratulujemy i życzymy udanych kursów z Radio-Taxi „KIM”.

Jednocześnie informujemy, że od 24.06 na trzech stacjach paliwowych KIM w Myślenicach, przy ulicy Gromadzkiej i Nad Drwiną są rozdawane karty stałego klienta w cenie 10 zł. Przypominamy, że konkurs dla stałych klientów pod hasłem „Pełny bak, pełna kultura”, będzie rozstrzygnięty 29 czerwca (tylko do 28.06 zbierane są książeczki!). Wynik konkursu będzie ogłoszony na stacjach benzynowych 1 lipca. W następnym „Głosie” podamy imiona i nazwiska laureatów konkursu.

Za kierownicą

UKŁAD CHŁODZENIA W LECIE

Praktycznie dominująca na polskich drogach ilość samochodów osobowych ma bezobsługowy układ chłodzenia silnika. Mam na myśli „fiat 126”, w których silnik chłodzony jest powietrzem z otoczenia. W tych samochodach przed okresem eksploatacji w podwyższonej temperaturze właściwie należy tylko skontrolować działanie termostatu. Podążającym „maluchem” na południe Europy, do krajów o cieplejszym klimacie warto jednak polecić zakup wskaźnika temperatury oleju silnikowego, dzięki temu bowiem można się zorientować, czy silnik czasem nie ulega przegrzewaniu.

W samochodach z silnikami chłodzonymi cieczą układ chłodzenia jest bardziej skomplikowany. W autach w miarę nowych praktycznie nie wymaga on żadnej obsługi, poza okresową wymianą płynu chłodzącego (jeżeli producent nie zaleca inaczej to raz na dwa lata). W starszych – wiekiem czy konstrukcją – samochodach przed okresem eksploatacji letniej warto dokładniej przyjrzeć się układowi chłodzenia. Na skutek odłożenia się tzw. kamienia w układzie może on gorzej sprawować się w cieplejsze dni. „Kamień” zaś jest efektem stosowania czystej wody zamiast odpowiednich płynów niskozamarzających. Płyny owe mają bowiem taką szczególną właściwość, iż w razie nie szczelności w układzie dość szybko zeń wyciekają. Uzupełnienie płynu zwykłą wodą lub też stosowanie samej wody powoduje zmniejszenie wycieków aż do ich całkowitego ustania w momencie, kiedy nie szczelności zatkane zostały „kamieniem” wytrącającym się z wody. Taka „naprawa” nieszczelnego układu chłodzenia za pomocą zwykłej wody, acz na krótką metę mniej kosztowna, z czasem tylko zwiększa wydatki, jakie musi ponieść automobilista na doprowadzenie silnika i układu chłodzenia do normalnego stanu.

Dylemat – płyn czy woda? – w układzie chłodzenia samochodu został już dawno rozwiązany na korzyść płynu. Okazało się bowiem, że płyn niskozamarzający – przebieżnie stosowany w proporcji 40% płynu, 60% wody destylowanej – ma nie tylko własności umożliwiające eksploatację samochodów w czasie mrozów, lecz także własności antykorozyjne, zapobiegające osadzaniu się „kamienia” w układzie. Nadto płyn niskozamarzający w lecie podnosi temperaturę wrzenia w układzie chłodzenia, a zatem można jeździć przy wyższych temperaturach bez obawy „zagotowania”.

Przed okresem eksploatacji w lecie dobrze byłoby sprawdzić szczelność układu chłodzenia. Ewentualne wycieki łatwo rozpoznać po białych nalotach pod opaskami zaciskowymi czy w okolicach pompy wody. Niekiedy wystarcza wymiana opaski, ale bywają też kosztowniejsze naprawy. Niemniej w trosce o właściwy stan silnika nie wolno lekceważyć nie szczelności układu chłodzenia. W zbiorniku wyrównawczym płyn chłodzący powinien znajdować się pomiędzy kreskami MIN i MAX. Nie wolno dolewać płynu powyżej kreski MAX, zbyt wysokie ciśnienie bowiem w układzie po nagraniu silnika może doprowadzić do poważnych uszkodzeń. I jeszcze uwaga z zakresu BHP – nie należy otwierać zbiornika wyrównawczego przy gorącym silniku, kiedy w układzie występuje nadciśnienie. Otwarcie zbiornika może doprowadzić do groźnych poparzeń.

W.M.

Z MOGIŁY DO CZĘSTOCHOWY

15 lipca na Jasną Górę wyruszy dwudziesta piąta piesza pielgrzymka nowohucka. Pielgrzymki z Mogiły do Częstochowy w czasie tych 25 lat urosły do rangi symbolu. Zaskakująco budzą refleksje. Zajęły znaczące miejsce w życiu religijnym mieszkańców Nowej Huty. Owocowały w duchowe przeżycia, nigdy do końca nie wyczerpane. Opisywano je w prasie i drukach „drugiego obiegu”, wspomniano w wydaniach legalnych. Na ich temat pisali między innymi: O. Jacek Stożek (Szlakiem pielgrzymka, Kraków 1980, s.32); Barbara Krawczyk (Z pielgrzymką do Częstochowy, pamiętniki i wspomnienia, Olsztyn 1985, s.223-235); Artur Gadocha (Piesza pielgrzymka z Krakowa – Mogiły na Jasną Górę, Kraków 1993, praca magisterska pisana na Uniwersytecie Jagiellońskim w Instytucie Religioznawstwa, s.62). Uczestnikom – w atmosferze wzajemnej życzliwości i modlitwy – przywracały wiarę w siebie. Rodziły wewnętrzny pokój ufności, że Bóg przez Matkę Bożą użył swojej siły, aby przetrzymać zło i obronić prawość sumienia. Pozwalały wyjść z siebie i odnaleźć siebie, aby w kłębówisku świata nie czuć się osamotnionym, zapomnianym, niepotrzebnym.

Mówiąc o jubileuszu, spoglądamy za siebie. Sięgamy w niedawną jeszcze przeszłość. Wspominamy początki, pierwszą pielgrzymkę z 1972 roku. Była skromna, cicha, nie zapowiadana; jakby konspiracyjna, bo bez wiedzy i zezwolenia władz państwowych. Brało w niej udział 60 osób, wśród nich trzech cystersów: O. Benignus Deptuła, O. Antoni Kurgan i O. Julian Banachowicz. Z Częstochowy powróciło pieszo 40 osób. Nie było samochodów przewożących bagaż, nie dysponowano sprzętem nagłaśniającym. Każdy niósł swój plecak z rzeczami osobistego użytku, spiwór, jedzenie.

O świcie 16 lipca, w dzień Matki Boskiej Szkaplerznej, po Mszy św. o godzinie 4, pątnicy wyruszyli z mogiłskiej bazyliki w drogę. Towarzyszyło im wschodzące słońce i ptasi świergot. Miasto spało. Była niedziela. Na samym krańcu Nowej Huty, przy „zielonej budce” – kaplicy w Mistrzejowicach, pielgrzymów witał i błogosławił na dalszą drogę ks. Józef Kurzeja. Polecał modlitwom swoją misję budowy kościoła. Prowadził ich drewniany krzyż z wizerunkiem Pana Jezusa Mogiłskiego. Szli polnymi drogami, ścieżkami, lasami. Omijali miasta i asfaltowe szosy. Podążali szlakiem znanych ośrodków kultu religijnego: przez Skalę, Zadroże, Pilicę, Lelów, Świętą Annę, Gidle. Nie była to więc najkrótsza droga z Nowej Huty do Częstochowy. Po dwudniowej modlitwie i odpoczynku na Jasnej Górze wracali, także na piechotę, ale

krótszą trasą. Do Mogiły przyszedli wieczorem 26 lipca. Ogorzali od słońca, uśmiechnięci, szczęśliwi. Na czele powracających, dwójka najmłodszych, dwunastolatki: Marysia Koprowska i Wojtek Pecha, przyniosła obraz „Czarnej Madonny”. Pątniczy krzyż mogiłski pielgrzymi zostawili jako dziękczynne wotum na Jasnej Górze. Zawiesili go w kaplicy Matki Bożej, po stronie ołtarza Krzyża Św. Pozostaje tam dotychczas. Obraz natomiast znajduje się w „katakumbach” opactwa w Mogile. Przed tym obrazem zrodziła się w modlitwie myśl, aby mający powstać kościół i klasztor cystersów w osiedlu Szklane Domy w Nowej Hucie, poświęcić Matce Boskiej Częstochowskiej.

W latach następnych wzrastała liczba pielgrzymów. Usprawniono pomoc medyczną, techniczną. Zadbano o przewożenie bagażu, dowóz świeżego pieczywa. Pielgrzymki stały się jawne, publiczne. Wędrowano bez zezwolenia władz państwowych. W 1974 r. przed Pilicą, cywilni funkcjonariusze milicji z Olkusza, zatrzymali pochód. Każdego uczestnika legitymowano i spisano. Nakazano rozwiązanie pielgrzymki. Pielgrzymka jednak poszła dalej. Aż do Częstochowy ekipa z Urzędu Bezpieczeństwa śledziła jej przebieg. Robiła zdjęcia, prowokowała. Po powrocie do Mogiły O. Benignus, jako organizator i opiekun pielgrzymki, został ukarany przez Kolegium do Spraw Wykroczeń, grzywną w wysokości 1500 zł. Dla ratowania skazanego przed uwięzieniem, mogiłskie pątniczki zebrały wśród siebie wymienioną kwotę w drobnym bilonie. O. Benignus, który nie tracił poczucia humoru, zaniósł to wymieszane w jednym woreczku ciężkie grosiwo „stróżom” porządku społecznego. Nie chciał pozbawiać ich przyjemności liczenia pieniędzy.

W następnym roku – 1975 – wystosowano oficjalne podanie o zezwolenie na wyruszenie pielgrzymki. Pomimo odmownej odpowiedzi, kompania wyruszyła. Liczyła około 300 osób. Przez całą trasę była obserwowana, lecz tym razem żadnych sankcji nie zastosowano. Również w następnych latach przedkładano władzom prośby o zezwolenie, ale także z negatywnym skutkiem. Dopiero w 1980 r. uzyskano pozytywną odpowiedź.

Od 1987 r. pielgrzymka idzie pieszo tylko w jedną stronę. Zawsze wychodzi z kaplicy Pana Jezusa w połowie lipca i trwa 6 dni. Ma charakter pokutny. Bierze w niej udział około 600 – 700 osób. Według statystyki z 1992 r. 40% uczestników, to młodzież w wieku poniżej 20 lat. 8% legitymowało się wyższym wykształceniem. Ponad 40%, wielokrotnie uczestniczyło w pielgrzymce.

Aby pielgrzymka była sprawna i bezpieczna, wymaga odpowiedniego przygo-

towania organizacyjnego i technicznego. Wcześniej wytycza się szczegółowo trasę. Ustala miejsca odpoczynku i postojów. Zabezpiecza się zaplecze noclegowe. Przygotowuje tabor samochodowy dla przewożenia bagażu, kuchni polowej, sprzętu medycznego, sprzętu liturgicznego. Zabezpiecza się środki nagłaśniające. Dla zachowania porządku przewodnik sporządza regulamin pielgrzymki. Układa szczegółowy plan każdego dnia. Dzieli uczestników na grupy noclegowe liczące po 25 osób. Koordynuje sprawny przemarsz kompanii, czas postoju. Odpowiednio przeszkoleni mężczyźni, kierują ruchem drogowym. Do utrzymania łączności pomiędzy pilotem a grupami używane są krótkofalówki. Pielgrzymce towarzyszy duch modlitwy, radości i zdyscyplinowania. Obowiązuje godny i skromny ubiór, zakaz palenia tytoniu, picia piwa i alkoholu, pływania w rzekach i zalewach. W śpiewie pomaga młodzieżowa grupa instrumentalno – wokalna.

Inicjatorem, organizatorem oraz przewodnikiem wszystkich dotychczasowych pielgrzymek był O. Benignus Deptuła (z wyjątkiem jednego pilnego wyjazdu na Litwę i Białoruś). Już w 1970 r. wyruszył samotnie do Częstochowy, aby określić trasę pielgrzymki. Ten sam wyczyn powtórzył w 1971 r. W pracy organizacyjnej od pierwszej pielgrzymki, wspiera go niezawodny aprowizator i kwatermistrz O. Julian Banachowicz oraz O. Antoni Kurgan. Kilku cystersów mogiłskiego opactwa wielokrotnie przemierzało drogę z Nowej Huty do Częstochowy na nogach. Wśród nich duszpasterze młodzieży: O. Antoni, O. Norbert, O. Pius, O. Piotr. Głosili konferencje, prowadzili modlitwy, uczyli nowych pieśni. Przedmiotem konferencyjnych rozważań i modlitw była tematyka ustalana wcześniej. Stanowiła „hasło” poszczególnych pielgrzymek. Każdego roku inna. Była zharmonizowana z programem duszpasterskim ogólnopolskim. W bieżącym roku na pątniczej drodze rozważany będzie temat: POKUTA I POJEDNANIE.

Trwały znak w pamięci pątników zostawili uczestniczący w pielgrzymkach księża proboszczowie i wikarzy nowohuckich parafii. Zwłaszcza ks. Kazimierz Jancarz z Mistrzejowic, ks. pralat Jan Hyc z Pleszowa, ks. Jan Bielański z Dywizjonu 303 – budowniczy i proboszcz kościoła św. Brata Alberta, ks. Jakub Gil ze Wzgórz Krzesławickich – budowniczy kościoła Miłosierdzia Bożego, ks. Jan Gwizdoń – obecnie proboszcz w Czyżynach. Oprócz pierwszej, podczas wszystkich następnych pielgrzymek posługę medyczną ofiarne pełniły siostry zakonne Józefitki. W późniejszych latach dołączyły do nich siostry Służebniczki. Siostra Monika Cebula, józefitka, w tym roku pójdzie z pielgrzymką po raz dwudziesty drugi. Najwier-

niejsza z wszystkich pątników, Maria Wszolek z osiedla Willowego, po raz dwudziesty piąty. Miło wspomnieć, że w pierwszych pielgrzymkach brał udział i przygrywał na gitarze Jan Franczyk – dziś redaktor naczelny „Głosu”. Obecnie rolę pielgrzymkowej kapeli pełni młodzież oazowa z Mistrzejowic.

W książce: Matka Boża w moim życiu (Kraków WAM, 1985), uczestniczka pielgrzymki opowiada: „...była piesza pielgrzymka. Nigdy by mi to do głowy samodzielnie nie przyszło, mimo że lubię wędrowki i przygody, ale zaprosiła mnie wprost do współudziału młodzież z duszpasterstwa z Mogiły... No więc poszłam z nimi zaraz w lipcu. Ta pielgrzymka, to było przede wszystkim wędrowanie z troistością doznań: trudem porannego wstawania, trudem i radością wędrowania, znużeniem i radością modlitwy... Były i uniesienia, gdy wędrowaliśmy wśród rozkołysanego piękną pól i śpiewali godzinki i „Kiedy ranne wstają zorze”, albo gdy na przekór

Uczestnicy jednej z pierwszych pielgrzymek nowohuckich z ks. Kard. Karolem Wojtyłą na Jasnej Górze.

wszystkiemu, wśród burzy, złani deszczem, nie lękający się gromów, jakby sam Wszechmogący rozpiął nad nami ogromny parasol swej łaski. Były cudowne dla mnie chwile wieczorem, gdy śpiewaliśmy „Wszystkie nasze codzienne sprawy” i leżeli na trawie wokół gościnnych kościołów i było takie cudowne miękkie światło, gdy wszystko łagodnie i ucicha, zaczyna pachnieć maciejka i wiem, że znów będą gwiazdy nad naszą kolejną stodołą... ostatnie dni były wspaniałe i radosne. „Wyz duchowy” złapany na pielgrzymce, trzymał mnie potem przez całe wakacje, a śpiewy pielgrzymkowe towarzyszyły nam jeszcze długo potem w domu. Śpiewaliśmy je przy wieczornym wspólnym pacierzu z mężem i Piotrusiem.” (s.90-91)

Podobne przeżycia zachowuje w swym sercu i pamięci, każdy uczestnik tej wędrowki z Matką Chrystusową ku Bogu. Matka Boża dla ludzi wszystkich czasów będzie spotkaniem z Bogiem. Ciągłe będą szły do Niej pielgrzymki. Z Nowej Huty także. I ta dwudziesta piąta – 15 lipca o 6.30 z sanktuarium Krzyża Świętego w Mogile – i te, w następnych latach.

O. Iwo KOŁODZIEJCZYK

TRUDNE PRZYPADKI

W naszym kraju około 40 tys. dzieci i młodzieży wychowywanych jest w rodzinach zastępczych. Około 17 tys. dzieci przebywa w domach dziecka. Trzy i pół tysiąca dzieci trafia co roku do adopcji.

Na terenie gminy krakowskiej w 651 rodzinach zastępczych wychowuje się 813 dzieci.

- Dziecko trafia do rodziny zastępczej wtedy gdy jego sytuacja prawna nie jest wyjaśniona, a rodzice nie zostali pozbawieni praw rodzicielskich. Dziecko posiada własne nazwisko i stałe miejsce zamieszkania oraz prawo do kontaktów z naturalnymi rodzicami. O umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej decyduje sąd. Spraw tego rodzaju jest coraz więcej. I tak gdy w roku 1992 do sądu wpłynęły 962 sprawy o ograniczenie, zawieszenie lub pozbawienie praw rodzicielskich, to w ub. roku liczba takich spraw wyniosła w Krakowie 3500.

Najczęściej roli rodzin zastępczych podejmują się krewni. Koszty utrzymania dziecka w takiej rodzinie ponosi częściowo gmina.

W Krakowie od kilku lat powołano Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych i Adopcyjnych przy TPD.

Z różnych badań wiadomo, że dziecko które przechodzi przez placówkę, ma bardzo rozszewniony stosunek do życia. Nie zna podstawowych form rodzinnych. Dzieci wychowujące się w domu dziecka powielają często model swoich rodziców. Dziewczyny często zachodzą w ciążę, a w późniejszym wieku takie osoby są klientami domów opieki dla bezdomnych. Dzieje się tak często dlatego, że jako dzieci nie mieli wzoru rodziny - mówi dr Wanda Klominek, przewodnicząca Stowarzyszenia.

Celem Stowarzyszenia jest niesienie pomocy i służenie radą rodzicom adopcyjnym i zastępczym oraz wychowującym się w tych rodzinach dzieciom. Rodziny te borykają się bowiem często z różnorodnymi problemami. Sekcją Stowarzyszenia jest sekcja „Młodzi w opiece”.

Stowarzyszenie przygotowuje dzisiaj projekt rodzin zastępczych pod hasłem „Prawo Dziecka do Rodziny”

- Idea polega na tym, że sędzia decydując o tym co z dzieckiem należy zrobić, gdy rodzice naturalni nie mogą - z różnych względów nim się zająć: nie chcą; nie mogą bądź nie powinni, wskazuje rodzinę zastępczą. Przy ośrodku adopcyjnym powinien być bank danych o rodzinach zastępczych niejako zawodowych, przeszkolonych. Taki bank danych o rodzinach adopcyjnych nasz ośrodek zaczyna robić i chodzi o to by podobne informacje zebrać o rodzinach zastępczych.

Dzisiaj z reguły więc dziecko trafia najpierw do placówki opiekuńczej i mija wiele czasu zanim trafi do rodzinnej formy opieki.

Rodziny zastępcze, te też powinny być odpowiednio przygotowane do takiej funkcji. I na przykład dziecko pozostawione przez matkę w szpitalu, zamiast przez trzy miesiące przebywać na oddziale powinno trafić do rodziny zastępczej - mówi Danuta Wiecha, koordynator projektu „Prawo Dziecka do Rodziny”.

- W świecie przeważa tendencja wiązania dziecka z rodziną biologiczną. W rodzinie zastępczej powinno ono przebywać

tak długo, jak długo istnieje sytuacja kryzysowa. To wymaga nastawienia także na pomoc rodzinie. Budzi to u nas kontrowersje, nie ma też u nas możliwości, a równocześnie nie ma kto tej pracy z rodziną prowadzić - dodaje dr Klominek.

Dzisiaj obserwować można pewne jaskółki nowego podejścia: rodzina adopcyjna często rezygnuje z praw do adopcji, a zostaje rodziną zastępczą w związku z pomocą materialną gminy, jakie to za sobą niesie. Jest to zrozumiałe w dzisiejszych trudnych czasach.

Ciągle jednak w naszym kraju jest zbyt mało osób pragnących w ten sposób pomagać dzieciom. Na pewno nie jest to decyzja łatwa. Stowarzyszenie rodzin Adopcyjnych i Zastępczych apeluje do chętnych, którzy chcieliby zająć się tą formą opieki nad skrzywdzonymi dziećmi. Zainteresowanych prosimy o kontakt ze Stowarzyszeniem Rodzin Adopcyjnych i Zastępczych przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci: Kraków ul. Św. Marka 20/14, kontakt telefoniczny 23-20-20 lub na dyżurach członków Stowarzyszenia we środy, w godz. od 15 do 17.

(Krys)

DOM OTWARTY

Dom Pomocy Społecznej w os. Hutniczym przystosowany jest do działalności w trzech różnych profilach. Przygotowano w nim dwanaście łóżek na pobyt stacjonarny dla osób ze schorzeniami układu nerwowego - przeważnie cierpiących na schizofrenię. Grupa jest kodyfikacyjna. Wymagany jest jedynie wiek powyżej 18 lat. Pełne zabezpieczenie finansowe gwarantują chorym renty inwalidzkie, rodzinne lub zasiłki. ZUS ściągą siedemdziesiąt procent na potrzeby placówki, a jako, że ta jest jednostką budżetową, pieniądze wędrują do skarbu państwa. Cała sfera usług medycznych, psychologicznych i socjalnych załatwiana jest w porozumieniu z rodziną przebywającego w Domu pensjonariusza. Dyrektor Pelagia Gądek-Trynka opowiada, że dopiero po roku 90. szef Wojewódzkiego Zespołu Pomocy Społecznej zaczął „wyciągać” ludzi z różnych DPS-ów i tworzyć im godne warunki życia, zbliżone do tych jakie na co dzień mają ludzie mieszkający w swoim rodzinnym środowisku. Wtedy też Zakłady Pomocy Społecznej przekształciły się w Domy.

- Jeśli nasze placówki mają się nazywać „domami”, to trzeba pamiętać, że pod pojęciem domu kryją się pewne wartości - mówi dyr. Trynka. Nie chodzi więc tylko o to, by związek pensjonariusza z placówką ograniczał się do spania, spożywania posiłków i wspólnego świętowania Bożego Narodzenia czy Wielkanocy. Chcemy czegoś więcej. Dlatego nasi podopieczni, jeśli potrafią to pracują. Staramy się by wychodzili od nas i wracali tak jak wychodzi się i wraca do domu.

Minione dwa lata pracy z grupą stacjonarną poświęcone były przygotowaniu do samodzielności. Po

psychologiczno-pedagogicznej terapii trwającej rok, grupy chłopców przechodziły od nas do Domu przy ul. Łanowej, gdzie dziś mogą prowadzić w miarę samodzielne i aktywne życie. Dyrektor Gądek-Trynka dużo opowiada o pracy z grupami stacjonarnymi. - To jakby przedszkole i pierwsza klasa - mówi. Trzeba kogoś uczyć jak kroi się chleb, wytyczyć mu trasę do pracy, nauczyć jak się wypełnia druk na pocztę. To są tak podstawowe sprawy, że dla normalnego człowieka (czy istnieje zresztą jakaś norma?), żyjącego w rodzinie, aż niepojęte.

- Dom rzeczywiście tętni życiem.

- Do nas się wchodzi jak na pocztę. Taki ruch - opowiada dyrektor. Ale nikt nikogo nie szuka, nie pilnuje. Każdy może czuć się jak u siebie. Regulamin wprowadzić wisi na ścianie, ale w codziennym życiu przestaje być potrzebny, w tym domu, w którym nie ma w oknach krat.

Oczywiście ten „niekontrolowany luz”, to wynik konkretnego zamysłu, czy jak kto woli efekt pedagogicznego przechrzta. - Kiedy zabierałam młodych ludzi, na przykład z domów dziecka - opowiada dyrektor Trynka - to oni byli przyzwyczajeni do pewnego rygoru - specjalnych zezwoleń, przepustek. A ja im mówiłam - proszę bardzo, idź. Bardzo się bałam, ale prosiłam: powiedz, tak jak w domu mówię ci matce, gdzie idziesz, żebym ja się nie musiała martwić o ciebie. Na początku bywało, że szli na całą noc, ale później już nikt nie uciekał. To podejście stare jak świat. Zniknięcie zakazanego owocu znacznie osłabia motywację do zabronionych wyczynów.

Ci, którzy po terapii trafili do innych placówek, gdzie mogą żyć samodzielnie, dziś na Hutnicze przychodzą w odwiedziny. Czasem wpadną jak wiatr i zapytają: „przyjdiesz szefowa na ślub?”...

Z tymi ludźmi pracuje się znakomicie. Są szczerzy, ale od innych także wymagają szczerości i otwartości. Oni nie mają żadnych barier. Właściwie to oni uczą nas prawdziwie.

★★★

Dzienna grupa geriatryczna działa blisko trzy lata. Przewidziano w niej 55 miejsc. Powstała, by wypełnić lukę pomiędzy stacjonarnymi DPS-ami, a zamkniętymi zakładami służby zdrowia. - Najkrócej mówiąc chodzi o to, by ludzi starszych jak najdłużej utrzymać w środowisku - mówi dyrektor Gądek-Trynka.

Średnia wieku wynosi 70 lat, a przez Dom przewinęło się już 280 osób. Ale jest też grupa stała, około czterdziestu osób, które przychodzą na Hutnicze od samego początku. - Przyzwyczaili się do siebie, do wycieczek, zajęć, które im się oferuje. Nawet do tego, że mają się z kim wyklócić.

Oprócz zajęć ze starszymi ludźmi, Dom podejmuje także pracę z ich rodzinami, próbując jakoś gościć zgrzytliwą czasami i nieporadną starość z mało tolerancyjną i rozbieganą młodzieżą. - Trzeba młodym ludziom wyjaśnić, że specyficzne zachowanie starszej matki czy starszego ojca, ich wtrącanie się „w nie swoje sprawy”, to nie wynik zły woli. Bo przecież dla rodziców dziecko zawsze będzie dzieckiem. Nieważne czy będzie miało lat czterdzieści, czy pięćdziesiąt. Z kolei rodziców też próbujemy przekonywać, że ich dzieci są już dorosłe, pracują, mają własne rodziny... Zresztą wiele tych nieporozumień bierze się stąd, że ludzie nie mają czasu na spokojną, dłuższą rozmowę, na dotarcie do siebie. W końcu nawet naj-

piększy Dom Pomocy Społecznej nie zastąpi rodzinnego ciepła...

W grupie geriatrycznej działa teatr i zespół wokalny. Organizowane są wycieczki. W tym roku po raz drugi grupa wyjedzie na dwutygodniowy turnus rehabilitacyjny. Tym razem do Żegiestowa.

Starość zbliża ludzi do siebie - twierdzi dyrektor Trynka. Tu są wszyscy. Od suwnicowej po profesora uniwersytetu. I bez żadnych problemów grają spokojnie w karty.

★★★

Dzienna grupa psychiatryczna przewidziana jest dla osób między osiemnastym a czterdziestym rokiem życia. Powstała po to, by na kilka godzin dziennie odciążać rodziców lub opiekunów. Ponieważ i ta grupa jest kodyfikacyjna, więc i tu zdarzają się wielkie miłości. - Oczywiście musi to być jakoś kierowane, ale przecież i oni mają prawo do uczuć - słyszę opinię pracowników Domu.

★★★

Doświadczenie w pracy z ludźmi korzystającymi z pomocy takich domów jak ten w os. Hutniczym przychodzi z latami. Najgorzej jest, gdy pracownik uważa, że wie wszystko, że jest nieomylny. Gdy nie potrafi, w tym pozytywnym sensie, zniżyć się do poziomu podopiecznego - mówi mi na pożegnanie dyrektor Gądek-Trynka.

Agnieszka NIETRESTA

RADA DZIELNICY XVIII os. Centrum „B” 6. Tel. 44-78-40

Biuro Rady czynne: **pon.-czw.:** od godz. 10⁰⁰ do 12⁰⁰ i od 16⁰⁰ do 18⁰⁰.
piątek: od godz. 10⁰⁰ do 12⁰⁰.

Komisje Problemowe Rady pracują w godzinach popołudniowych - terminy uzgadnianie są tydzień wcześniej.

ZARZĄD RADY DZIELNICY XVIII

Przewodniczący: Józef KRĘŻOLEK, Zast. przewodniczącego: Stanisław MARANDA, Członek zarządu: Andrzej MARCINIAK, Członek zarządu: Adam OBUSZKO.

Przewodniczący przyjmuje w poniedziałki od godz. 16⁰⁰ do 18⁰⁰, w czwartki od godz. 16⁰⁰ do 17⁰⁰.

W siedzibie Rady, w każdy poniedziałek w godz. 10⁰⁰-12⁰⁰ dyżur Zarządu Zrzeszenia Właścicieli Lokali i Budynków Komunalnych w Krakowie.

SPRZEDAŻ ALKOHOLU W SKLEPIE ABC

Jak już informowaliśmy na łamach „Głosu”, 216 mieszkańców os. Centrum B listem otwartym do władz Miasta Krakowa domagało się zakazu sprzedaży alkoholu w godzinach nocnych przez sklepy ABC i „Duduś”. Sprzedaż ta jest bowiem przyczyną pijackich awantur zakłócających spokój. Rada otrzymała w tej sprawie odpowiedź prezydenta Miasta, że sprawa będzie rozpatrywana, gdy zakończy się obecne zezwolenie udzielone tym sklepom na nocną sprzedaż alkoholu. Nie czekając na upływ tego terminu kierownictwo firmy „Super Markety ABC” powiadomiło Radę, że z własnej inicjatywy zawiesiło sprzedaż nocną w sklepie ABC wszystkich artykułów, a zatem również i alkoholu. Dziękujemy za ten gest dobrej woli. Szkoda, że nie jest to decyzja na czas nieoznaczony, gdyż kierownictwo wymienionej wyżej firmy zapowiedziało możliwość jej cofnięcia.

Zarząd Dz. XVIII

„BOSMAN” ZAPOWIADA POPRAWĘ

W związku z krytycznymi uwagami mieszkańców bloku nr 1 w os. Centrum D skarżących się na działalność Spółdzielni „Bosman” Rada otrzymała od tej firmy pismo zapowiadające wprowadzenie zmian w jej funkcjonowaniu polegających na:

- * wyłączeniu sprzedaży taniego wina w godz. 19.00 do 9.00,
- * odmowie sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym,
- * maksymalnemu wyciszeniu przyjmowania picia i naboju w godzinach rannych,
- * ogrodzeniu siatką drucianą trzech pojemników na śmieci z zamykaną bramką,
- * przestrzeganiu segregacji śmieci w pojemnikach,
- * zainstalowaniu słupków uniemożliwiających zastawianie dojeżdżających do klatki schodowych przez samochody dostawcze.

Zarząd Dz. XVIII

RADZILI ZRZESZENI WŁAŚCICIELE MIESZKAŃ

20 czerwca odbyło się walne zebranie członków Zrzeszenia Właścicieli Lokali w Budynkach Komunalnych w Krakowie, którego celem było omówienie dotychczasowej działalności Zrzeszenia.

Przypomnijmy, że statutowym zadaniem tej organizacji jest obrona interesów tych właścicieli zagwarantowanych ustawą o własności lokali. W związku z tym Zrzeszenie przeprowadziło wiele interwencji – część skutecznych – u właściwych władz, takich jak prezydent Miasta Krakowa, przewodniczący Rady Miasta Krakowa, minister gospodarki przestrzennej i budownictwa, rzecznik praw obywatelskich czy wreszcie w komisji sejmowej ds. budownictwa. Ogółem interweniowano ponad 100 razy.

Ze szczególnym zaangażowaniem Zrzeszenie zabiegało o obniżenie stawki za eksploatację budynków, które faktycznie nastąpiło z kwoty 0,62 zł do 0,53 zł. Członkowie Zarządu Zrzeszenia uczestniczyli w zebraniach Wspólnot Mieszkaniowych, na których m.in. przeciwstawiali się niekorzystnym uchwałom zawyżającym zaliczki lub koszty remontów bez ich pełnego uzasadnienia.

W sprawozdaniu Zrzeszenia, jak również w wypowiedziach uczestników zebrania, krytycznie oceniono działalność Zarządu Budynków Komunalnych z powodu słabego nadzoru nad funkcjonowaniem „ADREMU”. Najwięcej uwag zgłoszono pod adresem „ADREMU” dopuszczającego się takich nieprawidłowości jak: zawyżanie stawek, pobieranie należności za usługi nie wykonane, nierzetelne wykonywanie remontów, brak pełnej dokumentacji przetargowej, brak przetargów na roboty remontowe.

Wyjaśniono, że Zrzeszenie, jak tego oczekiwali niektórzy jego członkowie, nie jest w stanie kontrolować wszystkich budynków celem ustalenia występujących w nich usterek. Zapewniono zebranych, że Zrzeszenie będzie podejmować właściwe interwencje, gdy właściciele mieszkań zgłoszą mu przypadki rażących zaniedbań.

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Zrzeszenia zdemontowało jednoznacznie rozpowszechnianą pogłoskę, że członkowie Zarządu otrzymują wynagrodzenie za swą działalność na rzecz Zrzeszenia. Zarząd pracuje społecznie, gospodarując bardzo oszczędnie funduszami pochodzącymi ze składek członkowskich. Na zebraniu uchwalono zmniejszenie tych składek z kwoty 3 zł do 1 zł miesięcznie. Wpisowe i składki można wpłacać w każdy poniedziałek w os. Centrum B, blok nr 6 w godz. 10.00 – 12.00. (A.O.)

PODZIĘKOWANIE

Składam serdeczne podziękowanie p.p. Elżbiecie Nowosad i Mirosławowi Jaxa-Kwiatkowskiemu z firmy Pizza Factory Polska Oddział Kraków, ul. Szewska 16, za zakupienie 50 biletów oraz firmie Opony Serwis, ul. Siewna w Krakowie, za zakupienie 20 biletów – za pośrednictwem Agencji Usług Artystycznych „IMPRESARIAT” – dla dzieci specjalnej troski na imprezę artystyczną z okazji „Dnia Dziecka”. Impreza odbyła się 31 maja br. w hali Klubu „Korona”. Była to Wielka Gala Piosenki Dziecięcej pt. „Tęcze piosenki Jana Wojdaka i jego gości”.

Janina Buda
Kierownik Klubu „Wersalik”
Ośrodka Kultury Kraków – Nowa Huta
os. Ogrodowe 15

Rubrykę „Głos Nowohuckich Dzielnic” redagują przedstawiciele samorządów lokalnych.

Rada Dzielnic XVI: ul. Fatimska 8,
tel. 44-92-01.

Biuro Rady czynne: w poniedziałek w godz. 9.00 – 17.00, od wtorku do piątku w godz. 8.00 – 16.00.

Przewodniczący Rady Henryk Kazimierski
przyjmuje:

w poniedziałki w godz. 17.00 – 20.00, we wtorki w godz. 8.00 – 12.00.

SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA ZADAŃ PRIORYTETOWYCH RADY DZIELNICY XVI W RAMACH 350.000 ZŁ ZAPLANOWANYCH DLA KAŻDEJ DZIELNICY W BUDŻECIE MIASTA KRAKOWA NA ROK 1995.

Lp	Zadania	Plan	Wykonanie
1.	Szk. Podst. Nr 82 os. Kalinowe – wymiana kanalizacji wew., malowanie po remoncie.	9.000	9.000
2.	Szk. Podst. Nr 86 os. Jagiellońskie – wymiana i konserwacja stolarki okien.	9.000	9.000
3.	Szk. Podst. Nr 92 os. Kalinowe – konserw. stolarki okiennej.	9.000	9.000
4.	Szk. Podst. Nr 100 os. Albertyńskie – naprawa boiska sport., malowanie sanit. kuchni z zapleczem, konserw. stolarki okiennej.	9.000	9.000
5.	Szk. Podst. Nr 101 os. Jagiellońskie – wymiana inst. wod.-kan., remont i częściowa wymiana stolarki okiennej.	9.000	9.000
6.	Szk. Podst. Nr 102 os. Niepodległości – odgrzybianie piwnic (3.300 zł), malow. korytarzy po wykonanej wymianie inst. elektrycznej (5.700 zł).	9.000	9.000
7.	Szk. Podst. Nr 104 os. Wysokie – wymiana stolarki okiennej w sali gimnastycznej, montaż okratowania, malow. sali gimnast.	9.000	9.000
8.	Szk. Podst. Nr 115 os. Jagiellońskie – malowanie stolarki okiennej.	9.000	9.000
9.	Szk. Podst. Nr 125 os. Strusia – wymiana stolarki okiennej i drzwiowej.	9.000	9.000
10.	Szk. Podst. Nr 143 os. Kościuszkowskie – naprawa i malowanie okien, wyłożenie podłóg płytkami PCV.	9.000	9.000
11.	Szk. Podst. Nr 101 os. Jagiellońskie – zakup sprzętu sportowo-rekreacyjnego.	3.000	3.000
12.	Liceum Ogóln. Nr III przy Zespole Szk. Ogóln. os. Wysokie – remont dachu.	15.000	15.000
13.	Zespół Szk. Zawodowych Nr 1 os. Złota Jesień – remont dachu.	15.000	14.500
14.	Przedszkole Nr 97 os. Kalinowe – zakup pomocy dydaktycznych.	2.000	2.000
15.	Przedszkole Nr 113 os. Jagiellońskie – zakup pomocy dydaktycznych.	2.000	2.000
16.	Przedszkole Nr 115 os. Albertyńskie – zakup pomocy dydaktycznych.	2.000	2.000
17.	Przedszkole Nr 116 os. Jagiellońskie – zakup pomocy dydaktycznych.	2.000	2.000
18.	Przedszkole Nr 117 os. Na Lotnisku – zakup pomocy dydaktycznych.	2.000	2.000
19.	Przedszkole Nr 120 os. Strusia – zakup pomocy dydaktycznych.	2.000	2.000
20.	Przedszkole Nr 142 os. Przy Arce – zakup pomocy dydaktycznych.	2.000	2.000
21.	Przedszkole Nr 143 os. Kościuszkowskie – zakup pomocy dydaktycznych.	2.000	2.000
22.	Przedszkole Nr 151 os. Niepodległości – zakup pomocy dydaktycznych.	2.000	2.000
23.	Dworek J. Matejki – drobne remonty lokalu.	1.000	998
24.	Dofinan. zakupu sprzętu medycznego dla Szpitala St. Żeromskiego Oddział Intensywnej Terapii.	5.000	4.852
25.	Przychodnia Nr 7 os. Złota Jesień – remont pomieszczeń (uzupełnienie tynk., wymiana podłóg PCV, malowanie).	5.500	5.500
26.	Przychodnia P/Gruźlica os. Górali – zakup spirometru i nebulizator.	3.500	3.500
27.	Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Hospicjum” – wykon. posadzki w holu głównym.	4.000	4.000
28.	Opracowanie projektu i wykonanie parkingów zielonych w rejonie bl. 21, 23, 25 w os. Przy Arce i przy bl. 5 w os. Kazimierzowskim – Rejon II.	17.500	12.532
29.	Opracowanie projektu i wykonanie parkingów zielonych w rejonie bl. 6, 19, 20, 21 w os. Na Lotnisku i przy bl. nr 9 w os. Strusia.	26.000	7.216
30.	Międzyszkolny Basen Pływacki w os. Kolorowym – zakup i montaż trzonów kotłów parowych.	4.000	4.000
31.	Remont ulic i chodników – Rej. I obejmujący osiedla: Albertyńskie, Niepodległości, Kościuszkowskie i okolice. * Wykonano: ułożono nawierzchnię asfalt. na ul. Braci Schindlerów wraz z remontem chodnika 432 m kw., remont chodników w os. Albertyńskim: od okrągłaka do bl. 13, 14, 15, 17 – 362 m kw., przy piekarni 65 m kw., przy bl. 33-35 – 116 m kw., przy bl. 17-20 – 335 m kw., przy przychodni 65 m kw., przy przedszkolu – 54 m kw., wykonano nawierzchnię chodników w os. Albertyńskim: przy okrągłaku nr 2-65, 5 m kw., pomiędzy bl. 37 a hotelem „Lipsk” – 114 m kw., nakładkę bitumiczną na chodnikach w os. Albertyńskim i Kościuszkowskim – 59 m kw., ułożono chodnik przy pawilonie „Max” – 36 m kw.	51.000	* 49.423
32.	Remont ulic i chodników – Rej. II obejmujący osiedla: Kazimierzowskie, Przy Arce, Jagiellońskie, Złota Jesień i okolice. *** Wykonano: remont ul. Cienistej i Fatimskiej masami bitumicznymi 208 m kw., naprawiono asfaltowy chodnik w rej. Szk. Podst. Nr 86 i bl. nr 7 (pomiędzy os. Kazimierzowskim a Jagiellońskim) – 517 m kw., zbudowano chodnik od Szk. Podst. Nr 86 do bud. nr 19 – 50 m kw. i wzdłuż ogrodzenia Szk. Podst. nr 115 i 86 – 174 m kw., nakładki bitumiczne na wjeździe do Szk. Podst. nr 115 wraz z przełożeniem chodnika – 158 m kw. Zadanie dofinans. w wys. 2.233 zł z zad. nr 31 (1.577 zł) i zad. nr 32 (656 zł).	25.000	** 27.233
33.	Remont ulic i chodników – Rej. III obejmujący osiedla: Na Lotnisku, Strusia, Kalinowe, Wysokie i okolice. ** Wykonano: chodnik o nawierzchni bitumicznej na os. Kalinowym, remont naw. bitumicznej ulic i parkingów w os. Strusia – 500 m kw., przebudowano chodnik na os. Kalinowym wzdłuż ul. Okulickiego i od ul. Dunikowskiego do szkoły – 900 m kw.	27.300	*** 26.644
34.	Wykonanie oświetlenia między placem targowym „Bieńczyce” a osiedlem mieszkaniowym przy ul. Fatimskiej.	6.200	6.200
35.	MDK J. Korczaka os. Złota Jesień – dofinansowanie bieżących remontów.	5.000	5.000
36.	Klub „Centrum przy SM „Victoria” w os. Kościuszkowskim – zakup telewizora,	1.500	1.499
	malowanie pomieszczeń klubu.	1.500	1.500
37.	Szpital im. L. Rydygiera, Zakład Radiologii (dofinansowanie zakupu komputera wspólnie z Dzielnicą XV).	5.000	5.000
38.	Komunikacja z mieszkańcami Dzielnic. Gazetka lokalna, tablice informacyjne,	3.100	3.119
	zakup kserokopiarki.	8.900	8.900
39.	Przemysłowy Zespół Opieki Zdrowotnej przy HTS – zakup sprzętu medycznego.	5.000	5.000
40.	Miejska Poradnia Leczenia Osteoporozy ul. Ulanów 29 przy ZLO Śródmieście – zakup densytometru (aparat do mierzenia gęstości kości).	3.000	3.000
	RAZEM	350.000	325.996

W 1995 r. radni borykali się ze słabą jakościowo i nieterminową realizacją remontów dróg i chodników prowadzonych przez Zakład Gospodarki Komunalnej Nr II. Część robót została zakwestionowana i w ramach kosztów gwarancyjnych jest poprawiana przez wykonawców w br.

W związku z pracami nad planem budżetu na 1997 r. w zakresie zadań priorytetowych – Rada Dzielnic zwraca się do Mieszkańców o składanie pisemnych wniosków i propozycji w tej sprawie w Biurze Rady.

W następnej informacji przedstawimy zakres prac planowanych do finansowania przez Radę w 1996 r.

Zespół ds. informacji i łączności z mieszkańcami:

1. Zdzisław Pawiński 2. Jadwiga Dymek 3. Adam Ropka.

LOKATORZY I KAMIENICZNIKY

(CIĄG DALSZY ZE STR. 1)

Od 2 lipca 1994r. obowiązuje nowa ustawa o najmie lokali i dodatkach mieszkaniowych. Pod jej rządami powinny nastąpić zmiany porządkujące relacje między wynajmującymi a najemcami, lecz aby je przeprowadzić, trzeba dobrze znać i właściwie interpretować przepisy prawa. Praktyka wykazuje, że w wielu przypadkach mają z tym kłopoty nawet właściciele i administratorzy budynków mieszkalnych.

Obowiązujące prawo lokalowe traktowane jest jako wstęp do zmian mających nastąpić po roku 2004, kiedy to, jak się uważa, właściciele prywatnych kamienic będą mogli dyktować warunki czynszowe i dysponować lokalami bez ograniczeń. Rozumienie takie jest błędne.

OCHRONA NAJEMCY

Również po 2004 r. obowiązywać będzie dalsza ochrona najemcy przed nieuzasadnionym wypowiedzeniem najmu. Tak zresztą jest we wszystkich krajach wysoko rozwiniętych. Powstanie najprawdopodobniej osobna ustawa o ochronie lokatorów. Podobnie jak teraz tylko w szczególnych wypadkach będzie mogło dojść do wypowiedzenia mieszkania: jeżeli najemca użyje lokalu niezgodnie z umową lub przeznaczeniem, rażąco wykroczy przeciw porządkowi domowemu, nie ureguluje czynszu lub opłat co najmniej przez dwa pełne okresy płatności. Wyjaśnienie tego podstawowego dylematu już na wstępie być może uspokoi liczne gro- no najmców lokali. Do 31 grudnia 2004 r. będzie się płacić czynsz regulowany. Później będzie to czynsz wolny, zapewne wyższy od dotychczasowego. Podwyższenie jego wysokości będzie jednak mogło nastąpić dopiero po uprzednim wypowiedzeniu czynszu przez wynajmującego z zachowaniem 3-miesięcznego terminu wypowiedzenia. Musi ono być przeprowadzone (pod rygorem nieważności) w formie pisemnej. Wynajmujący nie jest zobowiązany do wymieniania przyczyny podwyżki, ale na żądanie najemcy musi ją uzasadnić i podać jej kalkulację.

CZYNŚZ

Obecnie czynsz obejmuje: podatek gruntowy, podatek od nieruchomości, koszty administrowania, ko-

szty konserwacji, utrzymania technicznego budynku, zieleni oraz wszystkich pomieszczeń użytkownika, w tym opłaty za utrzymanie czystości, energię ciepłą i elektryczną w ogólnie dostępnych pomieszczeniach, jak np. klatki schodowe. Oprócz czynszu najemca zobowiązany jest do płacenia za świadczenia związane z eksploatacją mieszkania, a więc za energię elektryczną i ciepłą, gaz, wodę, odbiór nieczystości (stałych, płynnych), windę i za antenę zbiorczą oraz domofon.

OBOWIĄZKI WYNAJMUJĄCEGO

Wymiana pieców gazowych, stolarki okiennej i drzwiowej, podłóg, posadzek, wykładzin podłogowych i ściennych okładzin ceramicznych, szklanych itp. w kuchni i pomieszczeniach sanitarnych oraz okien, drzwi, wbudowanych mebli (łącznie z ich wymianą) należy do najemcy. Najemca musi też troszczyć się o właściwą konserwację lub naprawę pieców węglowych i akumulacyjnych, jeżeli takie posiada. Obowiązkiem najemcy jest malowanie drzwi i okien od strony wewnętrznej. Najemca powinien także naprawić grzejniki centralnego ogrzewania. Gdyby należało takie ogrzewanie wymienić (zakładając, że nie zostało ono założone na koszt właściciela kamienicy) to koszty za wymianę ponosi również lokator (wynajmujący).

EKSMISJA

W sytuacji gdy eksmisja żąda właściciel lub zarządca budynku w stosunku do osób zajmujących lokal bez tytułu prawnego, a sąd o niej zdecyduje, lokalu socjalnego nie przyszuje się. Komu więc przyszuje lokal socjalny? Osobom, w stosunku do których sąd orzekł rozwiązanie najmu i eksmisję. Taki lokal przyszuje się na czas określony.

ny. W gminie Kraków można go otrzymać na rok, z możliwością przedłużenia terminu, jeśli najemca spełnia kryteria niedostatku (dochód brutto nie przekracza 100 procent najniższej emerytury - w przypadku gospodarstwa jednoosobowego, a wieloosobowego - 50 procent najniższej emerytury). Obowiązek dostarczania lokalu socjalnego (osobom, które otrzymały do tego omówione wyżej uprawnienia) spoczywa nie na wynajmującym (właścicielu budynku lub lokalu), lecz na gminie. Osoba mająca prawo do takiego mieszkania nie może zostać wyrzucona na bruk. Eksmisji nie można wykonać aż do czasu dostarczenia lokalu socjalnego przez gminę.

WYPOWIEDZENIE UMOWY NAJMU

Najwięcej obaw wzbudza możliwość wypowiedzenia umowy najmu mieszkania bez uzasadnionych przyczyn. W świetle obowiązujących przepisów mogą zaistnieć dwie takie sytuacje. Jeżeli właściciel chce zamieszkać w swojej kamienicy, posiada w zasobach gminy lokal spełniający wymagania lokalu zamieszkalnego, to może wypowiedzieć lokatorowi mieszkającemu w jego kamienicy umowę najmu z trzymiesięcznym wypowiedzeniem. Najemca jest wówczas zobowiązany przenieść się do wskazanego lokalu na własny koszt. Gmina natomiast musi zawrzeć z nim umowę najmu już od następnego dnia po upływie wypowiedzenia najmu przez właściciela.

Druga sytuacja ma miejsce wtedy, gdy właściciel nie dysponuje żadnym lokalem a chce zamieszkać w swojej kamienicy. W takiej sytuacji może wypowiedzieć umowę w terminie nie krótszym niż dwa lata. Dodatkowym warunkiem jest przyjęcie przez gminę obowiązku zawarcia umowy najmu z osobą, wobec której właściciel ma zamiar wypowiedzenia umowy najmu.

Jak wynika z powyższych rozważań solidni lokatorzy płacący regularnie czynsz i przestrzegający reguł normalnego użytkownika mieszkania oraz zasad współzycia sąsiedzkiego nie muszą się obawiać jakichś radykalnych i wrogich posunięć właściciela kamienicy. Na pewno z czasem wzrosną czynsze, ale jest to zgodne z ogólnym trendem urealniania opłat za mieszkania, podobnie jak w spółdzielniach mieszkaniowych i zasobach komunalnych. W następnym artykule z tego cyklu postaramy się przybliżyć prawa i obowiązki administrujących i mieszkających w zasobach spółdzielczych.

ŚLAWOMIR PIETRZYK

WZDŁUŻ „ZAKOPIANKI”

Wreszcie zrobiło się ciepło i zielono. Najwyższy czas ruszyć się z domu i wybrać na wycieczkę. W poprzednich latach kilkakrotnie zwiedzaliśmy dwórki w okolicach Nowej Huty. Tym razem zatem proponujemy przejażdżkę wzdłuż „zakopianki” w najbliższym sąsiedztwie Krakowa. Można się tutaj wybrać czerwonym autobusem z Borku Fałęckiego, własnym samochodem, a co bardziej wysportowani rowerem.

SWOSZOWICE I LUSINA

Jeszcze w granicach Krakowa znajdują się Swoszowice, które czynią Kraków miastem uzdrowiskowym. Tutaj bowiem znajdują się lecznicze wody, zarówno do kąpieli, jak i mineralne do picia.

Po zaspokojeniu pragnienia powracamy na „zakopiankę” i tuż za rogatkami Krakowa (za Centrum samochodowym Viamotu) skręcamy w lewo i po 1 kilometrze dojeżdżamy do Lusiny. Tutaj znajduje się dwór z 1688 roku przebudowany w XIX wieku. Niestety nie mogliśmy zwiedzić dworu, gdyż obecnie znajduje się on za wysokim murem i zamkniętą bramą. Spotkana starsza mieszkanka Lusiny Helena Więclaw opowiedziała nam współczesną historię dworu. Przed wojną dwór był własnością Stanisława Słopa. Zapewniał on pracę okolicznym mieszkańcom. Moja rozmówczyni ożywia się, gdy wspomina czasy kiedy była dzieckiem. „Wtedy, panie, była bieda, a dziedzic zapewniał nam przeżycie”. Po wojnie Słopę rozparcelowano, a dwór i zabudowania gospodarskie przejęło państwo. Funkcjonujące tutaj gospodarstwo rolne z Libertowa egzystowało przez lata, a dworek doprowadziło prawie do ruiny. Niedawno od gminy kupił go konserwator zabytków. Znajduje się tutaj pracownia konserwacji zabytków. Nie udało mi się ustalić, czy cała posesja jest prywatną własnością. Szkoda, że dwórku nie można zobaczyć z bliska. Ponoć niedawno było tu włamanie i nowi właściciele dlatego tak szczerze odgradzają się od „obcych”.

MOGILANY

Ponownie powracamy na „zakopiankę” i po kilku kilometrach dojeżdżamy do Mogilan, które są bardziej znane mieszkańcom Krakowa. Kiedy nie było jeszcze drogi „szybkiego ruchu”, tędy przejeżdżało się jadąc do Myślenic i dalej do Zakopanego. Mogilany są pięknie położone na wznie- sieniu, skąd rozciąga się wspaniały widok na okolicę. Pierwsza wzmianka o Mogilanach pochodzi z dokumentu żony Leszka Białego, Grzymisławy, która zatwierdziła darowiznę królewskiej Mogilan na rzecz wojewody sandomierskiego Goworka. Następnie przez długie lata tymi ziemiami władał klasztor Cystersów ze Szczyrzyca. W 1560 roku zamienił się z Cystersami włości kasztelan krakowski Spytek Jordan, przejmując Mogilany i budując tutaj piękny pałac. Włości kolejno były w rękach Borków, Massalskich i Potockich. W roku 1802 od Potockich odkupuje Mogilany wielki łowczy sanocki, Józef Nowina Konopka. Pałac zostaje rozebrany, a w jego miejsce zbudowany zostaje dwór, budynek administracyjny, spichlerz i dwa browary. Obecnie w dworku znajduje się Ośrodek Konferencyjny PAN w Krakowie. Niestety na bramce powitał nas napis

Pałac na sprzedaż

„z dniem 30.04 1996 zamknięto dostęp do dworku i parku ze względu na wandalizm i zaśmiecanie terenu przez pseudoturystów”. Natomiast można i warto zwiedzić miejscowy kościół pod wezwaniem św. Bartłomieja, gdzie po kilkukrotnych przebudowach znajdują się jednak cenne zabytki. Należą do nich ołtarz z 1700 roku z krucyfiksem bogato zdobionym, ambona późnobarokowa z XVIII wieku i dzwonnica z 1830 roku, ale z dzwonnem (mniejszym) z roku 1617.

PALAC NA SPRZEDAŻ

Ostro zjeżdżamy z Mogilan w dół, po to aby ponownie znaleźć się na „zakopiance”.

Po kilku kilometrach dojeżdżamy do Głogoczowa, w którym znajduje się lamus dworski z XVIII wieku i kościół z 1812 roku. Tutaj krzyżuje się „zakopianka” z drogą odbijającą na Wadowice i Bielsko. Warto pojechać kilka kilometrów tą trasą, gdzie Głogoczów sąsiaduje z Krzywaczką.

Tutaj pod nr 1 znajduje się nietypowa posesja: piękny pałacyk z XIX wieku zbudowany przez hr. Lanckorońskiego. Po II wojnie zagospodarowała się tutaj „na chwilę” szkoła podstawowa. Trwało to ponad 40 lat. Obecnie pałac jest wolny od 5 lat i czeka na właściciela. Potomkowie ostatnich właścicieli rodziny Schmitów żyją w Krakowie, ale nie stać ich na kwotę 7 mld złotych tytułem pierwokupu. Zatem pałac czeka nadal na swojego prawdziwego gospodarza, który przywróci mu świetność.

ŚLAWOMIR PIETRZYK

Fot. Autor

Nowelizacja Rozporządzenia RM po myśli inicjatora

POTRĄCENIA Z WYNAGRODZEŃ

W ub. roku 27 lipca Małopolska Sekcja Handlu i Spółdzielczości Spółdzielców wystąpiła do Sejmowej Komisji Polityki Społecznej Sejmu RP z wnioskiem o nowelizację Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1977 r. w sprawie kwot wynagrodzenia za pracę wolnych od potrąceń z innych tytułów niż świadczenia alimentacyjne. Sekcja wnioskowała o zmianę zapisu, który dotychczas powodował znaczne obciążenia finansowe dla pracowników, u których stawka osobistego zaszerogowania była na poziomie najniższego wynagrodzenia. Dotychczas można było potrącać z wynagrodzenia za pracę do kwoty najniższego dopuszczalnego wynagrodzenia zasadniczego określonego w stawkach miesięcznych dla pracowników zatrudnionych w społecznych zakładach pracy w pełnym wymiarze czasu pracy.

Już 28 sierpnia 1995 r. przewodniczący Sekcji **Kazimierz KUBRAK** otrzymał odpowiedź z Ministerstwa Pracy i Polityki Socjalnej, że w przygotowaniu rządowego projektu nowelizacji kodeksu pracy i tegoż Rozporządzenia Rady Ministrów zostanie wzięty pod uwagę wniosek Sekcji. Projektowane zmiany tego rozporządzenia będą zmierzały do zsynchronizowania jego przepisów z przepisami określającymi

najniższe wynagrodzenie za pracę oraz przepisami dotyczącymi ochrony wynagrodzenia za pracę.

28 maja 1996 roku Sejm dokonał nowelizacji Rozporządzenia RM z 6.12.1977 r., które weszło już w życie 2 czerwca. Nowy zapis jest słowo w słowo zgodny z wnioskiem Sekcji z ub. roku. Brzmi on teraz: wolna od potrąceń jest kwota wynagrodzenia za pracę przysługującego pracownikom zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy ustalonego na podstawie art. 77 kodeksu pracy, po odliczeniu zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych - przy potrąceniu sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne.

(sp)

PS. Korzystając z okazji chciałbym sprostować fragment wywiadu z **Kazimierzem KUBRAKIEM**, który ukazał się 7 czerwca pt. „W obronie praw pracowników”. Otóż wymieniony tam limit 120 godzin nadliczbowych w roku, którym można obciążać pracownika obowiązywał w poprzednim kodeksie pracy (zachowuje moc do końca tego roku). Natomiast znolizowany kodeks pracy zwiększył limit godzin nadliczbowych do 150 godzin w skali roku (obowiązuje od 1.01. 1997 r.).

MEBLE GOTOWE LUB NA ZAMÓWIENIE

- * MEBLE KUCHENNE - KAŻDY WYMIAR
- * MEBŁOŚCIANKI Z WNĘKĄ NA WERSALKĘ:
RÓŻNE KOLORY, DOWOLNE WYMIARY - CENY
PRODUCENTA
- * MEBŁOŚCIANKI MŁODZIEŻOWE
(PIRAMIDY Z BIURKIEM)
- * SOFY, WERSALKI, NAROŻNIKI, BIURKA
- * SZAFY WNĘKOWE

POLECA SKŁEP MEBLOWY
OS. BOHATERÓW WRZEŚNIA 76
(PRZY PĘTLI TRAMWAJOWEJ)
TEL. 47-61-20

**SPRZEDAŻ RATALNA
BEZ ODSETEK**

NAJTAŃSZE WCZASY W KRYNICY
ul. Pułaskiego 90

AGENCJA USŁUGOWA „OROS”
Kraków ul. G. Zapolskiej 38 Tel. (012) 37-63-23

► WCZASY ► ZIMOWISKA
► ZIELONE SZKOŁY ► NOCLEGI

Dom wczasowy Agencji Usługowej „OROS”
oddalony jest od ruchu miejskiego. Pokoje
dwu- i trzyosobowe. W każdym pokoju łazienka
i WC. Doskonałe wyżywienie. Znakomite
miejsce na spacer i relaks.

TANIE NOCLEGI - ZAKOPANE,
BULWARY SŁOWACKIEGO 15b
Bliskie sąsiedztwo Skoczni i Kuźnic.
Pokoje 1-, 2-, 3-osobowe.
Na każdym piętrze podręczne zaplecze kuchenne.

SKORZYSTASZ RAZ - BĘDZIESZ STAŁYM KLIENTEM !

HANDEL ☆ USŁUGI ☆ PRODUKCJA
oraz BIEŻĄCA INFORMACJA
O OGŁOSZENIACH PRASOWYCH
Tel. 23-02-40

Telefoniczna Agencja Informacyjna
poniedziałek - piątek od 9-18.

Hurtownia Napojów
„U Jakuba”

poleca w sprzedaży hurtowej i detalicznej

- wody mineralne: Kryniczankę, Buskowsiankę, Muszyniankę, Babią Górę, Krakowsiankę, Piwniczankę,
- wody lecznicze: Jan, Zuber,
- 1,5-litrowe wody mineralne: MULTI-VITĘ (gazowana, niegazowana, zmineralizowana), EKO-VITĘ, ŻYWIEC ZDRÓJ (gazowana, niegazowana), NAŁĘCZOWIANKĘ (gazowana i niegazowana),
- 1,5-litrowe napoje firmy EKO (cytryna, tonik, grapefruit, pomarańcza, kiwi),
- napoje słodkie: Pepsi-Colę (0,25 l, 1,5 l), MIRINDE (1,5 l), SEVEN-UP (1,5 l),
- pełny asortyment soków i napojów z TYMBARKU (0,33 l) oraz w kartonach (1 l).

Kraków, ul. Ławnicza 8, tel. 44-73-64.
Zapraszamy: pon.- pt. 8-20, sobota 8-16.

FIRMA ZAJĄCZKOWSKI
Majsterka firma konserwacji
działająca od 1977 roku
zaprasza

KONSERWACJA

- ★ ciśnieniowe mycie podwozia
- ★ suszarnia podwozia
- ★ natrysk podwozia na gorąco
- ★ dysze obrotowe do profili

AUTORYZACJA
FSM **FSO**
BONIFIKATA 10% W WEEKENDY
Kraków (Czyżyny)
al. Jana Pawła II 156
48 66 44

F.H.U. DOSKO
Kraków, ul. Makuszyńskiego 24,
tel. (012) 43-75-82
SUCHE TYNKI
KNAUF

Bezpośredni importer
Ceny od 5,99 zł/m²

- # gipsy i masy szpachlowe,
- # sufity podwieszane THERMATX,
- # Uni Mata GULLFIBER
- # płyty poliwęglanowe LEXAN,
- # farby emulsyjne
- # kabiny natryskowe, brodziki.

Atrakcyjne ceny! Rabaty!
Proponujemy wykonawstwo.

OŚRODEK SZKOLENIA KIEROWCÓW „KRAK-SA”

Os. Młodości 1
Tel. 44-48-31

wew. 238

Kat. B, C, E

Uno, Cinquecento,
Polonez, 126p, Star 200

ROWERY

GIANT MARIN, MONTANA,
OSCAR, ROMET, MASS

ŁYŻWOROLKI

RATY !

os. Boh. Września 76
przy pętli aut. 153, 159

CENY

KONKURENCYJNE

FIRMA HANDLOWA
METALEX s.c.

ul. Kocmyrzowska 29
poleca w dużym wyborze:
♦ zamki ♦ klamki do drzwi ♦ karnisze do firan
oraz 1001 drobiazgów
dla Twojego domu
SERDECZNIE ZAPRASZAMY NA ZAKUPY
w godz. 9-19

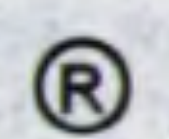
RESTAURACJA
„PIASTOWSKA”

os. Tysiąclecia 42, tel. 48-27-26
zaprasza codziennie w godz. 9⁰⁰ - 21⁰⁰

- organizujemy przyjęcia okolicznościowe, wesela, bankiety;
- oferujemy wyroby garmazeryjne w cenach zbytu dla odbiorców zbiorowych i indywidualnych;
- tu zamówisz potrawy na wynos w cenach umownych.

auto CENTRUM
ul. Bulwarowa 33a

tel/fax:
(012) 43-49-50
tel. (012) 44-89-00

blask

FABRYCZNE SKŁADY:

OKŁADZINY
HAMULCOWE

FILTRY
SAMOCHODOWE

ZAPRASZAMY W GODZ. 8.00-17.00

OŚRODEK SZKOLENIA KIEROWCÓW

os. Na Wzgórzach 21

Kursy na kat. B, C, D, E do C
kursowo lub eksternistycznie.

Sekretariat czynny w godz. 13-18, tel. 45-47-05.
Istnieje możliwość płatności w ratach.

OŚRODEK SZKOLENIA KIEROWCÓW
"TEST"

os. Kościuszkowskie 2, tel. 48-43-95, 48-05-59 wewn. 26
organizuje szkolenie kursowe i eksternistyczne
na prawo jazdy A, B, T, C, E → RATY
Zgłoszenia w sekretariacie Ośrodka od poniedziałku do
piątku w godz. 12 - 18 (telefonicznie lub osobiście), pok. 11

PEŁNY ZAKRES USŁUG
FOTOGRAFICZNYCH

GRAFIKA KOMPUTEROWA, IDENTYFIKATORY
WYCINANIE LITER I PIKTOGRAMÓW

NOWA HUTA, OS. CENTRUM B bl. 3 TEL./FAX: 25 - 75 - 60

BETON
NISKIE CENY – WYSOKA JAKOŚĆ
WŁASNY TRANSPORT
ORAZ POMPA STETTER
PPU „VICAT”
Kraków, ul. Na Załęczu 1
(Budostal 5)
Tel. 44-55-30, 44-85-44 w. 281
**PROWADZIMY SPRZEDAŻ
PIASKU Z TRANSPORTEM**

**Firma Usług
Remontowych
„MINI-MAX”**
poleca: ★ flizowanie, ★ malowanie, ★ tapetowanie, ★ układanie boazerii i paneli, ★ szafy wnękowe i inne prace stolarskie, ★ instalacje, ★ solidne wykonanie, ★ rachunki VAT.
31-861 Kraków
os. Niepodległości 8/91
tel. 49-73-10

**WESELA,
BANKIETY,
OBSŁUGA
KONGRESÓW
TEL. 12-28-18**
★★★
**ZESPÓŁ MUZYCZNY
„DYSONANS”
ZAGRA NA WESELACH
TEL. 49-24-63**

**SZKOŁA
KIEROWCÓW
„ROLMINEX”**
KATEGORIE: A, B, C, E, T
% WYKŁADY % RATY
% WŁASNY PLAC
MANEROWY
Nowohuckie Centrum
Kultury,
Al. Jana Pawła II 232
Tel. 44-02-66

**FIRMA
REMONTOWO-
USŁUGOWA
„EFEKT”
POLECA
TAPETY
NATRYSKOWE**
Tel. (0 12) 43-56-32

**TANIE WCZASY
NAD MORZEM
WE WŁADYSŁAWOWIE
CENA JEDNEGO DNIA
Z WYŻYWIENIEM
33 zł
DZIECI 50% ZNIŻKI
ZA WYŻYWIENIE.
TERMINY DO UZGO-
DNIENIA.
TEL. (058) 741-517**

JAMAKS
Malowanie
strukturalne
(Tapeta
natryskowa)
Usługi + sprzedaż
farby hiszpańskie,
firmy Macy S.A.
tel. 43-24-68

**MALOWANIE ★ TAPETOWANIE ★ FLIZOWANIE
45-11-81**

ŻALUZJE
• produkcja • montaż
• gwarancja
ŻALLUX – NOWA HUTA
Tel. 44-23-45
Tel. 49-92-68 (do godz. 23)

JOYSTICKI
HURT – DETAL
CENY PRODUCENTA
F.H. „JASTA”
– Tomex
tel. 257-666, w. 102

**BIURO OGŁOSZEŃ
NCK TEL. 43-44-33**

**OGŁOSZENIA
DROBNE**

- * ANTENY. 48-30-42.
- * DACHY – malowanie. 25-92-03.
- * FIAT 126p, 1993, garażowa – sprzedam. 48-85-93.
- * ILE płaciłeś ostatnio za naprawę telewizora? Następnym razem spróbuj u nas. 44-67-67, 10.00 – 18.00. Półroczna gwarancja!
- * JEŚLI chcesz kupić samochód w atrakcyjnym systemie ratalnym z giełdy, ogłoszenia, od znajomego – skontaktuj się z nami. Sprzedający otrzymuje gotówkę. Tel. 48-05-55 wew. 32-09.
- * MALOWANIE, tapetowanie. 25-92-03.
- * MONTAŻ lufcików okiennych. 44-87-28.
- * NAJTAŃSZY, największy w Krakowie parking strzeżony. Abonamenty od 20 zł miesięcznie. Al. Jana Pawła II 37 (obok Politechniki Krakowskiej).
- * NAPRAWA piecyków gazowych. 43-38-70 po 16.00.
- * OKNA – opalanie, malowanie. 25-92-03.
- * OWCZAREK kaukaz, sprzedam. 49-31-25.
- * POSZUKUJĘ opiekunki nad chorym dorosłym mężczyzną zam. 20 km od Krakowa – za wyżywienie i mieszkanie. Wiadomość: tel. 48-99-16.
- * PRZYJMĘ ziemię i humus – Piastów, tel. 23-39-32.
- * SIDING, najtańszy montaż 44-73-67.
- * SPRZEDAM Fiata 125p, 1987 biały. Tel. 47-96-63.
- * SPRZEDAM grzejniki żeliwne c.o. Tel. 45-84-63.
- * SPRZEDAM przyczepę gastronomiczno-handlową. 43-59-93, 48-25-52.
- * SZKLARZ całodobowy. 49-15-94.
- * SZKLARZ, oprawa obrazów. Os. Szkolne 30. 44-64-64.
- * SZUKAM mieszkania do wynajęcia na dłużej. Tel. grzecz. 48-82-56.
- * WESELA – bezstresowa obsługa przyjęć. 12-18-72.
- * WIDEOFILMOWANIE. 43-52-26.
- * ZAMIENIĘ jednopokojowe na większe. 49-90-53.
- * ZAMIENIĘ mieszkanie spółdzielcze 68 m kw., 4-pokojowe w Mistrzejowicach na dwa mieszkania oddzielne w Nowej Hucie lub okolicy Huty. Tel. 49-96-81.
- * ZATRUDNIĘ kierowcę – mechanika z prawem jazdy C+E. Tel. 48-66-36.
- * ZATRUDNIĘ po szkole fliziarza lub rencistę. 25-82-51 (18.00 – 20.00).
- * ZGINĘŁA legitymacja szkolna na nazwisko Halina Strojna.

**OGŁOSZENIA
DROBNE
BEZPŁATNE**

- EKSPEDIENTKĘ do sklepu odzieżowego przyjmę od zaraz. Plac Inwalidów, po godz. 18.
- ZAMIENIĘ mieszkanie kwaterunkowe 36 m kw. na większe. Tel. 48-07-04.

ILE PIJĄ EUROPEJCZYCY?

Polacy, choć pod względem ilości wypijanego alkoholu nie mieszczą się nawet w pierwszej „europejskiej” dziesiątce, to nie mają jednak opinii najtrzeźwiejszego narodu – ta konkluzja wynika z danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przyjrzyjmy się więc, jak i co piją inni Europejczycy.

WŁOCHY

We Włoszech pije się przede wszystkim wino, na które nie ma tu żadnych podatków. Dużą rolę na tutejszym rynku odgrywa domowa produkcja. Ograniczenia w sprzedaży występują tylko poprzez zróżnicowanie punktów sprzedaży i są skutecznie egzekwowane. Większość Włochów pije alkohol dość często, bo 3–4 razy w tygodniu. Coraz więcej Włochów natomiast pije wino lub piwo (w 1990 r. aż 40%). W latach 1980–1990 spożycie alkoholu „na głowę” we Włoszech spadło z 13,4 do 8,4 l.

SZWECJA

Podobnie jak w całej Skandynawii istnieje tu sporo ograniczeń. W ubiegłym wieku alkoholizm był tu sporym problemem, stąd pewnie powiedzonko „pijany jak w Szwecji”, które jest dziś raczej bezpodstawne. Średnie spożycie wynosi 7,3 l. W soboty i święta alkoholu kupić nie można. Tak jak w Polsce sklepy z alkoholem nie mogą sąsiadować z przedszkolami, żłobkami, szkołami. Alkohol jest mocno opodatkowany (wyroby spirytusowe – 82%), dlatego jest bardzo drogi. Przemysł alkoholu do Szwecji to zajęcie znane wielu naszym rodakom. Od 1987 r. ceny alkoholu nieznacznie spadły. Szwedzi piją coraz więcej piwa kosztem innych trunków.

WIELKA BRYTANIA

Anglosasi piją średnio 7,1 litra alkoholu na głowę i utrzymują to spożycie na stałym poziomie. Główne trunki to piwo i wódka.

Większość pije bardzo mało (mniej niż raz w tygodniu). Spora jest jednak grupa korzystająca z alkoholu w sposób ryzykowny (27% mężczyzn i 11% kobiet). Istnieją tu wszystkie możliwe rodzaje ograniczeń, dotyczące godzin, dni, lokalizacji i rodzajów punktów sprzedaży. Podatki od spirytaliów wynoszą 66,5%, od piwa 31%, od wina 51,1%.

IRLANDIA

Prawie połowa Irlandczyków pije w sposób umiarkowany, 54% zaś rzadko (mniej niż raz w tygodniu). Piją przeważnie piwo lub wódkę. Średnia na głowę wynosi 7,4 l. Obowiązują tu wszelkie ograniczenia, choć jak w większości krajów zachodnich nie ma tu monopolu państwa na produkcję i dystrybucję alkoholi. Obowiązują natomiast licencje. Podatki wynoszą: 48,1% od butelki wina, 37,9% od półlitrowej butelki piwa, 38,7% od lampki mocnego alkoholu. W Irlandii i Wielkiej Brytanii istnieje zakaz picia w miejscach publicznych.

UKRAINA

Rejestrowane spożycie na jednego mieszkańca jest bardzo małe – 2 litry alkoholu! Te niewiarygodne dane są jednak kwestionowane, ponieważ znaczną rolę odgrywa tu spożywanie nie rejestrowane. Szacuje się je na dodatkowe 7 l. W szacunkach tych uwzględnia się bowiem produkcję samogonu, domową produkcję wina, kradzież alkoholu przeznaczonego do celów przemysłowych bądź medycznych oraz stale rozszerzający się nielegalny import alkoholu. (I)

APEL!

**Dzieci chore na białaczkę
i inne nowotwory
oczekują Twojej pomocy.**

**Fundacja Przyjaciół Dzieci
z Chorobą Nowotworową
„Wyspy Szczęśliwe”
działająca przy Klinice Hematologii
Dziecięcej Polsko-Amerykańskiego
Instytutu Pediatrii Collegium
Medicum UJ w Krakowie.
Konto: PKO I O. Kraków
nr 35510-164294-132-3**

SM „Victoria”

os. Kościuszkowskie w Krakowie

organizuje nieograniczony przetarg ustny na dzierżawę lokalu o powierzchni 31,70 m kw. znajdującego się w pawilonie 5, os. Kościuszkowskie.

Przetarg odbędzie się w dniu 01.07.96 r. o godz. 14.00 w Klubie Centrum, os. Kościuszkowskie 5.

Cena wywoławcza: 100 zł + media + VAT.

Wadium w wysokości 500 zł należy wpłacić w kasie SM „Victoria” do dnia 28.06.96 r.

Lokal przeznaczony jest na działalność handlowo-usługową od dnia 16.07.96.

SM „Victoria” zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Z

Zdrowie i uroda

W OPTYK

WIESŁAW KOCZOROWSKI

Masz problemy z widzeniem!

Potrzebujesz porady okulisty!

Nasz adres:

os. Niepodległości 3

tel. 496-666, 494-888

pon.-pt 9.00 - 19.00,

soboty 9.00 - 14.00

Badanie wzroku,

dobieranie okularów,

nowoczesny komputer

OKULARY LORNETKOWE.

RECEPTY WYDZIAŁU ZDROWIA

Podjmujesz decyzję

SPRAWDŹ U NAS NAJKORZYSTNIEJ!!!

ULTRAMED

• USG+doppler, pełny zakres

• ECHOKARDIOGRAFIA+doppler

• EKG; SPIROMETRIA

• GASTROSKOPIA,

REKTOSKOPIA

• TESTY ALERGOLOGICZNE

Gabinety specjalistyczne,

paw. „Meteor” (Olsza)

ul. Bosaków 11, tel. 12-88-62

GABINET

GINEKOLOGICZNO-

-POŁOŻNICZY

wtorek 15.00-17.00

os. Teatralne 16

(za kinem „Świt”)

lek. med.

JERZY SKOTNICKI

Tel. 44-37-32

PRODENT

Ekspresowe naprawy i wy-

konywanie protez, korony,

mostki. 30% zniżki dla eme-

rytów i rencistów. Możliwość

splat ratalnych.

Stomatologia zachowawcza

(plombowanie), usuwanie w

znieczuleniu.

Niepodległości 3 (pawilon).

Tel. 49-07-67. Codziennie 10-

18, soboty 10-14.

Psychozabawa

JAK KOCHAJĄ?

Artysta-malarz. Malarz nie grzeszy zmysłowością. Ponadto, utarła się opinia, że malarze, zwłaszcza młodszy, nie przepadają za mydłem i czystością w ogóle. Kwalifikacje małżeńskie takiego artysty należy oceniać według jego stylu malowania. Nawet bez dużej fantazji można sobie wyobrazić sytuację budżetową małżeństwa z malarzem – abstrakcjonistą. Z kolei u surrealisty następuje zatarcie pomiędzy sztuką a miłością.

Adwokat. Przyzwyczajony jest, że klienci okłamują go. Swoją sceptycyzm przenosi na życie prywatne. Długo trzeba zabiegać by zdobyć jego zaufanie. Uczucie miłości pan mecenas potrafi manifestować tylko gdy jest sam na sam z partnerką – nie znoś świadków. Gaduła, potrafi zagadać na śmierć.

Inżynier. Do spraw miłości podchodzi z innymi miarami i kryteriami niż inni. W każdym razie zawsze nosi przy sobie kalkulator. Najpierw rachowanie, wyliczanie i dopiero można mówić o miłości. On nawet gdy mówi ze wzruszeniem, planuje i kalkuluje na zimno.

Nasiona lnu są szeroko stosowane w leczeniu domowym. Zawierają duże ilości śluzu i oleju, a także lecytynę, enzymy, sole mineralne (magnez, żelazo, kobalt, miedź, cynk) oraz kwasy organiczne (askorbinowy i in.). Jest skutecznym lekiem osłaniającym przewód pokarmowy, zalecanym w stanach zapalnych i nieżytach żołądka, w nadkwaśności, bieguncie, niestrawności, owrzodzeniach żołądka i dwunastnicy.

SIEMIE LNIA NE OSŁANIA PRZEWÓD POKARMOWY

Zmielone siemie lniane, ewentualnie z dodatkiem ziół przyprawowych, spożywać kilka razy dziennie po łyżeczkę. Wpływa korzystnie na trawienie i zapobiega obstrukcji. Podawane dzieciom, zmielone razem z cukrem, wzmacnia i uodparnia. Odwar z nasion lnu (2 łyżki nasion zalać szklanką letniej wody i gotować powoli pod przykryciem przez 15 min.) pić po ostudzeniu i przecedzeniu (można dodać 2-3 krople nalewki miętowej lub łyżeczkę syropu owocowego) 2 razy dziennie po pół szklanki między posiłkami. Odwar z nasion lnu można stosować do plu-

knięcia jamy ustnej i gardła przy stanie zapalnym i oparzeniu lub uszkodzeniu nabłonka. Można z niego także robić okłady na skórę spierzchniętą, pękającą, przy świądzie i odleżynach. Olej lniany tłoczony na zimno, działa na skórę przeciwzapalnie. Zmieszany w równych częściach z wodą wapienną można używać zewnętrznie przeciw oparzeniom w formie przymoczków lub kataplazmów. Materacyki z suchych nasion lnu wyspanych do płóciennego woreczka zapobiegają tworzeniu się odleżyn lub odparzeń u chorych.

(p)

Recepta na lato

SŁOŃCE Z UMIAREM

Słońce jest cenne jak lek, ale lek daje zdrowie tylko wtedy, gdy stosowany jest z umiarem. Korzystajmy więc ze słońca z umiarem pamiętając, że:

◆ Kąpiele słoneczne szczególnie w godzinach od 11 do 16 są szkodliwe, wtedy bowiem promienie słoneczne padają najbardziej pionowo, a więc są mniej przefiltrowane przez atmosferę.

◆ Chmury nie chronią przed słońcem, nie można też nazbyt liczyć na ochronę wody, chyba że przebywamy na dużych głębokościach, ani na wiatr, który zmniejsza tylko odczuwanie promieniowania słonecznego. Od promieni ultrafioletowych słońca nie izoluje szkło okienne czy samochodowe – przepuszcza ich ok. 80 proc. Także ubranie nie zapewnia dostatecznej ochrony przed słońcem, stosunkowo najskuteczniejsza może być bawełna.

◆ Stwierdzono, że promienie słoneczne przyczyniają się do powstawania zaćmy, warto zatem nosić okulary zwłaszcza z filtrem.

◆ Kosmetyki z filtrem należy

stosować nie tylko do ochrony skóry twarzy, ale także rąk i włosów. Nakłada się je na ok. pół godziny przed wyjściem na słońce. Nie zapominajmy o kosmetykach ochronnych dla dzieci.

◆ Kapelusz słoneczny chroni przed słońcem głowę i skórę na uszach, szyi, szczególnie wrażliwą.

Filtry chroniące skórę przed niszczącym działaniem słońca to nie tylko kosmetyki, ale także filtry naturalne: witamina E (zwiększa aktywność innych filtrów słonecznych, jest antyutleniaczem tzn., niszczy wolne rodniki przyspieszające starzenie), witamina C (co prawda nie blokuje oddziaływania promieni słonecznych na skórę, ale niszczy wolne rodniki i pomaga w leczeniu skóry po oparzeniach słonecznych), filtry naturalne na bazie olejków roślinnych i mineralnych, substancje z wodorostów (naukowcy australijscy pracują nad uzyskaniem filtru z pewnego gatunku wodorostów ochraniających rafy koralowe przed tropikalnym słońcem), syntetyczna melanina.

opr. (I)

Oświadczyły miłośne przychodzą mu z trudem, ale gdy się już zdecydował – masz go na wieki.

Dziennikarz. Nawet najpiękniejsze pomysły i idee zachowuje nie dla Ciebie, nie dla życia, tylko dla gazety. W sprawach uczuć i pragnień, zazwyczaj zachowuje się niezdeterminowany. W towarzystwie dowcipny i ponad miarę frywolny, a gdy przyjdzie co do czego, odczuwa jakieś trudności i zahamowania. Dziennikarz jest ponadto egocentryczny, nie lubi przesiadywać w domu, raczej w redakcji i we własnym środowisku. Bardziej poligamiczny niż przedstawiciele innych zawodów.

Dyrektor. Dyrektorzy „dostępni” są tylko w pewnych porach i to na krótko. Gdy dyrektor przychodzi do domu trzeba koniecznie wyłączyć telefon. Dyrektor jako życiowy partner jest prosty w pojęciu, bezpośredni, serdeczny i nagradzający. W sumie chyba najlepszy, jakiego można znaleźć na uczuciowym „rynku”.

Lekarz. Kobiety orientują się szybko w zaletach lekarza jako partnera. Jest domatorem. Nie trzeba się wobec niego krępować. Przyzwyczajony jest do nagości, narzeka na niedomagania zdrowotne, a ponadto – już z urzędu – jest czysty i antyseptyczny. Przy polowaniu na niego trzeba przynajmniej udawać końskie zdrowie. (R)

PYLKOWICA

Z dr. Krzysztofem IDECIEM, specjalistą chorób wewnętrznych i kardiologiem z Centrum „Medyk” rozmawia Jan L. Franczyk.

• W ostatnich dniach często słyszy się o pylkowicy. Co to takiego?

– Pyłkowica, inaczej gorączka sienna czy też nieżyt pyłkowy, to choroba alergiczna. Występuje sezonowo od połowy maja do końca lipca. Spowodowana jest reakcją na pyłki roślin wiatropylnych takich jak: trawy, drzewa, krzewy. Pyłki roślin owadopylnych mają znacznie mniejsze znaczenie z powodu ich ciężaru i lepkości.

• Czym przejawia się ta choroba?

– Najczęstszymi objawami są przekrwienie spojówek, łzawienie oczu, światłowstręt, bóle zatok czołowych, galek ocznych, katar, uczucie zatykania nosa, kaszel. Niekiedy mogą wystąpić objawy przypominające nawet astmę oskrzelową. Na skórze często spotyka się wykwity uczuleniowe, pokrzywki. Reakcjom tym towarzyszą niekiedy zaburzenia przewodu pokarmowego, podwyższona temperatura ciała – stąd określenie gorączka sienna.

• Czy to groźna choroba?

– Choroba nie jest groźna dla życia, lecz niestety bardzo uciążliwa. Były również pojedyncze doniesienia sugerujące możliwość wystąpienia astmy oskrzelowej na skutek nawracającej pyłkowicy, szczególnie przy braku leczenia odczulającego.

• Wspomniał pan o leczeniu...

– W przypadkach pyłkowicy stosuje się równoległe leczenie objawowe (tzn. takie, które usuwa objawy czyli np. krople do nosa obkurczające śluzówkę i zmniejszające w ten sposób katar, leki przeciwhistaminowe, uszczelniające naczynia, leki działające miejscowo przeciwalergiczenie, jak sterydy stosowane w postaci aerosoli i kromoglikan sodowy) oraz leczenie odczulające. Leczenie odczulające polega na stosowaniu odpowiednich szczepionek z pyłków mogących być przyczyną alergii.

• Dziękuję za rozmowę.

Minerały życia

MANGAN DLA NERWUSÓW

Mangan nie zdobył jeszcze u nas większej popularności, lecz na Zachodzie już wiele się o nim pisze. Potrzebujemy go bardzo mało, tylko ok. 0,002 do 0,005 g., ale jest niezbędny.

Bez niego źle działa mózg, niewłaściwie funkcjonuje system nerwowy, gorsza jest sprawność seksualna, pogarsza się stan skóry, a przede wszystkim upośledzone jest ukrwienie organizmu, bo mangan uczestniczy w wytwarzaniu krwi. Jest też potrzebny do budowy kości (zapobiega osteoporozie) do wytwarzania insuliny przez trzustkę i tyroksyny przez tarczycę. Poprawia pamięć, obniża pobudliwość, reguluje odruchy mięśniowe. Wreszcie sprzyja utrzymaniu aktywności życiowej, dobrego nastroju. M.in. od manganu zależy też w pewnym stopniu błyskotliwość umysłu, zdolność koncentracji. Gdy brakuje manganu, komórki nie mogą się regenerować, a więc czas młodości uzależniony jest także i od tego pierwiastka. Ponieważ mangan przeciwdziała odkładaniu się tłuszczów w naczyniach krwionośnych – zapobiega zawałom, sklerozie, udarom.

Objawy niedoboru manganu to brak koncentracji umysłowej, koordynacji ruchów, szum w uszach, zawroty głowy, zaburzenia snu, pamięci, uczucie zmęczenia, bóle stawów, niepokój, pesymizm, wczesna siwizna, wędnięcie skóry, zhamowanie wzrostu włosów, podniesienie poziomu cukru we krwi.

A oto najbogatsze źródła tego pierwiastka: nasiona słonecznika, orzechy, migdały, zboża i pełnoziarniste produkty zbożowe, otręby pszenne, ser topiony i twarogowy, herbata, żurawiny, soja, jadalne kasztany, zielone warzywa, groszek, ziemniaki, buraki.

(I)

SPACER NIC NIE KOSZTUJE

Spacer odświeża, odmładza, odpręża i usuwa zmęczenie. Na dodatek nie kosztuje i może spacerować każdy, kto zechce. Spacerujemy jednak codziennie, bez względu na pogodę (chyba że byłoby zabawa, lub upał byłby niemiłosierny), nie tylko od wielkiego święta.

Podczas spaceru wdychamy nawet do 100 litrów powietrza na minutę. W stanie spoczynku wielokrotnie mniej – około 8 litrów (jaka różnica!). Dostarczamy tym sposobem więcej tlenu naszym płucom i całemu organizmowi. Starajmy się oddychać głęboko, pełną pierś, nie powierzchownie. Głębokie, aktywne oddychanie dzięki zwiększonemu naciskowi mięśni brzucha usprawnia także pracę układu trawienia i pomaga zachować ładną sylwetkę, płaski brzuch i wyprostowaną postawę. (R)

KANAPKA Z RZEZUCHĄ

Wiele osób nie zna w ogóle smaku rzeżuchy, nie docenia tej rośliny, jakże wartościowej. Rzeżucha ma multum witamin. Witaminy C tyle co cytryna, a ponadto witaminy A, B1, PP, K, E i najprzeróżniejsze minerały. Trzeba tu wymienić żelazo, chrom (rzadko spotykany w roślinach), magnez, wapń, selen, jod.

Rzeżucha służy zdrowiu i urodzie. Podobno to najlepszy środek na katar. Trzeba więc zjadać kanapki z rzeżuchą, dodawać rzeżuchę do sałatek i surówek. We Francji rzeżuchę traktują również jako afrodyzjak, a więc środek pobudzający. Rzeżucha doskonale wpływa

na ładne włosy i cerę, a także paznokcie. Rzeżucha ze względu na zawartość chromu polecana jest cukrzykom, a z powodu dużej zawartości jodu powinny się nią zająć osoby mające kłopoty z tarczycą. Rzeżucha usprawnia przemianę materii, dezynfekuje jamę ustną i drogi moczowe. Warto więc posiać rzeżuchę choćby na wilgotnej ligninie, wyrosnie w kilka dni. Można się wówczas nią zająć, ale nie więcej jak 2-3 łyżki posiekanej rośliny, bo u niektórych osób większe ilości mogą podrażnić pęcherz moczowy. Najsmaczniejsza i najbardziej soczysta jest rzeżucha przed zawiązaniem się pączków kwiatowych i kiedy jej wysokość nie przekracza 10 cm. Później twardnieje i ma gorszy smak. (R)

Sport

Z NOTESU KIBICA

W czasie wakacji nie zawodzą nigdy tylko żużlowcy. Na nich zawsze można liczyć. Nie mamy tu oczywiście na myśli wyników osiąganych przez polskich czy krakowskich jeźdźców. Po prostu chodzi nam o to, że gdy pustoszą inne stadiony na żużlowych torach sezon jest w pełni. W najbliższą niedzielę zapraszamy więc na stadion Wandy, która rywalizować będzie ze spadkowiczem z I ligi, Wybrzeżem Gdańsk. W zespole gości ujrzymy m.in. **Marka Derę**, który w poprzednim sezonie startował w drużynie Wandy-Realbud. Natomiast w gdańskiej ekipie do ubiegłego roku jeździł **Jacek Kalinowski**, obecnie reprezentant Wandy. Poza tym w najbliższych dniach nie ma w Nowej Hucie innych imprez sportowych.

30.06 (niedziela) – godz. 17, II liga żużlowa: Wanda-Realbud – Wybrzeże Gdańsk.

UFA KUPIŁA PRAWA

Od pewnego czasu Hutnik prowadził z niemiecką firmą UFA, należąca do potężnego koncernu Bertelsmana, rozmowy w sprawie praw do transmisji telewizyjnych z międzynarodowych spotkań krakowskiego klubu. Ostatecznie obie strony – po 14-godzinnych negocjacjach – podpisały w ubiegłym tygodniu stosowne porozumienie, które obejmuje ściśle tajemnica handlowa. Prawdopodobnie dotyczy ona kilku lat. Prawa do meczów ligowych w minionym sezonie miała (wydaje się, że dalej będzie je posiadała) firma Zbigniewa Bońka „Go and Goal”.

(dan)

KAJAKARZE DALEJ W FORMIE

Kolejny sukces odnieśli w tym sezonie kajakarze nowohuckiego Yacht Clubu sekcja kajakowa. W rozegranych na torze regatowym Paprocany koło Tych długodystansowych mistrzostwach Polski seniorów i juniorów zajmowali czołowe lokaty, zdobywając również dwa medale. Para **Paweł Dziura, Paweł Lach** wywalczyła brązowy medal wśród seniorów w k-2 na dystansie 10 000 metrów. Ich kolega **Ryszard Zakrzewski** był czwarty w k-1 na takim samym dystansie. Srebrny medal w zmaganiach juniorek w k-1 na 5 000 metrów zdobyła **Iwona Dziura**. Szóste miejsce w k-2 juniorek na odległość 5 km zajęły **Magdalena Zych** i **Anna Malinowska**. Na takim samym dystansie rywalizowali również juniorzy. W k-1 **Marcin Saklak** uplasował się na dziesiątej lokacie.

(dan)

I ZNOWU NIE BYŁO NA CZYM JEŹDZIĆ

ISKRA OSTRÓW WLKP. – WANDA-REALBUD 63–25.

WANDA-REALBUD: Kalinowski 1 (W, -, -, 1, -), Maciejewski 6 (2, 1, U, -, 2, 1), Krotysz 7 (1, 1, 1, 1, 2, 1), Piskorz 0 (0, U, -, -), Łukaszewski 8 (1, 2, 2, 1, D, 2), D. Fijałkowski 1, (0, 1, 0), Włodarczyk 2 (0, 0, 0, 1, 1, 0).

Najwięcej dla gospodarzy: P. Brucheiser 13 (2, 2, 3, 3, 3), Matuszak 11 (3, 3, 2, 3, W), Poprawski 11 (3, 3, 2, 3), Łęcki 9 (U, 3, 3, 3).

Najlepszy czas uzyskał w III biegu **Csaba Hell** – 69,25 sek. Sędziował **Stanisław Pieńkowski** z Gorzowa. Widzów 4 tys.

Biegi: 3–2, 5–1, 5–1, 5–1, 3–3, 5–1, 5–1, 3–2, 5–1, 5–1, 3–3, 5–1, 3–3, 5–1, 3–3.

Kolejne baty dostali krakowscy żużlowcy. Ale w Ostrowie występowała właściwie drużyna młodzieżowców. Nie dojechało bowiem kilku starszych zawodników i trener Wandy miał do dyspozycji tylko siedmiu jeźdźców, w tym właśnie czterech żużlowych juniorów. Ich umiejętności nie są jednak zbyt wielkie, co kolejny raz udowodnili ich im rówieśnicy z przeciwnych zespołów. Na domiar złego znowu niektórzy startujący mieli kłopoty ze

sprzętem, co już nawet nie złości, ale po prostu nudzi. **Jacek Kalinowski** na „dzień dobry” miał defekt. Nie zmieścił się przez to w limicie czasu i nie wystartował do I biegu oraz do dwóch następnych. A z zepsutej maszyny **Tomasza Krotysza** podobno wyciągano dobre części, montując je w pozostałych motorach. Trudno więc było krakowianom cokolwiek osiągnąć. Prędzej by uzyskali zwycięstwo na osiolku niż nie nadających się do

jazdy maszynach. Niektórzy rozgryczeni takim obrotem sprawy, nie byli w stanie wykrzesać z siebie woli walki. Czemu w pewnej mierze nie można się dziwić. Do tak wysokiej porażki przyczynił się dodatkowo brak któregoś z obcokrajowców.

I pewnie byłoby jeszcze gorzej, lecz także gospodarzom przytrafiły się awarie, wykluczenia, itp. **Węgier Hell** zgubił np. tłumik, za co został wykluczony przez sędziego. Raz natomiast nie wytrzymał przed startem i najechał na taśmę (przydarzyło się to jeszcze jednemu z gospodarzy). Dzięki temu krakowianom udało się zdobyć więcej punktów. Nie wygrali oni jednak żadnego biegu indywidualnie, nie mówiąc już o zwycięstwie drużynowym.

Po dwunastu kolejkach prowadzi Unia Leszno – 24 pkt, Wanda dalej jest ósma – 10 pkt. (dan)

Marnowanie pieniędzy podatników, czyli sportowe pomysły gminy Kraków

Dokonania władz gminy Kraków na sportowej niwie są doskonale znane. Nasi włodarze po prostu nie mają żadnego osiągnięcia, chociaż dobre samopoczucie niektórych z nich świadczyłoby o czym innym. Od kilku lat zajmują się np. idiotycznym pomysłem organizacji Zimowych Igrzysk Olimpijskich w 2006 roku, marnując przy tym trochę grosza, pochodzącego przecież z kieszeni podatników, czyli obywateli miasta Krakowa. Jakby nasze miasto było bardzo bogate.

Niedawno pojawiła się kolejna koncepcja utopienia następnych, jeszcze większych pieniędzy. Jest już nawet projekt takiej uchwały. Rada miasta Krakowa ma zajmować się nią jesienią. Tym razem podobnie wymyśliła ją kilku radnych (z różnych opcji politycznych), mieniących się sympatykami Cracovii. W gronie tych pomysłodawców ma jednak znajdować się jeden z członków zarządu miasta.

Otóż owi rajcy wpadli na pomysł, który przypomina reanimowanie śmiertelnie rannego. Chcą wspomóc klub sportowy „Cracovia”, zakładając spółkę akcyjną o takiej nazwie. Gmina miałaby podobno wejść do tej spółki z aportem wartości kilkunastu milionów, na co składałyby się m.in. tereny przy al. 3 Maja i ul. Kałuży. Byłoby to w praktyce przejęcie klubu. Innymi udziałowcami miałyby być firmy, banki i osoby fizyczne. Pomysłodawcy powołują się przy tym na tradycje i inne tym podobne bzdury, co oczywiście im wolno, jeśli sami chcą się ośmieszać. Nie wolno im jednak używać innych argumentów, które są nieprawdziwe. One są po prostu kłamliwe. Przecież „Cracovia” nie jest klubem całego miasta. Nigdzie na świecie miasto nie

jest właścicielem klubu sportowego. Owszem zdarza się, że w jakiejś formie wspomaga materialnie, ale nigdy tylko jeden klub. To jest po prostu niemożliwe. Nie ma tak w Rzymie ani w Liverpoolu. Wyborcy nie pozwolą.

Swego czasu premier Francji Jacques Chaban-Delmas, jednocześnie mer Bordeaux chciał wspomóc miejscowych „żyrodystów”, ale sztuka ta zbytnio mu się nie udała, chociaż to właściwie jedyny liczący się klub w owym mieście. Nawet w gminie Igołomia-Wawrzeńczyce – niczym owej gminie nie uwłaczając – rada daje pieniądze na dwa zespoły, gdyż akurat są w niej tylko dwa kluby.

Przed wszystkim nie wolno jednak marnować racjom miejskim pieniędzy podatników, czyli też innych klubów krakowskich. A „Cracovia” jest doskonale z tego znana, iż potrafi zmarnotrawić wiele grosza. I to bez znaczenia kto nią rządzi. To też jest tradycja. Szczególnie w tym klubie. Poza tym w Krakowie jest wiele innych klubów. Kilka z nich na pewno lepszych od „Cracovii”. To że istnieje ona 90 lat nie ma żadnego znaczenia. Podobnie znaczenia nie ma sama nazwa. Radni powinni więc pamiętać, iż jest Garbarnia, Hutnik, Wisła, Wawel. Może tam ulokują nasze pieniądze. Dolarzy przeciw guzikom, że jeszcze na ul. Ptaszyckiego czy ul. Reymonta pomnożyliby owe fundusze.

Po za tym warto, aby radni pamiętali, że w Krakowie są kibice innych klubów, którzy są też wyborcami. I jest ich na pewno więcej niż zwolenników Cracovii. W dniu kolejnych wyborów mogą im odwdziżyć się za troskę o ich klub.

(dan)

Z NIGRU BĘDZIE YAHAYA

Tylko parę dni pozostało szefom Hutnika na przeprowadzenie transferu. Przypominamy, że krakowianie muszą zgłosić swą kadrę do UEFA najpóźniej 30 czerwca. Jak to latem zwykle bywa roi się od przeróżnych plotek. Np. „Tempo” podało, iż wywodzący się z Nigru napastnik **Moussa Yahaya**, wiosną występujący w Sokole Tychy, pojechał na testy do Belgii. Skądinąd wiadomo nam było, że zainteresowany jest nim Hutnik. W środę okazało się jednak, że Yahaya jest w Polsce i nazajutrz ma podpisać umowę z krakowskim klubem. Yahaya miałby więc zastąpić odchodzącego rodaka **Zakarię Lambo**. Można przypuszczać, że będzie również cieszył się sympatią widzów. W Tychach kibice bardzo go lubili.

W kręgu zainteresowania hutniczych szkoleniowców znajduje się m.in. **Jacek Cyzio**, piłkarz w Krakowie nieźle znany. Jest on wychowankiem Górnik Libiąż, później występował w Cracovii. Ostatnio grał w zdegradowanej do II ligi Pogoni Szczecin. Interesuje się nim także Wisła. Zaczynał jako napastnik. W tym sezonie występował w pomocy i obronie.

Kolejnym zawodnikiem, którego krakowianie chcieliby pozyskać jest bramkostrzelny **Piotr Prabucki**. Zawodnik Warty Poznań, który większość ostatniego sezonu spędził w Lechu.

Po odejściu **Jacka Bobrowicza** Hutnik poszukuje drugiego bramkarza. Nie udało się z **Arkadiuszem Onyszko**, który poszedł do Lecha. Wiele jednak wskazuje, że z Cracovii przyjdzie **Tomasz Kwedzienko**, wyrażający ochotę na występy w nowohuckim klubie. Rozmowy z Hutnikiem prowadzi także inny gracz „pasów”, dynamiczny pomocnik **Krzysztof Hajduk**. W poprzednich mistrzostwach chyba najlepszy zawodnik zespołu z ul. Kałuży.

Z wymienionymi wyżej piłkarzami krakowski klub na pewno prowadził rozmowy. Wiadomo, że gmina nie słę, iż Hutnik chciałby pozyskać króla strzelców II grupy II ligi **Krzysztofa Paleja** (sam zawodnik stwierdził, że zostaje w Tarnowie) z Unii. Pojawiła się też plotka o obrońcy **Krzysztofie Dudzie** z Cracovii. Podobno Hutnik ma interesować się **Olgierdem Moskaliewiczem** z Pogoni (to samo mówiono

zimą). Mówi się także o **Tomaszu Kosie** i **Krzysztofie Nowaku** z Sokoła Tychy. Na występy w Hutniku ma wyrażać wolę **Piotr Jegor** (Górnik Zabrze, Stal Mielec), o którego stara się też Odra Wodzisław.

Za drogi dla krakowian ma natomiast być **Mariusz Kukielka** z Siarki Tarnobrzeg (800 tys. zł), którego widzi w swych szeregach wiele zespołów. Cenie za Kukielkę mało kto się jednak dziwi, gdyż Siarka może dzięki temu przeżyć następny sezon.

(dan)

NIE BĘDZIE SUPERPUCHARU

Piłkarski sezon 1996/97 rozpocznie się już 21 lipca meczem o Superpuchar pomiędzy mistrzem Polski – Widzewem Łódź a zdobywcą Pucharu Polski – Ruchem Chorzów. Propozycje zorganizowania tego spotkania otrzymał z futbolowej centrali Hutnik. Na Suchych Stawach odczeka przystano na tę ofertę, ale niektórzy panowie z prezydium zmienili zdanie i ostatecznie zwyciężyła śląska opcja. Superpuchar rozegrany zostanie na boisku ekstraklasowego beniaminka Odry Wodzisław.

(dan)

ZA MAŁO ZDOBYTYCH GOLI

Na bocznych boiskach Hutnika na Suchych Stawach odbył się w minioną sobotę turniej piłki nożnej trampkarzy z rocznika 1981. Rywalizowano o puchar firmy komputerowej MCP, która była głównym sponsorem zawodów. W turnieju wystartowały cztery drużyny, grano systemem każdy z każdym. Szczególny pech dotknął zespół gospodarzy Hutnika. Pomimo tego, że nie przegrał meczu – więcej nie stracił w ogóle bramki – to zajął dopiero drugie miejsce. O końcowej bowiem klasyfikacji przy takiej samej różnicy bramek decydowała większa ilość goli.

Wyniki spotkań: Krakus – Unia Tarnów 0–1, Górnik Zabrze – Hutnik 0–0, Krakus – Górnik 1–6, Unia – Hutnik 0–5, Hutnik – Krakus 0–4, Górnik – Unia 5–1. W turnieju zwyciężył Górnik – 7 pkt (11–2) przed Hutnikiem także 7 pkt (9–0). Trzecia była Unia – 3, czwarty Krakus – 0. Najlepsi piłkarze w poszczególnych zespołach: Górnik – **Marcin Konieczny**, Hutnik (trener **Paweł Szczepiński**) – **Piotr Wolaniuk**, Unia – **Daniel Wicher**, Krakus (trener **Zbigniew Sykta**) – **Piotr Twaróg**. Królem strzelców został **Dariusz Kołodziej** (Hutnik) – 5 bramek, najlepszym bramkarzem uznano **Łukasza Krzyskę** (Hutnik). Organizatorów imprezy wspomogły także firmy Frucade, Mista-Sport, Boma.

(dan)

ZAKARI SPRZEDANY DO HISZPANII

Nigryjski napastnik Hutnika **Zakari Lambo** przez prawie dwa lata występował w krakowskiej drużynie zyskał sobie sporą sympatię kibiców. Co prawda w tym roku grał bardzo niewiele z powodu kontuzji, ale sympatycy nowohuckiego zespołu liczyli, iż dalej będzie nosił hutniczą koszulkę. Nie wierzyli, że menedżerowi **Zakarię**, **Januszowi Kowalikowi** uda się sprzedać swego podopiecznego do jakiegoś klubu na Zachodzie Europy. **Kowalik** znalazł jednak drużynę dla **Zakarię** i to w markowej, bo hiszpańskiej lidze. Podobno jest to beniaminek tej ligi. Prawdopodobnie **Hercules Alicante**, w którym przed laty przez dwa sezony występował **Jan Tomaszewski**. Hutnik z tego transferu nie będzie nic miał, gdyż **Zakari** był do tego klubu tylko wypożyczony. **Zakari** był zawodnikiem **Kowalika** i jeszcze jednego belgijskiego menedżera. A po raz ostatni **Zakari** na polskim boisku wystąpił w niedzielę w barwach drużyny „Gazety Krakowskiej” przeciwko oldboyom Borku na stadionie w Borku Fałęckim. Strzelił cztery bramki. Grali w tym spotkaniu także **Jerzy Kowalik** i **Moussa Yahaya**.

Wiadomo też, że z Hutnika odchodzi bramkarz **Jacek Bobrowicz**, który szuka nowego pracodawcy. Nie będzie też w krakowskiej drużynie występował już **Andrzej Jaskot**, który w ostatnich mistrzostwach był wypożyczony z Widzewa Łódź. W Hutniku po prostu z niego zrezygnowano.

Podobno ośmiu graczy złożyło podanie o zwolnienie, ale taka sytuacja powtarza się prawie co roku. Każdego lata piłkarze, którym kończą się kontrakty na wszelki wypadek składają jakieś pisma. I wygląda na to, iż pozostaną w Hutniku bowiem żaden chętny na usługi któregośkolwiek z tych zawodników nie zgłosił się do krakowskiego klubu.

Niezdeterminowany pozostaje **Jerzy Kowalik**, który ma w dalszym ciągu zastanawiać się na kontynuowaniu sportowej kariery.

(dan)

Zaufaj gwiazdom, zwłaszcza tym, które Ci sprzyjają

HOROSKOP

BARAN (21 III – 19 IV). Jesteś usatysfakcjonowany. Zrobiłeś duży wysiłek, ale Twoje marzenia się spełniły, bo osiągnąłeś to, o co tak bardzo zabiegałeś. Teraz najwyższy czas by po prostu się wypocząć, dobrze wypocząć i zaplanować wakacje.

BYK (20 IV – 20 V). Jesteś niepewny swego jutra. Po prostu dopadły Cię różne wątpliwości. Nie denerwuj się, są to tylko skutki słabszej kondycji, zmęczenia. Jeśli Twoje ambicje będą na pulapie realnych możliwości, wszystko pójdzie normalnym torem.

BLIŹNIĘTA (21 V – 21 VI). Rozwagi można Ci pozazdrościć. Pracujesz nad swymi emocjami i przestajesz fruwać w obłokach, jak to dotąd często się zdarzało. Masz więc szansę na spokojną egzystencję. To na długo Ci nie wystarczy, ale będzie czas na refleksje.

RAK (22 VI – 22 VII). Zatrzymaj się w biegu. Dużo ostatnio pracujesz, żyjesz w napięciu. Chyba stąd także zdarzają się bezsenne noce. Trzeba Ci przypomnieć starą prawdę – nie ma ludzi niezastąpionych. Odpocznij, wyjedź na urlop.

LEW (23 VII – 22 VIII). Poważnie się zastanawiasz nad dalszym biegiem życia – co dalej? Samotne Lwy myślą o dalszej wędrówce we dwoje, ale ciągle się wahają. Jeśli niezdecydowanie się przeciągnie, uczucia zaczną chłodzić, a oświadczenia mogą się nie powtórzyć.

PANNA (23 VIII – 22 IX). Przed Tobą cudowne wakacje. Spędzisz je w dobrym towarzystwie. Dopisze Ci także aura w okresie, na którym najbardziej Ci zależy, żeby było słonecznie, odświeżnie. Powrócisz zrelaksowany i z dystansem do codziennego pośpiechu.

WAGA (23 IX – 22 X). Nie daj sobą sterować, nawet w tak prywatnych kwestiach jak urlop czy wizyta u przyjaciół. Współmałżonkowi daj odczuć, że liczą się również Twoje pragnienia. Że ważne są Twoje sprawy i choćby drobne problemy. Spróbuj, wszak dyplomacji Ci nie brak.

SKORPION (23 X – 21 XI). Nie odsłaniaj na razie swoich planów zawodowych, by po prostu nie zapeszyć. Poza tym ktoś mógłby Cię ubiec w sprawach, na których najbardziej Ci zależy. Nie zaniedbuj też własnego zdrowia, pracując ponad siły.

STRZELEC (22 XI – 21 XII). Mimo typowego dla Ciebie pośpiechu, nieustannej krzątaniny znajdziesz czas, by pomyśleć jaki sens ma ta gonitwa, czy nie odbywa się kosztem rzeczy ważniejszych. Ta refleksja może zmienić filozofię życia.

KOZIOROŻEC (22 XII – 19 I). W Twoim otoczeniu są nie tylko anioły, ale i szubrawcy. Nie daj się zwieść, bądź ostrożny w kontaktach. Obietnice łatwych zysków i szybkich interesów są uludą. Trzymaj się konsekwentnie swoich przekonań.

WODNIK (20 I – 18 II). Znakomity okres na realizację ambitnych planów zawodowych. Znajdziesz wiele siły, by osiągnąć to, co zamierzałeś. Otoczenie zostanie zaskoczone Twoją pomysłowością i konsekwencją w działaniu. Można Ci pogratulować.

RYBY (19 II – 20 III). Nie najlepszy to tydzień na załatwianie interesów. Lepiej poczekać na lepsze czasy. Bądź też bardzo ostrożny w opiniach i krytyce innych, bo możesz się narazić nawet osobom na ogół Ci życzliwym. Nie reaguj zbyt ostro.

SAMANTA

SOLARIUM

EDEN

26 LAMP
+ TURBO

Nowa Huta, os. Kościuszkowskie 1
tel. 49 71 02

pn.-pt. 9⁰⁰-21⁰⁰ * sob. 10⁰⁰-17⁰⁰

SALATKA Z FASOLI

Składniki: 2 szklanki ugotowanej białej drobnej fasoli, 1/2 papryki konserw., 1 cebula, sok z 1 cytryny, 1 łyżka musztardy, tymianek, sól czosnkowa, łyżka oleju.

Paprykę pokroić w paski, cebulę w drobną kostkę. Olej wymieszać z sokiem z cytryny, musztardą, tymiankiem, solą czosnkową. Wymieszać wszystkie składniki salatek, naczynie przykryć i wstawić na 1 godz. do lodówki.

Sentencja tygodnia

**Dobry człowiek woli sam cierpieć,
niż na cierpienie drugich patrzeć**

ks. Piotr Skarga

§ Akta sprawy... Rehabilitacja portfeli

Kolejna krakowska spółdzielnia inwalidów posłużyła kombinatorom jako doskonałe miejsce do robienia finansowych interesów. Tym razem firma zajmująca się produkcją wyrobów ze skóry wkroczyła na rynek z nowymi usługami – leasingiem. Popularna od kilku lat odpłatna dzierżawa dotyczyć może wszystkiego – w zakładzie pracy chronionej im. Komuny Paryskiej zwolnionym z większości podatków – związane to było np. z czyszczeniem i myciem przedmiotów będących w leasingu. Efekt tego, to aresztowanie dziewięciu podejrzanych o krociowe interesy.

Spółdzielnia inwalidów z Podgórza jeszcze kilka lat temu znajdowała się w bardzo złej sytuacji finansowej. Wszystko się zmieniło, gdy w 1994 roku część kierownictwa zawarła porozumienie z jedną z krakowskich firm leasingowych. Nagle wyniki ekonomiczne firmy się poprawiły – część pracowników zaczęła jeździć lepszymi samochodami i spędzać urlopy za granicą.

Zaraz potem policjanci dokonali kilkudziesięciu przeszukań, zanalizowali wiele zabezpieczonych dokumentów i przesłuchali kilkadziesiąt osób. Efektem tego było zatrzymanie 15 podejrzanych, z których dziewięciu pozostało już w areszcie. Na razie wiadomo, że organizatorzy tego procederu nie byli pracownikami spółdzielni – znając przepisy podatkowe postanowili tylko wykorzystać dla zbiecia

fortun ulgi jakie posiadają zakłady pracy chronionej. Potem pożyczkiwane przez kombinatorów pieniądze były przerzucane na inne konta. Pomagały w tym zarejestrowane spółki, których było blisko 20. Jednym ze sposobów wyprowadzania tam gotówki ze spółdzielni była usługa o zabarwieniu groteskowym, czyli „mycie i czyszczenie przedmiotów będących w leasingu”.

Wiadomo, że zakład pracy chronionej im. Komuny Paryskiej zawarł najpierw umowę z jednym z banków sprzedając im swe wierzytelności. Potem dostał stamtąd kredyty, które poszły na działalność leasingową czyli na dzierżawę urządzeń m.in. komputerów i samochodów. Ulgi podatkowe jakie mają spółdzielnie inwalidów pozwalały na robienie wielkich interesów. Obecnie wiadomo, że poza spółdzielnią inwalidów wyprowadzono w ostatnich latach kilkadziesiąt miliardów starych złotych.

Jest to już kolejna afery związana z wykorzystywaniem przez przestępców spółdzielni inwalidów do swych celów. Latem w 1995 roku zamknięto krakowską firmę „Urbis”. Sprawa dotyczyła eksportu mikroprocesorów i dyskiek komputerowych, produkcji tzw. biomagnetu, który był do niczego niepotrzebnym towarem niezbędnym tylko przy wyłudzeniu z urzędów skarbowych ponad 2,2 mln zł. Organizatorzy zawyżali ich ceny eksportowe, fałszowali faktury, a wszystko po to, aby uniknąć płacenia podatku VAT z którego spółdzielnie inwalidów są zwolnione.

O status zakładu pracy chronionej ze względu na te udogodnienia stara się wiele firm. Pieniądże zaoszczędzone w ten sposób winny zasilać zakładowy fundusz rehabilitacji, czyli trafiać do pracowników na pokrycie kosztów leczenia. Okazuje się, że jest to przede wszystkim sposób na olbrzymie zyski dla kombinatorów.

15 podejrzanych zarzuca się zagarnięcie mienia znacznej wartości oraz złamanie ustawy o ochronie obrotu gospodarczego. Za przestępstwa te grozi im kara od roku do 10 lat pozbawienia wolności.

(mar)

HUMOR

Pewnego razu tata przyszedł do pracy ze swoim synkiem. Pod koniec dnia rodzic pyta:

- I co, Michalku, podobało ci się?
- Nudziłem się.
- Widzisz, a tata musi tak codziennie.

Starsza pani, kreująca się na dwudziestolatkę odwiedza lekarza. Ten, po przeprowadzeniu wszechstronnych badań stwierdza:

– No, niedobrze z panią. Reumatyzm, zylaki, szmery w płucach, silna nerwica... Ile pani ma lat?

– 35.

– O i jeszcze zaniki pamięci...

Przed sądem odpowiada góral oskarżony o zabicie sąsiada. Ofiara miała rozłupaną czaszkę.

– Czym oskarżony bił sąsiada?

– Gazetą.

– A co w niej było?

– A... nie wiem, nie czytałem.

W ekskluzywnym lokalu kończy posiłek bogaty, ale dość prymitywny gość. Kelner, licząc na suty napiwek, pragnie przypodobać się gościowi:

– I jak pan znajduje nasze sznycle po wiedeńsku?

– Zwyczajnie. Odgarniam ziemniaki i znajduję...

METRON & NI-GA

Kraków, ul. Klasztorna 2 tel./fax 43-75-22
centrala tel. 43-12-64

- WODOMIERZE (wszystkie typy)
- Ciepłomierze - METRONIC
- Podzielniki kosztów ciepła na kaloryfery - polskiej produkcji
- Wodomierze z nadajnikiem impulsów (systemy zdalnego odczytu)
- Przemysłowe regulatory i reduktory ciśnienia wody
- Przyłącza do wodomierzy (montaż bez kucia ścian)
- ZEGARY DOMOWE I STERUJĄCE
- Automatyka do c.o.
- Pompy c.o. "GRUNDFOS"
- Zawory termostatyczne polskiej produkcji: DANFOSS, METRON
- Zawory kulowe do zimnej i ciepłej wody
- Zawory VEXVE - wielofunkcyjne (gaz, kwas, woda gorąca)
- Inna armatura hydrauliczna do c.o.
- Piece elektryczne do c.o. - energooszczędne

Ponadto oferujemy:

MONTAŻ ♦ SERWIS

Zapraszamy: pn.-pt. 8⁰⁰-16⁰⁰,
soboty pracujące 8⁰⁰-13⁰⁰.

„BOOM PIZZA”

os. Wysokie 21 Tel. 48-14-72 Czynna 10⁰⁰-22⁰⁰

BEZPŁATNA DOSTAWA

		SREDNIA DUZA	
1. Margarita	sos pomidorowy, ser, oregano	4.10	5.20
2. Fungi	sos pomidorowy, ser, pieczarki, oregano	4.30	5.30
3. Camerata	sos pomidorowy, ser, cebula, oregano	4.40	5.40
4. Salame	sos pomidorowy, ser, salami, oregano	5.30	6.30
5. Rimini	sos pomidorowy, ser, szynka, oregano	4.70	5.70
6. Capricciosa	sos pomidorowy, ser, szynka, pieczarki, oregano	5.50	6.50
7. Primavera	sos pomidorowy, ser, salami, pieczarki, oregano	5.70	6.70
8. Dell opera	sos pomidorowy, ser, tuńczyk, cebula, ogórek, oregano	5.90	7.10
9. Daro	sos pomidorowy, ser, szynka, ananas, oregano	5.80	6.80
10. Amigo	sos pomidorowy, ser, salami, cebula, papryka, oliwki, oregano	5.90	6.90
11. Matador	sos pomidorowy, ser, szynka, salami, boczek, cebula, peperoni, oregano	6.50	7.70
12. La Bella	sos pomidorowy, ser, szynka, tuńczyk, papryka, oregano	6.40	7.70
13. Frutti di mare	sos pomidorowy, ser, małże, tuńczyk, krewetki, oregano	7.20	8.50
14. Vegetariana	sos pomidorowy, ser, pieczarki, cebula, pora, kukurydza, szparagi, pomidor, ogórek, papryka	6.50	7.90
15. Indiana	sos pomidorowy, ser, tuńczyk, oliwki, majonez, oregano	6.50	7.50
16. Amore	sos pomidorowy, ser, salami, kurczak, pieczarki, oregano	6.50	7.70
17. Qattro stagioni	sos pomidorowy, ser, szynka, tuńczyk, krewetki, pieczarki, oliwki, papryka, oregano	7.50	8.70
18. Fantazja	Kompozycja włama klienta (do wyboru 6 składników)	7.80	9.30
19. Specjalność zakładu – Pizza „BOOM”	sos pomidorowy, ser, szynka, pieczarki, krewetki, kurczak, kukurydza, pomidory, oregano	7.80	9.10

Podwójne ciasto	1.20/12 000 zł
KETCHUP	0.35/3 500 zł
SALATKI	dowolna 2.00/20 000 zł
KURCZAK Z ROŻNA	kg/wg wagi/ 12.00/120 000 zł
FRYTKI	150 g 1.50/15 000 zł

KUPON! **PRZY ZAKUPIE DWÓCH PIZZ – ZNIŻKA 50% NA TRZECIA** KUPON!